

الدُّعَاءُ
العِلَاجِ بَارُقِي

مِنَ الْكِتَابِ وَالسُّنَّةِ

ŞƏFA DUALARI
VƏ
OVSUNLAR

Toplayan və çıxarışlar verən:
Allah-təalaya möhtac bəndə

Səid ibn Əli ibn Vəhf əl-Qahtani

Bakı-2011

Ərəb dilindən tərcümə edən: **Rəsul Ömərov**

İxtisas redaktoru: **Ş. Uluxanov**

Nəşrə hazırlayan: **M.Qəhrəmanov**

Səid bin Vəhf əl-Qahtani. «Şəfa duaları və ovsunlar»

Bakı, Şərq-Qərb" Nəşriyyat evi, 2011, 184 səh.

Kitabçada Allahın nazil etdiyi, peyğəmbərlərin dilədiyi, həmçinin Məhəmməd peyğəmbərin etdiyi dua və zikrlər verilmişdir.

Kitabçanın ikinci hissəsində müəllifin topladığı müxtəlif xəstəliklər zamanı Quran və Sünnəyə uyğun olan şəriətin icazə verdiyi şəfa duaları, ruqyələr (ovsunlar) tərcümə olunmuşdur.

Kitab Azərbaycan Respublikası
Dini Qurumlarla İş Üzrə Dövlət Komitəsinin
27 oktyabr 2003-cü il tarixli, DK-598/d məktubu
əsasında nəşr edilmişdir

© M.Qəhrəmanov 2011

﴿وَلِلَّهِ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ فَادْعُوهُ بِهَا
وَذَرُوا الَّذِينَ يُلْحِدُونَ فِي أَسْمَائِهِ
سَيُجْزَوْنَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾

«Ən gözəl adlar (əsmayi-hüsna) Allahındır. Onu bu adlarla çağıraraq dua edin. Onun adları barəsində küfr edənləri tərək edin. Onlar etdikləri əməllərin cəzasını alacaqlar».¹

¹ əl-Ə'raf, 180

1. Allah;
2. əl-Əhəd (bir, tək);
3. əl-Ə'la (ən uca);
4. əl-Əkram (ən kəramətli);
5. əl-İləh (ilahi, tanrı, məbud);
6. əl-Əvvəl (birinci);
7. əl-Axir (sonuncu);
8. əz-Zahir (aşkarda olan);
9. əl-Batin (gizlində olan);
10. əl-Bəri' (yoxdan var edən);
11. əl-Bərr (yaxşılıq edən);
12. əl-Bəsir (hər şeyi görən);
13. ət-Təvvab (tövbələri qəbul edən);
14. əl-Cəbbar (aman verməyən);
15. əl-Hafiz (yadda saxlayan);
16. əl-Həfiz (qoruyan);
17. əl-Həsib (heç nəyi nəzərdən qaçır-
mayan, haqq-hesab tələb edən);
18. əl-Həfi (xoşsifət, üzügülər);
19. əl-Həqq (həqiqət);
20. əl-Mubin (açıq-aydın);
21. əl-Həkim (müdrək);
22. əl-Həlim (xoşrəftar);
23. əl-Həmid (tərifə layiq);
24. əl-Heyy (canlı, diri);

25. əl-Qayyum (əbədi mövcud olan);
26. əl-Xabir (hər şeydən xəbərdar olan);
27. əl-Xaliq (yaradan, xəlq edən);
28. əl-Xalləq (yaradıcı, qurucu);
29. ər-Rauf (yazığı gələn, hala acıyan);
30. ər-Rahmən (rəhmlili);
31. ər-Rahim (mərhəmətli);
32. ər-Razzəq (ruzi verən);
33. ər-Raqib (nəzarət edən);
34. əs-Sələm (Özü bütün bələlərdən salamat olub başqalarını da onlardan salamat edən);
35. əs-Səmi‘ (hər şeyi eşidən);
36. əş-Şəkir (şükr edən);
37. əş-Şəkur (təşəkkür edən);
38. əş-Şəhid (hər şeyə şahid olan);
39. əs-Saməd (heç nəyə möhtac olmayan);
40. əl-Alim (bilən);
41. əl-Aziz (güclü, izzətli);
42. əl-Azim (əzəmətli);
43. əl-Əfuvv (bağışlayan, əfv edən);
44. əl-A‘lim (hər şeyi bilən);
45. əl-Ali (uca, ülvi);
46. əl-Ğaffər (günahlardan qoruyan);
47. əl-Ğafur (günahları bağışlayan);

48. əl-Ğəni (ən varlı, heç nəyə ehtiyacı olmayan);
49. əl-Fəttəh (fəth edən, rifah verən, Öz bəndələri üçün xeyir verən);
50. əl-Qadir (qadir, bacarıqlı);
51. əl-Qahir (qalib gələn, məğlub edən);
52. əl-Quddus (ən müqəddəs);
53. əl-Qədir (hamıdan qüdrətli);
54. əl-Qarib (yaxın);
55. əl-Qavi (qüvvətli);
56. əl-Qahhar (hər şeyi məğlub edən, hər şeydən qüdrətli);
57. əl-Kəbir (böyük);
58. əl-Kərim (səxavətli, kəramətli);
59. əl-Lətif (lütfkar, incə qəlbli);
60. əl-Mu‘min (Öz bəndələrini şərdən qoruyan, əmin edən);
61. əl-Mutəali (hər şeydən yüksəyə ucalmış);
62. əl-Mutəkəbbir (məğrur);
63. əl-Mətin (möhkəm, dözümlü);
64. əl-Mucib (dualara cavab verən);
65. əl-Məcidi (şanlı);
66. əl-Muhit (hər şeyi əhatə edən);
67. əl-Musavvir (surət yaradan);

68. əl-Muqtədir (imkanlı, bacarıqlı);
69. əl-Muqit (ruziləndirən);
70. əl-Məlik (hökmdar, mütləq hakim);
71. əl-Məliik (hökmdar, sahibkar);
72. əl-Mövla (bəndələrinin işin yoluna qoyan, yaxın köməkçi);
73. əl-Muheymin (hamilik edən);
74. ən-Nasir (kömək edən, tərəf saxlayan);
75. əl-Vahid (vahid, tək, bir);
76. əl-Varis (varis);
77. əl-Vasi‘ (hər şeyi Özündə yerləşdirən, əhatə edən);
78. əl-Vədud (sevən);
79. əl-Vəkil (etibar edilən, vəkil);
80. əl-Vəli (yaxın, dost, köməkçi);
81. əl-Vəhhab (hədiyyələr edən).
82. əl-Cəmil (gözəl);
83. əl-Cəvvad (səxavətli, açıq qəlbli);
84. əl-Həkəm (ədalətlə hökm verən);
85. əl-Həyiyyu (hamıdan həyalı);
86. ər-Rəbb (tanrı, ağa, sahib);
87. ər-Rafiq (xeyirxah);
88. əs-Subbuh (bütün nöqsanlardan uzaq);
89. əs-Seyyid (ağa, hökmdar);
90. əş-Şə‘fi (şəfa verən, sağaldan);

91. ət-Tayyib (yaxşı, xoşa gələn);
92. əl-Qa'bid (əldə saxlayan);
93. əl-Bə'sit (sevindirən);
94. əl-Muqaddim (əvvələ keçirən);
95. əl-Muəxxir (təxirə salan);
96. əl-Muhsin (yaxşılıq edən, xeyirxah işlər görən);
97. əl-Mu'ti (verən);
98. əl-Mənnən (hamıya qarşı mərhəmətli, lütfkar);
99. əl-Vitr (tək).

MÜQƏDDİMƏ

Həmd ancaq Allaha məxsusdur. Ona həmd edir, ancaq Ondan yardım və bağışlanma diləyirik. Nəflərimizin şərindən və pis əməllərimizdən Ona sığınırıq. Allahın haqq yoluna yönəltdiyi kəsi heç kim azdıra bilməz, Onun azdırdığı kəsi isə heç kim haqq yoluna yönəldə bilməz. Allahdan başqa ibadətə layiq haqq məbudun olmamasına şəhadət verirəm. O təkdir və şəriki yoxdur və şəhadət verirəm ki, Məhəmməd onun qulu və elçisidir. Həmçinin peyğəmbərimiz Məhəmmədə *-sallallahu aleyhi və səlləm-*, onun ailəsinə və səhabələrinə Allahın bol-bol salamı və xeyir-duası olsun deyirəm.

İxtiyarınızda olan bu kitabça «**Zikr və dualar, Quran və Sünnədən istifadə etməklə ovsunla müalicə**» adlı kitabımın müxtəsər variantıdır. Oxucunun bundan asanlıqla faydalana bilməsi üçün kitabçada dua fəslini müxtəsər şəkildə təqdim etdim. Həmçinin bura bir çox duaları və Allahın izni ilə faydalı ola biləcək amilləri də əlavə etdim.

Uca və Böyük Allahdan Onun gözəl adları və uca sifətləri ilə bu işi sırf Onun rızası üçün etməkdə mənə yardım etməsini diləyirəm. Həqiqətən, O bunları edən və buna qadir olandır. Sonda peyğəmbərimiz Məhəmmədə - *sallallahu aleyhi və səlləm*-, onun ailəsinə və bütün səhabələrinə Allahın salamı, xeyir-duası və bərəkəti olsun deyirəm.

✍Müəllif
1408-ci il Şaban ayı

DUANIN FƏZİLƏTİ

﴿ وَقَالَ رَبُّكُمْ ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ إِنَّ
الَّذِينَ يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِي سَيَدْخُلُونَ
جَهَنَّمَ دَاخِرِينَ ﴾

«Rəbbiniz buyurdu: "Mənə dua edin, Mən də sizin dualarınızı qəbul edirəm! Mənə ibadət etməyi təkəbbürlərinə sığıdırmayanlar Cəhənnəmə zəlil olaraq girəcəklər"».²

وَإِذَا سَأَلَكَ عِبَادِي عَنِّي فَإِنِّي قَرِيبٌ أُجِيبُ
دَعْوَةَ الدَّاعِ إِذَا دَعَانِ فَلْيَسْتَجِيبُوا لِي وَلْيُؤْمِنُوا
بِي لَعَلَّهُمْ يَرْشُدُونَ ﴿

² əl-Mumin, 60.

«Bəndələrim Məni səndən soruşduqda söylə ki, Mən onlara yaxınam. Dua edib Məni çağıranın duasını qəbul edərəm. Gərək onlar da Mənim çağırışımı qəbul edib Mənə iman gətirsinlər. Bununla da, ola bilsin ki, doğru yola yetişsinlər».³

Peyğəmbər *-sallallahu aleyhi və səlləm-* buyurmuşdur: *«Dua ibadətdir. Rəbbiniz buyurdu: “Mənə dua edin, Mən də sizin dualarınızı qəbul edir!”*».⁴

Allahın elçisi *-sallallahu aleyhi və səlləm-* digər bir hədisində isə belə demişdir: *«Həqiqətən, hər şeydən uca və ulu olan Rəbbiniz həyalı və səxavətlidir. Qulu əllərini Ona tərəf qaldırdıqda onun əllərini əliboş geri qaytarmasından utanar».*⁵

Başqa bir hədisdə isə Peyğəmbər *-sallallahu aleyhi və səlləm-* buyurur: *«Günah etməyi və qohumlarla əlaqənin kəsilməsini*

³ Əl-Bəqərə, 186.

⁴ Əbu Davud, 2/78; Tirmizi, 5/211; İbn Macə, 2/1258.

⁵ Əbu Davud, 2/78; Tirmizi, 5/557; İbn Macə, 2/1271.

nəzərdə tutmayan hər hansı bir dua ilə Allahdan istəyən elə bir müsəlman bəndə tapılmaz ki, Allah-taala onun istədiyini üç haldan birində verməsin: ya onun duası tezliklə qəbul olar, ya Allah-taala onun diləyini onun axirətinə saxlar, ya da onun kimi bir pisliyi ondan uzaqlaşdırar». Səhabələr dedilər: «Onda biz [dualarımızı, diləklərimizi] çoxaldaq». Peyğəmbər -sallallahu aleyhi və səlləm-: «Allah ən çox verəndir» – deyən cavab verdi.⁶

⁶ Tirmizi, 5/566, 5/462; Əhməd, 3/18.

DUANIN ƏDƏBLƏRİ VƏ QƏBUL OLMA SƏBƏBLƏRİ

1. Allaha ixlasla dua etmək;
2. Duaya Allaha həmd-səna etməklə və Peyğəmbərə *-sallallahu aleyhi və səlləm-* salavat gətirməklə başlamaq və elə bu cür də bitirmək;
3. Duada qətiyyət göstərmək və onun qəbul olunmasına yəqin olmaq;
4. Duada israrlılıq və tələsməmək;
5. Ürəkdən dua etmək;
6. Ağgündə də, çətin vəziyyətlərdə də dua etmək;
7. Yalnız tək Allahdan istəmək;
8. Ailəyə, mal-dövlətə, övlada və özünə bəd dua oxumamaq;
9. Alçaq tonla dua etmək;
10. Günahı etiraf etmək və onun bağışlanmasını diləmək, neməti etiraf etmək və bunun üçün də Allaha şükr etmək;
11. Duada qafiyədən istifadə etməmək;
12. Yalvarış, itaətkarlıq, rəğbət və qorxu ilə dua etmək;
13. Tövbə etməklə zülm və istibdadların rədd etmək;

14. Duada istənilən şeyi üç dəfə təkrar etmək;
15. Qiblə istiqamətində dayanmaq;
16. Dua edilən an əlləri qaldırmaq;
17. İmkan daxilində duadan əvvəl dəstəmaz almaq;
18. Təcavüz və düşmənçiliyi istəməməlidir;
19. Dua edən başqasına dua etdiyi təqdirdə öncə özündən başlamalıdır;
20. Dua edərkən Allahın gözəl adlarını və uca sifətlərini, yaxud dua edənin özünün gördüyü saleh bir əməli, yaxud da dua edən şəxsin əli çatdığı əməlisaleh, diri bir insanın duasını vasitə götürmək;
21. Dua edənin yeməyi, içkisi və geyimi halal olmalıdır;
22. Dua edilərkən hər hansı bir günahın edilməsi və ya qohumluq əlaqələrinin kəsilməsi kimi diləklərə yol verilməməlidir;
23. Yaxşı işləri əmr, pis işləri isə qadağan etmək;
24. Bütün günahlardan uzaq olmaq;

DUANIN QƏBUL OLUNMASI ÜÇÜN MÜVAFIQ VAXT, HAL VƏ YERLƏR

1. Qədr gecəsi;
2. Gecənin son üçdə biri;
3. Fərz namazlarının arxasınca;
4. Azanla iqamə arasında;
5. Hər bir gecədə qeyri-müəyyən bir vaxtda;
6. Fərz namazlarına çağırış zamanı;
7. Yağış yağanda;
8. Allah yolunda sıralarda dayanan zaman;
9. Cümə günü qeyri-müəyyən bir vaxtda; –
Bu vaxt müddəti barədə ən dolğun rəy bu vaxtın axşam çağının sonuna təsadüf etməsidir. Lakin bu vaxt müddəti xütbə və namaz vaxtlarında da ola bilər.
10. Sadiq niyyətlə Zəm-zəm suyunu içdikdə;
11. Səcdədə;
12. Gecə yuxudan ayılan zaman bu barədə mövcud müvafiq dua ilə dua etdikdə;
13. Təharətli vəziyyətdə yatıb, gecə yuxudan ayılaraq dua etdikdə;

14. «Səndən başqa ibadətə layiq haqq məbud yoxdur. Sən pak və müqəddəssən! Mən isə, həqiqətən, zalimlərdən olmuşam» – zikri ilə dua etdikdə;

15. Ölüm baş verdikdən dərhal sonra insanların cənazə üçün duası;

16. Sonuncu təşəhhüddə Allaha həmd-səna etdikdən və Peyğəmbərə *-sallallahu aleyhi və səlləm-* salavat gətirdikdən sonra;

17. Allahın dua etdikdə qəbul olunan və istənildikdə verilən əzəmətli adı ilə dua etdikdə;

18. Müsəlmanın müsəlman qardaşı üçün gizlində etdiyi duası;

19. Ərəfat günü Ərəfat dağında;

20. Ramazan ayında;

21. Müsəlmanlar zikr məclislərində cəm olduqda;

22. Müsibət baş verdikdə: «**Biz Allahın bəndələriyik və [öləndən sonra] Ona tərəf [Onun dərğahına] qayıdacağıq!**» Allahım, başıma gələn müsibətə görə məni savabla

mükafatlandır. Bu müsibətin arxasından isə mənə xeyir və mərhəmət bəxş et!” – deyə dua etdikdə;

23. Allaha ürəkdən və möhkəm ixlasla dua etdikdə;

24. Məzlumun ona zülm edənə qarşı etdiyi bəd dua;

25. Atanın övlada etdiyi xeyir-duası və bəd duası;

26. Müsafir olduqda;

27. Oruclu olanın iftaradək etdiyi dua;

28. Oruclu olanın iftar zamanı etdiyi dua;

29. Məcburiyyət qarşısında qalan şəxsin duası;

30. Ədalətli rəhbərin duası;

31. Xeyirxah övladın valideynə etdiyi dua;

32. Dəstəmaz aldıqdan sonra bu barədə mövcud müvafiq dua ilə dua etdikdə;

33. Kiçik cəmrəyə daş atdıqdan sonra;

34. Orta cəmrəyə daş atdıqdan sonra;

35. Kəbənin içərisində edilən dua; Kim Hicrin⁷ içində namaz qılsa, o, Beytdə [Kəbədə] namaz qılmış hesab olunur.

36-37. Səfa və Mərva təpələri üstündə;

38. Məşərülhəramda;⁸

Mömin harada olursa, olsun həmişə öz Rəbbinə dualar edir. **«Bəndələrim Məni səndən soruşduqda söylə ki, Mən onlara yaxınam. Dua edib Məni çağıranın duasını qəbul edərəm...»**.⁹ Lakin duaların məhz bu müvafiq vaxt, hal və yerlərdə edilməsinə xüsusi diqqət və maraq göstərməlidir.

⁷ Kəbənin şimali-qərbində yerləşən müəyyən bir yer.

⁸ Həcc mərasimi vaxtı Ərəfat dağında günbatan zamanı zəvvarların olduğu yer.

⁹ əl-Bəqərə, 186.

QURANI-KƏRİMDƏN VƏ SÜNNƏDƏN SEÇİLMİŞ DUALAR

Həmd tək Allaha məxsusdur. Allahın salamı və xeyir-duası olsun özündən sonra peyğəmbər olmayana!

1- ﴿ رَبَّنَا ظَلَمْنَا أَنفُسَنَا وَإِن لَّمْ تَغْفِرْ لَنَا
وَتَرْحَمْنَا لَنَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴾

1- [Rəbbənə zaləmnə ənfusənə və in ləm təğfir
lənə və tərhmənnə lənəkunənnə minəl-xasirin]

«Ey Rəbbimiz! Biz özümüdə zülm etdik.
Əgər bizi bağışlamasan və mərhəmət etməsən,
biz, şübhəsiz ki, ziyanə düşənlərdən olarıq».¹⁰

¹⁰ əl-Ə'raf, 23

2- ﴿ رَبِّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ أَنْ أَسْأَلَكَ مَا لَيْسَ لِي بِهِ عِلْمٌ وَإِلَّا تَغْفِرْ لِي وَتَرْحَمْنِي أَكُن مِّنَ الْخَاسِرِينَ ﴾

2- [Rabbi inni ə‘uzu bikə ən əs‘ələkə mə leysə li bihi ilmun və illə təğfir li və tərħəmni əkun minəl-xasirin]

«Ey Rəbbim! Bilmədiyim bir şeyi Səndən istəməkdən Sənə sığınırım. Əgər mənə bağışlamasan, rəhm etməsən, ziyana uğrayanlardan olaram». ¹¹

3- ﴿ رَبِّ اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ وَلِمَن دَخَلَ بَيْتِيَ مُؤْمِنًا وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَلَا تَزِدِ الظَّالِمِينَ إِلَّا تَبَارًا ﴾

¹¹ Hud, 47

3- [Rabbi-ğfirli va livalideyyə va limən dəxalə beytiyə mu'minən va li-l-mu'mininə val-mu'minət va lə təzidiz-zaliminə illə təbərə]

«Ey Rəbbim! Məni, ata-anamı, mənim evimə mö'min kimi daxil olan kimsəni və (Qiyamət gününə qədər olacaq) bütün mö'min kişiləri və qadınları bağışla. Zalimlərin isə ancaq həlakını artır». ¹²

﴿ رَبَّنَا تَقَبَّلْ مِنَّا إِنَّكَ أَنْتَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴾ 4

4- [Rabbənə təqabbəl minnə, innəkə əntə-səmi'ul-alim]

«Ey Rəbbimiz! (Bu xeyirli işi) məndən qəbul et, Sən, doğrudan da, (hər şeyi) Eşidən və Bilənsən». ¹³

﴿ وَتُبْ عَلَيْنَا إِنَّكَ أَنْتَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ ﴾

¹² Nuh, 28.

¹³ əl-Bəqərə, 127.

[Va tub aleyinə, innəkə əntə-t-tavvəbu-r-rahim]

«Tövbəmizi qəbul et! Həqiqətən, Sən tövbələri qəbul Edən və Mərhəmətlisən». ¹⁴

﴿ 5- رَبِّ اجْعَلْنِي مُقِيمَ الصَّلَاةِ وَمِنْ ذُرِّيَّتِي

رَبَّنَا وَتَقَبَّلْ دُعَاءِ ﴾

5- [Rabbi-c-‘alni muqiymə-s-saləti va min zurriyyəti. Rabbənə va təqabbəl dua’i]

«Ey Rəbbim! Məni də, nəslimdən olanları da namaz qılanlardan et. Ey Rəbbim, duamı qəbul buyur!». ¹⁵

﴿ 6- رَبَّنَا اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ وَلِلْمُؤْمِنِينَ يَوْمَ

يَقُومُ الْحِسَابُ ﴾

6- [Rabbənə-ğ-firli va livalideyyə va lil-mu’mini’nə yəumə yəqumul-hisəb]

¹⁴ əl-Bəqərə, 128.

¹⁵ İbrahim, 40.

«Ey Rəbbimiz! Haqq-hesab çəkilən gün məni, ata-anamı və mö'minləri bağışla».¹⁶

7- ﴿ رَبِّ هَبْ لِي حُكْمًا وَأَلْحِقْنِي
بِالصَّالِحِينَ وَاجْعَلْ لِي لِسَانَ صِدْقٍ فِي
الْآخِرِينَ وَاجْعَلْنِي مِنْ وَرَثَةِ جَنَّةِ النَّعِيمِ ﴾

7- [Rabbi həb li hukmən va əlhiqni bi-salihin vac'əl li lisənə sidqin fil-axirin va-c'alni min varəsəti cənnətin-nəim]

«Ey Rəbbim! Mənə hikmət bəxş et və məni salehlərə qovuşdur. Sonra gələnlər arasında mənə yaxşı ad qismət et! Məni Nəim cənnətlərinin varislərindən et!».¹⁷

﴿ وَلَا تُخْزِنِي يَوْمَ يُبْعَثُونَ ﴾

¹⁶ İbrahim, 41.

¹⁷ əş-Şuəra, 83-85.

[Va lə tuxzini yaumə yub'əsun]

«İnsanların qəbirlərindən çıxarılıb dirildiləcəyi gün məni zəlil etmə!».¹⁸

﴿ رَبِّ هَبْ لِي مِنَ الصَّالِحِينَ ﴾ - 8

8- [Rabbi həb li minə-s-salihin]

«Ey Rəbbim! Mənə salehlərdən olan [bir övlad] bəxş et!».¹⁹

﴿ رَبَّنَا عَلَيْكَ تَوَكَّلْنَا وَإِلَيْكَ أَنَبْنَا وَإِلَيْكَ

الْمَصِيرُ ﴾

9- [Rabbənə aleykə təvəkkəlnə va ileykə ənəbnə va ileykə-l-masir]

«Ey Rəbbimiz! Biz ancaq Sənə təvəkkül etdik, tövbə edib ancaq Sənə qayıtdıq. Axır dönüş də ancaq Sənin hüzurunadır».²⁰

¹⁸ əş-Şuəra, 87.

¹⁹ əs-Saffat, 100.

²⁰ əl-Mumtəhinə, 4.

10- ﴿ رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا فِتْنَةً لِلَّذِينَ كَفَرُوا وَآغْفِرْ
لَنَا رَبَّنَا إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴾

10- [Rabbənə lə təc'alnə fitnətən li-l-ləzinə
kəfəru va-ğ-firlənə. Rabbənə innəkə əntə-l-
azizu-l-həkim]

«Ey Rəbbimiz! Bizi kafirlərin əlinə salma!
Bizi bağışla, həqiqətən, Sən yenilməz qüvvət və
hikmət Sahibisən». ²¹

11- ﴿ رَبِّ أَوْزِعْنِي أَنْ أَشْكُرَ نِعْمَتَكَ الَّتِي
أَنْعَمْتَ عَلَيَّ وَعَلَىٰ وَالِدَيَّ وَأَنْ أَعْمَلَ صَالِحًا
تَرْضَاهُ وَأَدْخِلْنِي بِرَحْمَتِكَ فِي عِبَادِكَ
الصَّالِحِينَ ﴾

²¹ əl-Mumtəhinə, 5.

**11- [Rabbi əvzi'ni ən əşkura ni'mətəkə-l-
ləti ən'amətə aleyyə va alə valideyyə va ən
ə'mələ salihən tərdaḥ va ədxilni birahmətikə fi
ibədikə-s-salihin]**

*«Ey Rəbbim! Mənə mənim özümə və ata-
anama ehsan buyurduğun ne'mətə şükr etmək,
Sənin razı qalacağıın yaxşı iş görmək üçün
ilham (qüvvət) ver! Və məni öz mərhəmətinlə
saleh bəndələrinin sırasına daxil et!».*²²

**12- ﴿ رَبِّ هَبْ لِي مِنْ لَدُنْكَ ذُرِّيَّةً طَيِّبَةً إِنَّكَ
سَمِيعُ الدُّعَاءِ ﴾**

**12- [Rabbi həb li min lədunkə zurriyyətən
təyyibə, innəkə səmi'u-d-dua']**

²² ən-Nəml, 19.

«Ey Rəbbim! Mənə də öz tərəfindən bir övlad bəxş et! Sən, həqiqətən, duaları eşidənsən!».²³

﴿رَبِّ لَا تَذَرْنِي فَرْدًا وَأَنْتَ خَيْرُ الْوَارِثِينَ﴾-13

13- [Rabbi lə təzəni fərdən və əntə xayru-l-varisin]

«Ey Rəbbim! Məni tək (kimsəsiz, varissiz) buraxma. Sən varislərin ən yaxşısısan».²⁴

﴿لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ إِنِّي كُنْتُ

مِنَ الظَّالِمِينَ﴾

14- [Lə iləhə illə ənt subhənəkə inni kuntu minə-z-zalimin]

«Səndən başqa heç bir (ibadətə layiq olan) ilahi yoxdur. Mən isə, həqiqətən, zalimlərdən olmuşam».²⁵

²³ Ali-İmran, 38.

²⁴ əl-Ənbiya, 89.

15- ﴿ رَبِّ اَسْرَحْ لِي صَدْرِي وَيَسِّرْ لِي اَمْرِي
وَاحْلَلْ عُقْدَةً مِّن لِّسَانِي يَفْقَهُوا قَوْلِي ﴾

15- [Rabbi-ş-rahli sadri va yəssir li əmri va-
h-lul uqdətən min lisəni yəfqahu qauli]

«Ey Rəbbim! Köksümü açıb genişlət, işimi
yüngülləşdir, dilimdəki düyünü aç ki, sözümü
yaxşı anlasınlar». ²⁶

16- ﴿ رَبِّ اِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي فَاغْفِرْ لِي ﴾

16- [Rabbi inni zaləmtu nəfsi fə-ğ-firli]

«Ey Rəbbim! Mən özüm özümə zülm etdim.
Məni bağışla!». ²⁷

²⁵ əl-Ənbiya, 87.

²⁶ Ta ha, 25-28.

²⁷ əl-Qasəs, 16.

17- ﴿ رَبَّنَا ءَامَنَّا بِمَا أَنزَلْتَ وَاتَّبَعْنَا

الرَّسُولَ فَأَكْتُبْنَا مَعَ الشَّاهِدِينَ ﴾

17- [Rabbənə əmənnə bimə ənzəltə va-t-təbə'nə-r-rasulə fəktubnə mə'əş-ş-şəhidin]

«Ey Rəbbimiz! Bizə nazil etdiyinə iman gətirdik və peyğəmbərinə tabe olduq. Artıq bizləri şahid olanlarla bir yerdə yaz».²⁸

18- ﴿ رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا فِتْنَةً لِّلْقَوْمِ الظَّالِمِينَ

وَنَجِّنَا بِرَحْمَتِكَ مِّنَ الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ﴾

18- [Rabbənə lə təc'əlnə fitnətən li-l-qaumi-z-zalimin va nəccinə birahmətikə minə-l-qaumi-l-kəfirin]

«Ey Rəbbimiz! Bizi zalim tayfanın fitnəsinə uğratma! Zalim tayfanın əlində sınağa çəkmə,

²⁸ Ali İmran, 53.

və bizi öz mərhəmətinlə kafirlərin əlindən qurtar!».²⁹

19- ﴿ رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَإِسْرَافَنَا فِي
أَمْرِنَا وَثَبِّتْ أَقْدَامَنَا وَانصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ
الْكَافِرِينَ ﴾

19- [Rəbbənə-ğfirlənə zunubənə və israfənə fi əmrinə və səbbit əqdəmənə va-n-surnə alə-l-qaumi-l-kəfirin]

*«Ey Rəbbimiz! Günahlarımıza və işlərimizdə həddi aşdığımıza görə bizi bağışla, qədəmlərimizi möhkəmləndir və kafirlərə qələbə çalmaqda bizə kömək et!».*³⁰

²⁹ Yunus, 85-86.

³⁰ Ali İmran, 147.

20- ﴿ رَبَّنَا آتِنَا مِن لَّدُنكَ رَحْمَةً وَهَيِّئْ لَنَا
مِن أَمْرِنَا رَشَدًا ﴾

20- [Rabbənə ə'tinə min ləduŋkə rahmətən
va həyyi lənə min əmrinə raşədə]

«Ey Rəbbimiz! Bizə öz dərgahından mərhə-
mət bəxş et və işimizə fərəc ver!». ³¹

21- ﴿ رَبِّ زِدْنِي عِلْمًا ﴾

21- [Rabbi zidni 'ilmən]

«Ey Rəbbim! Mənim elmimi artır!». ³²

22- ﴿ رَبِّ أَعُوذُ بِكَ مِنَ هَمَزَاتِ الشَّيْطَانِ
وَأَعُوذُ بِكَ رَبِّ أَنْ يَحْضُرُونِ ﴾

22- [Rabbi ə'uzu bikə min həməzə'ti-ş-
şəya'tin va ə'uzu bikə rabbi ən yəhdurun]

³¹ əl-Kəhf, 10.

³² Ta ha, 114.

«Ey Rəbbim! Mən şeytanların vəsvəsələ-rindən Sənə sığınırım! «Onların yanında olmalarından Sənə pənah aparırım, ey Rəbbim!».³³

﴿ 23- رَبِّ اغْفِرْ وَارْحَمْ وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّاحِمِينَ ﴾

23- [Rabbi-ğ-firli varhəm və əntə xeyru-rahimin]

«Ey Rəbbim! Bağışla və rəhm et! Sən rəhm edənlərin ən yaxşısısan».³⁴

﴿ 24- رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي

الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ ﴾

24- [Rabbənə ə'tinə fi-d-dunyə həsənətən və fi-l-axirəti həsənətən və qinə əzəbə-n-nər]

«Ey Rəbbimiz! Bizə dünyada da, axirətdə də gözəl ne'mətlər ver, bizi cəhənnəm əzabından qoru!».³⁵

³³ əl-Mu'minun, 97-98.

³⁴ əl-Mu'minun, 118.

25- ﴿ سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا غُفْرَانَكَ رَبَّنَا وَإِلَيْكَ

الْمَصِيرُ ﴾

25- [Səmi'nə və əta'nə ğufrənəkə rabbənə
va ileykə-l-masir]

«Eşitdik və itaət etdik. Ey Rəbbimiz, bizi
bağışla. Sənin dərgahına (hüzuruna)
qayıdacağımız». ³⁶

26- ﴿ رَبَّنَا لَا تَوَاخِذْنَا إِنْ نَسِينَا أَوْ أَخْطَأْنَا

رَبَّنَا وَلَا تَحْمِلْ عَلَيْنَا إِصْرًا كَمَا حَمَلْتَهُ عَلَى

الَّذِينَ مِنْ قَبْلِنَا رَبَّنَا وَلَا تَحْمِلْنَا مَا لَا

طَاقَةَ لَنَا بِهِ ۗ وَاعْفُ عَنَّا وَارْحَمْنَا

³⁵ əl-Bəqərə, 201.

³⁶ əl-Bəqərə, 285.

أَنْتَ مَوْلَانَا فَانصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ
الْكَافِرِينَ ﴿

26- [Rabbənə lə tu'əxiznə in nəsiynə au əxta'nə rabbənə va lə təhmil 'aleyne isran kəmə haməltəhu 'alə-l-ləzinə min qablinə rabbənə va lə tuhəmmilnə mə lə taqətə lənə bihi va'fu 'annə vağfir lənə varhəmnə əntə məulə'nə fənsurnə 'alə-l-qaumi-l-kəfirin]

«Ey Rəbbimiz, unutduqda və ya yanıldıqda bizi cəzalandırma! Ey Rəbbimiz, bizdən əvvəlkiləri yüklədiyin kimi, bizi ağır yükləmə! Ey Rəbbimiz, gücümüz çatmayan şeyi bizə yükləyib daşıtdırma! Bizi əfv edib bağışla, bizə rəhm et! Sən bizim ixtiyar Sahibimizsən. Kafirlərə qələbə çalmaqda bizə kömək et!».³⁷

³⁷ əl-Bəqərə, 286.

27- ﴿ رَبَّنَا لَا تُزِغْ قُلُوبَنَا بَعْدَ إِذْ هَدَيْتَنَا
وَهَبْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً إِنَّكَ أَنْتَ الْوَهَّابُ ﴾

27- [Rabbənə lə tuziğ qulubənə bə'də iz
hədəytənə va həb lənə min ləduknə
rahmətən innəkə əntə-l-vahhəb]

«Ey Rəbbimiz! Bizi doğru yola yönəlt-
dikdən sonra ürəklərimizə şəkk-şübhə salma!
Bizə Öz tərəfindən bir mərhəmət bəxş et, çünki
Sən doğrudan da bəxşiş verənsən!»,³⁸

28- ﴿ رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هَذَا بَاطِلًا سُبْحَانَكَ
فَقِنَا عَذَابَ النَّارِ رَبَّنَا إِنَّكَ مَن تُدْخِلِ النَّارَ
فَقَدْ أَخْزَيْتَهُ^ط وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ رَبَّنَا

³⁸ Ali İmran, 8.

اِنَّا سَمِعْنَا مُنَادِيًا يُنَادِي لِلْإِيْمٰنِ اَنْ ءَامِنُوْا
 بِرَبِّكُمْ فَاٰمَنَّاۤ اَرْبٰنَا فَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوْبَنَا
 وَكَفِّرْ عَنَّا سَيِّئَاتِنَا وَتَوَفَّنَا مَعَ الْاَبْرَارِ رَبَّنَا
 وَاٰتِنَا مَا وَعَدْتَنَا عَلٰى رُسُلِكَ وَلَا تُخْزِنَا يَوْمَ
 الْقِيٰمَةِ اِنَّكَ لَا تُخْلِفُ الْوَعْدَ

28- [Rabbənə mə xələqtə həzə batilən
 subhənəkə fəqinə azəbə-n-nər rabbənə
 innəkə mən tudxili-n-nəra fəqad əxzəytəhu
 va mə li-z-zaliminə min ənsar rabbənə
 innənə səmi'nə munə'diyən yunə'di li-l-
 i'məni ən ə'minu birabbikum fə ə'mənnə
 rabbənə fəğfir lənə zunu'bənə va kəffir
 'ənnə seyyiə'tinə va təvəffənə mə'ə-l-əbrar
 rabbənə va ə'tinə mə va'adtənə 'alə rusulikə
 va lə tuxzinə yəumə-l-qiyəməti innəkə lə
 tuxlifu-l-miyad]

«Ey Rəbbimiz! Sən bunları boş yerə yaratmamısan! Sən pak və müqəddəssən! Bizi cəhənnəm odunun əzabından Özün qoru! Ey Rəbbimiz, Sən cəhənnəm oduna atdığıın şəxsi, əlbəttə, rüsvay edərsən və zalimlərə kömək edən olmaz! Ey Rəbbimiz, həqiqətən, biz: "Rəbbinizə inanın" – deyə imana tərəf çağıran bir kimsənin çağırışını eşidib Sənə iman gətirdik. İndi günahlarımızı bizə bağışla, təqsirlərimizdən keç və canımızı yaxşı əməl sahibləri ilə bir yerdə al! Ey Rəbbimiz, Öz peyğəmbərlərin vasitəsilə bizə və'd etdiklərini ver və qiyamət günündə bizi rüsvay etmə! Əlbəttə, Sən Öz və'dinə xilaf çıxmazsan».³⁹

﴿ 29- رَبَّنَا ءَامَنَّا فَاغْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا وَأَنْتَ

خَيْرُ الرَّاحِمِينَ ﴾

29-[Rəbbənə əmənnə fəğfir lənə varhəmnə va əntə xeyru-rahimin]

³⁹ Ali İmran, 191-194.

*«Ey Rəbbimiz! Biz (Sənə) iman gətirdik. Artıq bizi bağışla, bizə rəhm et. Sən rəhm edənlərin ən yaxşısısan!».*⁴⁰

30- ﴿رَبَّنَا أَصْرِفْ عَنَّا عَذَابَ جَهَنَّمَ إِنَّ عَذَابَهَا كَانَ غَرَامًا إِنَّهَا سَاءَتْ مُسْتَقَرًّا وَمُقَامًا

30- [Rabbənə-srif ‘annə ‘azəbə cəhənnəmə innə ‘azəbəhə kə’nə ğaramən innəhə sə’ət mustəqarran va muqamə]

*«Ey Rəbbimiz, Cəhənnəm əzabını bizdən sovuşdur! Şübhəsiz ki, onun əzabı həmişəlikdir. Doğrudan da, o ən pis məskən, ən pis yerdir».*⁴¹

⁴⁰ Əl-Muminun, 109.

⁴¹ Əl-Furqan, 65-66.

31- ﴿ رَبَّنَا هَبْ لَنَا مِنْ أَزْوَاجِنَا وَذُرِّيَّاتِنَا

قُرَّةَ أَعْيُنٍ وَاجْعَلْنَا لِمُتَّقِينَ إِمَامًا ﴾

31- [Rabbənə həb lənə min əzvəcınə və zurriyyətınə qurratə ə'yinun və-c-əlnə li-l-muttəqinə imə'mə]

«Ey Rəbbimiz! Bizə zövcələrimizdən və uşaqlarımızdan gözümüzün işığı olacaq övladlar ehsan buyur və bizi müttəqilərə imam (rəhbər) et!». ⁴²

32- ﴿ رَبِّ أَوْزِعْنِي أَنْ أَشْكُرَ نِعْمَتَكَ الَّتِي

أَنْعَمْتَ عَلَيَّ وَعَلَىٰ وَالِدَيَّ وَأَنْ أَعْمَلَ صَالِحًا

تَرْضَاهُ وَأَصْلِحْ لِي فِي ذُرِّيَّتِي إِنِّي تُبْتُ إِلَيْكَ

وَإِنِّي مِنَ الْمُسْلِمِينَ ﴾

⁴² əl-Furqan, 74.

32- [Rabbi əvzi'ni ən əşkurə ni'mətəkəl-ləti ənəmtə aleyyə və alə validəyyə və ən ə'məl salihən tərdahu vaslih li fi zurriyəti inni tubtu ileykə və inni minəl muslimin]

«Ey Rəbbim! Mənə mənim özümə və ata-anama əta etdiyin nemətə şükr etmək və Sənə xoş gedəcək yaxşı əməl etmək üçün ilham ver, nəslimi əməli saleh et. Mən Sənə tövbə etdim və, şübhəsiz ki, mən müsəlmanlardanam!». ⁴³

33- ﴿ رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا وَلِإِخْوَانِنَا الَّذِينَ

سَبَقُونَا بِالْإِيمَانِ وَلَا تَجْعَلْ فِي قُلُوبِنَا غِلًّا

لِلَّذِينَ ءَامَنُوا رَبَّنَا إِنَّكَ رَءُوفٌ رَحِيمٌ ﴿

33- [Rabbənə-ğ-fir lənə və li ixvaninə-l-ləzinə səbəqunə bi-l-i'mən və lə təc'əl fi qulu'binə ğillən li-l-ləzinə ə'mənu rabbənə innəkə raufun rahim]

⁴³ əl-Əhqaf, 15.

«Ey Rəbbimiz! Bizi və bizdən əvvəl iman gətirmiş qardaşlarımızı bağışla. Bizim qəlblərimizdə iman gətirənlərə qarşı kinə, həsədə yer vermə. Ey Rəbbimiz, Sən, həqiqətən, şəfqətli və mərhəmətlisən».⁴⁴

34- ﴿ رَبَّنَا أَتَمِّمَ لَنَا نُورَنَا وَاعْفِرْ لَنَا إِنَّكَ

عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴾

34- [Rəbbənə ətmim lənə nuranə vəğfir lənə innəkə ‘alə kulli şey’in qadir]

«Ey Rəbbimiz! Bizim nurumuzu tamamilə elə və bizi bağışla. Həqiqətən, Sən hər şeyə qadirsən».⁴⁵

35- ﴿ رَبَّنَا إِنَّا أَمَنَّا فَاعْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا

وَقَنَا عَذَابَ النَّارِ ﴾

⁴⁴ əl-Həşr, 10.

⁴⁵ ət-Təhrim, 8.

35- [Rabbənə innənə əmənnə fəğfir lənə zunubənə va qinə azəbən nər]

*«Ey Rəbbimiz, biz, həqiqətən (Sənə) iman gətirmişik, günahlarımızı bağışlayıb bizi cəhənnəm əzabından qoru!».*⁴⁶

36- ﴿ رَبَّنَا ءَامِنَّا فَاكْتُبْنَا مَعَ الشَّاهِدِينَ ﴾

36- [Rabbənə əmənnə fəktubnə mə'əş-şəhidin]

*«Ey Rəbbəməz! Biz iman gətirdik, bizi şahid olanlarla bir yerdə yaz!».*⁴⁷

37- ﴿ رَبِّ اجْعَلْ هَذَا الْبَلَدَ ءَامِنًا وَّاجْنُبْنِي

وَبِنِي أَنْ نَعْبُدَ الْأَصْنَامَ ﴾

37- [Rabbic'al həzə-l-bələdə ə'minən vacnubni va bəniyyə ən nə'budə-l-əsnam]

*«Ey Rəbbim, bu diyarı (Məkkəni) əmin-amanlıq yurdu et! Məni və oğullarımı bütlərə tapınmaqdan uzaq et!».*⁴⁸

⁴⁶ Ali-İmran, 16.

⁴⁷ əl-Maidə, 83.

﴿ 38- رَبِّ انِّي لِمَا أَنْزَلْتَ إِلَيَّ مِنْ خَيْرٍ فَقِيرٌ ﴾

38- [Rabbi inni limə ənzəltə ileyyə min xeyrin fəqir]

«Ey Rəbbim! Mən Sənin mənə nazil edəcəyin xeyrə möhtacam». ⁴⁹

﴿ 39- رَبِّ أَنْصُرْنِي عَلَى الْقَوْمِ الْمُفْسِدِينَ ﴾

39- [Rabbi-nsurni alə-l-qaumi-l-mufsidin]

«Ey Rəbbim! Fitnə-fəsad törədən qövmə qarşı mənə yardım et!». ⁵⁰

﴿ 40- رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴾

40- [Rabbənə lə təc'əl mə'əl-qavmiz-zalimin]

«Ey Rəbbimiz! Bizi zalimlərlə bir etmə!». ⁵¹

⁴⁸ İbrahim, 35.

⁴⁹ əl-Qəsəs, 24.

⁵⁰ əl-Ənkəbut, 30.

⁵¹ əl-Əraf, 47.

41- ﴿حَسْبِيَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ
وَهُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ﴾

41- [Həsbiyəllahu lə iləhə illə huva ‘aleyhi təvəkkəltu va huva rabbu-l-arşi-l-azım]

«Mənə təkcə Allah yetər, Ondan başqa heç bir tanrı yoxdur, O, əzəmətli Ərşin Sahibidir». ⁵²

42- ﴿عَسَىٰ رَبِّي أَن يَهْدِيَنِي سَوَاءَ السَّبِيلِ﴾

42- [‘Asə rabbi ən yəhdiyəni səva’ə-s-səbil]

«Ola bilsin ki, Rəbbim mənə doğru yol göstərsin». ⁵³

43- ﴿رَبِّ نَجِّنِي مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ﴾

⁵² ət-Tövbə, 129.

⁵³ əl-Qəsəs, 22.

43- [Rabbi nəccini minəl- qavmiz-zalimin]

«Ey Rəbbim! Məni bu zalim tayfanın əlindən qurtar!». ⁵⁴

44- ﴿اللَّهُمَّ ءَاتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي

الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ﴾

44- [Allahummə ə'tinə fi-d-dunyə həsənətən va fi-l-axirəti həsənətən va qinə azəbə-n-nər]

«Ey Allahım! Bizə dünyada da, axirətdə də gözəl nemətlər ver, bizi Cəhənnəm əzabından qoru!». ⁵⁵

45- ((اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ فِتْنَةِ النَّارِ وَعَذَابِ النَّارِ، وَفِتْنَةِ الْقَبْرِ، وَعَذَابِ الْقَبْرِ، وَشَرِّ فِتْنَةِ الْغَنِيِّ، وَشَرِّ فِتْنَةِ الْفَقْرِ، اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ فِتْنَةِ الْمَسِيحِ الدَّجَالِ، اللَّهُمَّ اغْسِلْ قَلْبِي بِمَاءِ التَّلْجِ وَالْبَرْدِ، وَنَقِّ قَلْبِي مِنَ الْخَطَايَا كَمَا نَقَّيْتَ الثَّوْبَ الْأَبْيَضَ مِنَ الدَّنَسِ، وَبَاعِدْ

⁵⁴ əl-Qəsəs, 21.

⁵⁵ Buxari, 7/163; Müslim, 4/2070.

بَيْنِي وَبَيْنَ خَطَايَايَ كَمَا بَاعَدْتَ بَيْنَ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ.
اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْكَسَلِ وَالْمَأْثَمِ وَالْمَعْرَمِ ((

45- [Allahummə inni ə‘uzu bikə min fitnəti-n-nə’ri va ‘azəbi-n-nər va fitnəti-l-qabri va azəbi-l-qabri va şərri fitnəti-l-ğinə va şərri fitnəti-l-fəqr. Allahummə inni ə‘uzu bikə min şərri fitnəti-l-məsihi-d-dəccəl. Allahummə-ğsil qalbi bi-l-mə’i-s-səlci va-l-bəradi va nəqqi qalbi minə-l-xata’yə kəmə nəqqaytə-s-səubə-l-əbyadə minə-d-dənəsi va bə’id bəyni va bəynə xata’yəyə kəmə bə’adtə beynə-l-məşriqi va-l-məğrib. Allahummə inni ə‘uzu bikə minə-l-kəsəli va-l-mə’səmi va-l-məğrami]

«Allahım! Cəhənnəm və qəbrin fitnə və əzablarından, zənginlik və kasıbçılıq fitnəsinin şərindən Sənə pənah aparıram. Allahım, həmçinin Məsih əd-Dəccəlin fitnəsinin şərindən Sənə pənah aparıram. Allahım! Qəlbimi qar və dolu suyu ilə yu, qəlbimi xətalardan ağ paltarı çirkdən təmizlədiyini kimi təmizlə və mənimlə onların arasını məşriqlə məğribin arasını uzaq

*etdiyini kimi uzaq et! Allahım! Tənbəllikdən, günahə batmaqdan və borca düşməkdən Sənə pənah aparıram».*⁵⁶

46- ((اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْعَجْزِ وَالْكَسَلِ وَالْجُبْنِ وَالْهَرَمِ وَالْبُخْلِ وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ، وَمِنْ فِتْنَةِ الْمَحْيَا وَالْمَمَاتِ))

46- [Allahummə inni ə‘uzu bikə minə-l-‘aczi va-l-kəsəli va-l-cubni va-l-hərami va-l-buxli va ə‘uzu bikə min ‘azəbi-l-qabri va min fitnəti-l-məhyə va-l-məmət]

*«Allahım! Acizlikdən, tənbəllikdən, qorxaqlıqdan, qocalıq dərindən, paxıllıqdan, o cümlədən qəbr əzabından, həyat və ölümün fitnəsindən Sənə sığınırım».*⁵⁷

47- ((اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ جَهْدِ الْبَلَاءِ وَدَرَكِ الشَّقَاءِ وَسُوءِ الْقَضَاءِ وَشَمَاتَةِ الْأَعْدَاءِ))

47- [Allahummə inni ə‘uzu bikə min cəhdi-l-bələ’i va dəraki-ş-şəqa’i va su’i-l-qada’i va şəmə’təti-l-ə’də’i]

⁵⁶ Buxari, 7/161, Müslim, 4/2078.

⁵⁷ Buxari, 7/59, Müslim, 4/2079.

*«Allahım! Bəlanın məşəqqətindən, bəd-bəxtçiliyə düçar olmaqdan, pis qəzavü-qədərdən və düşmənlərin bədxahlığından Sənə pənah aparıram».*⁵⁸

48- ((اللَّهُمَّ صَلِّ لِي دِينِي الَّذِي هُوَ عِصْمَةٌ
أَمْرِي، وَأَصْلِحْ لِي دُنْيَايَ الَّتِي فِيهَا مَعَاشِي، وَأَصْلِحْ لِي
آخِرَتِي الَّتِي فِيهَا مَعَادِي وَأَجْعَلْ الْحَيَاةَ زِيَادَةً لِي فِي كُلِّ
جَيْرٍ وَأَجْعَلْ الْمَوْتَ رَاحَةً لِي مِنْ كُلِّ شَرٍّ))

**48- [Allahummə əslih li di'niyəlləzi huva
ismətu əmri va əslih li duniyəyəlləti fiyhə
mə'ə'si va əslih li a'xirəti-l-ləti fiyhə mə'ə'di
vac'əli-l-həyətə ziyə'dətən li fi kulli xeyr
vac'əli-l-məutə ra'hətən li min kulli şərr]**

*«Allahım! Xoşbəxtliyimin zəmanəti olan
dinimi təkmilləşdir, yaşayışımın əsası olan
dünyamı sahməna sal, qayıdış yerim olan
axirətimi yaxşılaşdır. Həyatı mənim üçün hər
bir xeyir işdə artım və ölümü mənim üçün hər
bir şər işdən qurtuluş et!».*⁵⁹

⁵⁸ Buxari, 7/155, Müslim, 4/2080.

⁵⁹ Müslim, 4/2087.

49- ((اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ الْهُدَىٰ، وَالتَّقَىٰ وَالْعِفَافَ
وَالغِنَى))

49- [Allahummə inni əs'əlukə-l-hudə va-t-
tuqa va-l-afə'fə va-l-ğinə]

«Allahum! Səndən hidayət, Allah qorxusu,
iffətli və zəngin olmağı diləyirəm».⁶⁰

50- ((اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْعَجْزِ وَالْكَسَلِ، وَالْجُبْنِ
وَالْبُخْلِ وَالْهَرَمِ وَعَذَابِ الْقَبْرِ، اللَّهُمَّ أَتِ نَفْسِي تَقْوَاهَا،
وَرَكَّهَهَا أَنْتَ خَيْرٌ مِنْ زَكَّاهَا. أَنْتَ وَلِيِّهَا وَمَوْلَاهَا، اللَّهُمَّ
إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ عِلْمٍ لَا يَنْفَعُ، وَمِنْ قَلْبٍ لَا يَخْشَعُ وَمِنْ
نَفْسٍ لَا تَشْبَعُ وَمِنْ دَعْوَةٍ لَا يُسْتَجَابُ لَهَا))

50- [Allahummə inni ə'uzu bikə minə-l-aczi
va-l-kəsəli va-l-cubni va-l-buxli va-l-hərami
va 'azəbi-l-qabri. Allahummə ə'ti nəfsi
təqvə'hə va zəkkihə əntə xayru mən
zəkkəhə əntə vəliyyuhə va məulə'hə.
Allahummə inni ə'uzu bikə min 'ilmin lə
yənfə' va min qalbi lə yəxşə' va min nəfsin lə
təşbə' va min də'vətin lə yüstəcə'bu ləhə]

⁶⁰ Müslim, 4/2087.

*«Allahım! Acizlikdən, tənbəllikdən, qorxaqlıqdan, qocalıq dərindən, paxıllıqdan və qəbr əzabından Sənə sığınırım. Allahım! Nəfsimi təqvalı et və onu təmizə çıxart! Sən onu təmizə çıxaranların ən xeyirlisisən. Sən nəfsimin qəyyumu və hamisisən! Allahım! Faydasız elmdən, təslim olmayan qəlbədən, doymaz nəfsdən və eşidilməyən duadan Sənə sığınırım».*⁶¹

51- ((اللَّهُمَّ اهْدِنِي وَ سَدِّدْنِي, اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ الْهُدَى
وَالسَّدَادَ))

51- [Allahummə ihdini va səddidni. Allahummə inni əs`əlukə əl-hudə va əs-sədə`d]

*«Allahım! Məni haqq yoluna yönəlt və mənim səhvlərimi düzəlt! Allahım! Səndən hidayət və düzgünlük istəyirəm».*⁶²

⁶¹ Müslim, 4/2088.

⁶² Müslim, 4/2090.

52 (اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ زَوَالِ نِعْمَتِكَ، وَتَحَوُّلِ عَافِيَتِكَ وَفَجَاءَةِ نِقْمَتِكَ وَجَمِيعِ سَخَطِكَ)

52- [Allahummə inni ə‘uzu bikə min zəvali ni‘mətikə va təhəvvuli ‘əfiyətikə va fucə‘əti niqmətikə va cəmi‘ səxatikə]

«Allahım! Nemətinin dayanmasından, bəxş etdiyın salamatlığın dəyişməsindən, qəfil intiqamından və bütünlüklə qəzəbindən Sənə pənah aparırım». ⁶³

53- ((اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ مَا عَمِلْتُ، وَمِنْ شَرِّ مَا لَمْ أَعْمَلْ))

53- [Allahummə inni ə‘uzu bikə min şərri mə amiltu va min şərri mə ləm ə‘məl]

«Allahım! Etdiyim və etmədiyim əməllərin şərindən Sənə sığınırım». ⁶⁴

⁶³ Müslim, 4/2097.

⁶⁴ Müslim, 4/2085.

54- ((اللَّهُمَّ أَكْثِرْ مَالِي, وَوَلَدِي, وَبَارِكْ لِي فِيمَا
أَعْطَيْتَنِي))
([وَاطِلْ حَيَاتِي عَلَي طَاعَتِكَ وَأَحْسِنْ عَمَلِي] وَاعْفِرْ لِي)

54- [Allahummə əksir məli, və valədi, və bərik li fimə ə`ataytəni [və atıl həyəti alə taətikə və əhsin əməli] vağfirli]

«Allahım! Mal-dövlətimi və övladlarımı çoxalt və mənə bəxş etdiklərini bərəkətli et!⁶⁵ [Ömrümü Sənin itaətinlə keçirməklə uzat və əməlimi gözəlləşdir!] Mənim günahlarımı bağışla!»⁶⁶

55- ((لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الْعَظِيمُ الْحَلِيمُ, لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ رَبُّ
الْعَرْشِ الْعَظِيمِ, لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ رَبُّ السَّمَوَاتِ, وَ رَبُّ
الْأَرْضِ, وَ رَبُّ الْعَرْشِ الْكَرِيمِ))

55- [Lə iləhə illəl-lahul-azimul-həlimu, lə iləhə illəl-lahu rəbbul-arşil-azimi, lə iləhə illəl-lahu rəbbus-səməvati, və rəbbul-ardı və rəbbul-arşil-kərim]

⁶⁵ Buxari, 7/154; Müslim, 4/1928.

⁶⁶ Buxari, 653.

«Əzəmətli və həlim (Bəndələrinə əzab verməkdə tələsməyən) olan Allahdan başqa ibadətə layiq haqq məbud yoxdur, əzəmətli ərşin Rəbbi olan Allahdan başqa ibadətə layiq haqq məbud yoxdur, yerin və kəramətli ərşin Rəbbi olan Allahdan başqa ibadətə layiq haqq məbud yoxdur».⁶⁷

56- ((اللَّهُمَّ رَحْمَتَكَ أَرْجُو فَلَا تَكِلْنِي إِلَى نَفْسِي طَرْفَةَ عَيْنٍ, وَأَصْلِحْ لِي شَأْنِي كُلَّهُ, لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ))

56- [Allahummə rahmətəkə ərcu fələ təkilni ilə nəfsi tarfətə aynin, və aslih li şə'ni kulləhu, lə iləhə illə ənt]

«Allahım! Sənin mərhəmətini diləyirəm. Bir göz qırpımına belə məni öz ixtiyarına buraxma və bütün işlərimi səhmənə sal. Səndən başqa ibadətə layiq haqq məbud yoxdur»⁶⁸

57- ((لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ إِنِّي كُنْتُ مِنَ الظَّالِمِينَ))

⁶⁷ Buxari, 7/154; Müslim, 4/2092.

⁶⁸ Əbu Davud, 4/324; Əhməd, 5/42.

57- [Lə iləhə illə əntə subhənəkə inni kuntu minəz-zalimin]

*«Səndən başqa ibadətə layiq haqq məbud yoxdur. Səni bütün nöqsanlardan tənzih edirəm. Həqiqətən mən zalimlərdən idim».*⁶⁹

58- ((اللَّهُمَّ إِنِّي عَبْدُكَ، ابْنُ عَبْدِكَ، ابْنُ أُمَّتِكَ، نَاصِيَتِي بِيَدِكَ، مَاضٍ فِي حُكْمِكَ، عَدْلٌ فِي قَضَاؤِكَ، أَسْأَلُكَ بِكُلِّ اسْمٍ هُوَ لَكَ، سَمَّيْتَ بِهِ نَفْسَكَ، أَوْ أَنْزَلْتَهُ فِي كِتَابِكَ، أَوْ عَلَّمْتَهُ أَحَدًا مِنْ خَلْقِكَ، أَوْ اسْتَأْثَرْتَ بِهِ فِي عِلْمِ الْغَيْبِ عِنْدَكَ، أَنْ تَجْعَلَ الْقُرْآنَ رَبِيعَ قَلْبِي، وَنُورَ صَدْرِي، وَجَلَاءَ حُزْنِي، وَذَهَابَ هَمِّي))

58- [Allahummə inni abdukə, ibnu abdikə, ibnu əmətikə, nəsiyəti biyədikə, madın fiyyə hukmukə, adlun fiyyə qada'ukə, əs'əlukə bikulli ismin huva ləkə, səmmeytə bihi nəfsəkə, au ənzəltəhu fi kitəbikə, au alləmtəhu əhədən min xəlqikə, au istə'sərtə bihi fi ilmi-l-ğeybi indəkə, ən təc'alə-l-qur'anə

⁶⁹ Tirmizi, 5/295; Hakim.

rabi'a qalbi, va nura sadri, va cələ'ə huzni va zəhəbə həmmi]

*«Allahım! Mən sənin qulunam. Sənin qulunun oğluyam, kənininin övladiyam. Kəklim (idarəçiliyim) sənin əlindədir. Barəmdə olan hökmün keçərlidir, mənə qismət etdiyən qəzavü-qədər ədalətlidir. Özünü adlandırdığın, Kitabında nazil etdiyən, yaratdıqlarından birinə öyrətdiyən və ya dərgahındakı qeyb elmində gizlətdiyən Sənə aid hər bir adla Qurani qəlbimin baharı, köksümün nuru, hüznümün ortadan qalxması və kədərimin getməsi üçün bir [vəsilə] etməyini istəyirəm».*⁷⁰

59- ((اللَّهُمَّ مُصَرِّفَ الْقُلُوبِ صَرِّفْ قُلُوبَنَا عَلَى طَاعَتِكَ))

59- [Allahummə musarrifə-l-qulubi sarrif qulubənə alə taətikə]

*«Qəlbləri yönəldən Allahım! Qəblərimizi Sənə itaət üçün yönəlt».*⁷¹

⁷⁰ Əhməd, 1/391, 452; Hakim, 1/509. Hədisi əl-Əlbani səhih hesab etmişdir.

⁷¹ Müslim, 4/2045.

60- ((يَا مُقَلَّبَ الْقُلُوبِ ثَبَّتْ قَلْبِي عَلَى دِينِكَ))

60- [Ya muqallibə-l-qulub səbbit qalbi alə dinik]

«Ey qəlbləri döndərən! Qəlbimi dinin üzərinə sabit et!».⁷²

61- ((اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ الْعَافِيَةَ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ))

61- [Allahummə inni əs'əlukə-l-afiyətə fi-d-dunyə va-l-axirəti]

«Allahım! Səndən həm bu dünyada, həm də axirətdə salamətliq diləyirəm!».⁷³

62- ((اللَّهُمَّ أَحْسِنْ عَاقِبَتَنَا فِي الْأَمْرِ كُلِّهَا وَأَجِرْنَا مِنْ خِزْيِ الدُّنْيَا وَعَذَابِ الْآخِرَةِ))

62- [Allahummə əhsin əqibətənə fi-l-umuri kullihə va əcirnə min xizyi-d-dunyə va əzəbi-l-axirəti]

«Allahım! Bütün işlərdə əqibətimizi yaxşılaşdır, dünya rüsvayçılığından və axirət əzabından bizi qoru!».⁷⁴

⁷² Tirmizi, 5/238; Əhməd, 4/182; Hakim, 1/525, 528.

⁷³ Tirmizi, 5/534.

⁷⁴ Əhməd, 4/181.

63- ((رَبِّ اَعْنِي وَاَنْصُرْنِي وَاَهْدِنِي وَيَسِّرْ لِي الْهُدَى اِلَيْكَ رَبِّ اَجْعَلْنِي لَكَ شَكَرًا لَكَ ذِكْرًا لَكَ رَهَابًا لَكَ مَطْوَعًا اِلَيْكَ مُخْبِتًا اَوْ اَهَا مُنِيْبًا رَبِّ تَقَبَّلْ تَوْبَتِي وَاغْسِلْ حَوْبَتِي وَاَجِبْ دَعْوَتِي وَتَبَّتْ حُجَّتِي وَاَهْدِ قَلْبِي وَاَسَدِّدْ لِسَانِي وَاَسْئَلُ سَخِيْمَةَ قَلْبِي))

63- [Rabbi əi'nni valə tui'n aleyyə, vansurni valə tənsur aleyyə, vamkur li valə təmkur aleyyə, vahdini va yəssir əl-hudə ileyyə, vansurni alə mən bəğa aleyə, rabbi əc'əlni ləkə şəkkəran, ləkə zəkkəran, ləkə rahhəbən, ləkə mitvaən, ileykə muxbitən ənvahən munibən, rabbi təqabbəl taubəti, vağsil həvbəti, vaəcib də'vəti, vasəbbit huccəti, vahdi qalbi, vasəddid lisəni, vaslul səximətə qalbi]

«Ey Rəbbim! Mənə yardım et, məni kimsənin qarşısında zəif buraxma! Mənə kömək et, məni kiminsə önündə məğlub olmuş vəziyyətdə buraxma! Mənə düşmənlərimdən müdafiə olunmaq üçün yol göstər, düşmənimə isə məndən müdafiə olunması üçün yol göstərmə! Məni haqq yoluna yönəlt və bu yolu

mənim üçün asanlaşdır. Mənə qarşı düşmənçilik və zülm edənlərə qalib gəlməyim üçün mənə kömək et! Ey Rəbbim! Məni Sənə şükr edən, Səni xatırlayan, Səndən qorxan, Sənə boyun əyən, itaətkar, təvazökar, etdiyi günahlardan peşmançılıq çəkən, günahları tərک edərək Sənin itaətinə qayıdaraq tövbə edən kəslərdən et! Ya Rəbbi! Tövbəmi qəbul et, günahlarımı bağışla, dualarıma cavab ver, şəhadətimi və ya dəlilimi sabit qıl [qəbrdə mələklərin məni sorğu-suala tutduqları zaman onlara tərəddüdsüz və qəti cavab verməkdə mənə kömək et], qəlbimi haqq yoluna yönəlt, dilimi xətalardan təmizlə, düzəlt və qəlbimdən kin-küdurəti, qeyzi, nifrəti və yalanı çıxart!»⁷⁵

64- ((اَللّٰهُمَّ اِنَّا نَسْأَلُكَ مِنْ خَيْرِ مَا سَأَلْنَا مِنْهُ نَبِيُّكَ مُحَمَّدٌ، وَنَعُوْذُ بِكَ مِنْ شَرِّ مَا اسْتَعَاذَ مِنْهُ نَبِيُّكَ مُحَمَّدٌ، وَاَنْتَ الْمُسْتَعَانُ، وَعَلَيْكَ الْبَلَاغُ، وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ اِلَّا بِاللّٰهِ))

⁷⁵ Əbu Davud, 2/83; Tirmizi, 5/554; İbn Macə, 2/1259; Əhməd, 1/127; Hakim.

64- [Allahummə innə nəş'əlukə min xeyri mə səələkə minhu nəbiyyukə muhəmmədun, va nə'uzu bikə min şərri mə əstə'azə minhu nəbiyyukə muhəmmədun, va əntəl-məstə'anu, va aleykə əl-bələğu, va lə haulə va lə quvvatə illə billəhi]

*«Allahum! Peyğəmbərin Məhəmmədin - sallallahu aleyhi və səlləm- Səndən istədiklərini Səndən istəyir, sığınacağı şərlərdən isə Sənə sığınırıq. Kömək istənilməyə layiq olan Sənsən, bəndələrinə zamin olan və yalnız qüdrət sahibi Sənsən. Güc və qüdrət sahibi yalnız Allahdır».*⁷⁶

65- ((اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ سَمْعِي, وَمِنْ شَرِّ بَصَرِي, وَمِنْ شَرِّ لِسَانِي, وَمِنْ شَرِّ قَلْبِي, وَمِنْ شَرِّ مَنِّي))

65- [Allahummə inni ə'uzu bikə min şərri səmi'i, va min şərri basari, va min şərri lisəni, va min şərri qalbi, va min şərri məniyyi]

⁷⁶ Tirmizi, 5/537; İbn Macə, 2/1264.

«Allahım! Qulağımın, gözümün, dilimin, qəlbimin və zinanın şərindən Sənə sığınırım».⁷⁷

66- ((اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْبَرَصِ وَالْجُنُونِ وَالْجَذَامِ وَمِنْ سَيِّئِ الْأَسْقَامِ))

66- [Allahummə inni əuzu bikə minə-l-bərası va-l-cununi va-l-cuzəmi va min seyyi-i-l-əsqam]

«Allahım! Albinizmədən,⁷⁸ divanəlikdən, cüzəmdən⁷⁹ və pis xəstəliklərdən Sənə pənah aparırım».⁸⁰

67- ((اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ مُتَكَرَاتِ الْأَخْلَاقِ وَالْأَعْمَالِ وَالْأَهْوَاءِ))

67- [Allahummə inni ə‘uzu bikə min munkəratı-l-əxləqi va-l-ə‘məli va-l-əhvə’i]

⁷⁷ Əbu Davud, 2/92; Tirmizi, 5/523; Nəσαι8/271 və b.

⁷⁸ Orqanizmə piqment azlığı və bunun nəticəsində dəri və saçların həddən artıq ağlığı.

⁷⁹ Əsasən dəri və toxumaların çürüməsi şəklində təzahür edən ağır xroniki xəstəlik.

⁸⁰ Əbu Davud, 2/93; Nəσαι, 8/271; Əhməd, 3/192.

*«Allahım! Əxlaqsızlıqdan, pis istək və ehtiraslardan, ədəbsiz əməllərdən Sənə pənah aparıram».*⁸¹

68- ((اللَّهُمَّ إِنَّكَ عَفْوٌ كَرِيمٌ تُحِبُّ الْعَفْوَ فَاعْفُ عَنِّي))

68- [Allahummə innəkə afuvvun kərimun tuhibbu-l-əfv fə'fu 'ənni]

*«Allahım Sən bağışlayansan, səxavətlişən və bağışlamağı sevənsən, məni bağışla!».*⁸²

69- ((اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ فِعْلَ الْخَيْرَاتِ وَتَرْكَ الْمُنْكَرَاتِ وَحُبَّ الْمَسَاكِينِ وَأَنْ تَغْفِرَ لِي وَتَرْحَمَنِي وَإِذَا أَرَدْتَ فِتْنَةَ قَوْمٍ فَتَوَقَّنِي غَيْرَ مَقْتُونٍ وَأَسْأَلُكَ حُبَّكَ وَحُبَّ مَنْ يُحِبُّكَ وَحُبَّ عَمَلٍ يُقَرِّبُنِي إِلَى حُبِّكَ))

69- [Allahummə inni əs-əlukə fi'lə-l-xayrati va tərəkə-l-munkərati va hubbə-l-məsə'kini va ən təğfira li va tərhamni va izə əradtə fitnətə qaumin fətəvaffəni ğeyra məftun va əs-əlukə hubbəkə va hubbə mən yuhibbukə va hubbə 'aməlin yuqarribuni ilə hubbikə]

⁸¹ Tirmizi, 5/575; İbn Hibban, Hakim, Təbərani.

⁸² Tirmizi, 5/534.

«Allahım! Səndən xeyirxah işlərin sahibi, xoşagəlməz işlərdən isə uzaq olmağı, kasıbları sevməyi, məni bağışlamağını, mənə rəhm etməyini və istənilən bir xalqa bəla göndərmək istədikdə bəlaya düçar olmamış canımı almağını diləyirəm. Həmçinin Səndən Sənin və Səni sevənin məhəbbətini qazanmağımı və məhəbbətinə yaxınlaşdıracaq hər bir əməli sevməyi istəyirəm».⁸³

70- ((اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ مِنَ الْخَيْرِ كُلِّهِ: عَاجِلِهِ وَآجِلِهِ مَا عَلِمْتُ مِنْهُ وَمَا لَمْ أَعْلَمْ وَأَعُوذُ بِكَ مِنَ الشَّرِّ كُلِّهِ عَاجِلِهِ وَآجِلِهِ مَا عَلِمْتُ مِنْهُ وَمَا لَمْ أَعْلَمْ. اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ مِنْ خَيْرِ مَا سَأَلَكَ عَبْدُكَ وَنَبِيُّكَ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ [مَا اسْتَعَاذُ بِكَ] [مِنْهُ] عَبْدُكَ وَنَبِيُّكَ. اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ الْجَنَّةَ وَمَا قَرَّبَ إِلَيْهَا مِنْ قَوْلٍ أَوْ عَمَلٍ وَأَعُوذُ بِكَ مِنَ النَّارِ وَمَا قَرَّبَ إِلَيْهَا مِنْ قَوْلٍ أَوْ عَمَلٍ، وَأَسْأَلُكَ أَنْ تَجْعَلَ كُلَّ قَضَاءٍ قَضِيَّتَهُ لِي جَيْرًا))

70- [Allahummə inni əs-əlukə minə-l-xeyri kullihi: ‘a‘cilihi və ə‘cilihi mə’ ‘alimtu minhu və mə ləm ə‘ləm və ə‘uzu bikə minə-ş-şərri

⁸³ Əhməd, 5/243.

kullihi ‘a‘cilihi və ə‘cilihi mə’ ‘alimtu minhu va mə ləm ə‘ləm. Allahummə inni əs-əlukə min xeyri mə’ sə-ələkə ‘əbdukə va nəbiyyukə va ə‘uzu bikə min şərri mə-s-tə‘ə’zə bikə minhu ‘əbdukə va nəbiyyukə. Allahummə inni əs-əlukə-l-cənnətə va mə qarrabə ileyhə min qaulin au ‘əməl va ə‘uzu bikə minə-n-nəri va mə qarrabə ileyhə min qaulin au ‘əməl va əs-əlukə ən təc‘ələ kullə qada’in qadaytəhu li xəyran]

*«Allahım! Tez və gec olan, bildiyim və bilmədiyim bütün xeyirləri Səndən diləyir, tez və gec olan, bildiyim və bilmədiyim bütün şərlərdən Sənə sığınırım. Allahım! Qulun və Peyğəmbərinin Səndən dilədiyi xeyri Səndən diləyir, sığındığı şərlərdən isə Sənə sığınırım. Allahım! Səndən Cənnəti və ona yaxınlaşdıran hər bir söz və əməli diləyir, Cəhənnəmdən və ona yaxınlaşdıran hər bir söz və əməldən isə Sənə sığınırım. Həmçinin Səndən mənim barəmdə çıxardığın hər bir hökmün xeyirli olmasını istəyirəm».*⁸⁴

⁸⁴ İbn Macə, 2/1264, Əhməd, 6/134.

71- ((اللَّهُمَّ احْفَظْنِي بِالْإِسْلَامِ قَانِمًا، وَاحْفَظْنِي بِالْإِسْلَامِ قَاعِدًا، وَاحْفَظْنِي بِالْإِسْلَامِ رَاقِدًا وَلَا تُشْمِتْ بِي عَدُوًّا وَلَا حَاسِدًا. اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ مِنْ كُلِّ خَيْرٍ خَزَانَتُهُ بِيَدِكَ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ كُلِّ شَرٍّ خَزَانَتُهُ بِيَدِكَ))

71- [Allahummə-hfəzni bi-l-isləmi qa'imən va-hfizni bi-l-isləmi qa'idən va-hfizni bi-l-isləmi ra'qidən va lə tuşmit bi əduvvən va lə hə'sidən. Allahummə inni əs-əlukə min kulli xeyrin xazə'inuhu biyədikə va ə'uzu bikə min kulli şərrin xazə'inuhu biyədikə]

«Allahım! Məni ayaq üstə, oturan və uzanan vəziyyətdə İslamla hiفز et! Düşməni və paxılı mənim əleyhimə sevindirmə! Allahım! Xəzinəsi Sənin əlində olan hər bir xeyri Səndən istəyir, xəzinəsi Sənin əlində olan hər bir şərdən isə Sənə pənah aparıram».⁸⁵

72- ((اللَّهُمَّ اِسْمِ لَنَا مِنْ جَشِيَّتِكَ مَا تَحُلُ بِهِ بَيْنَنَا وَ بَيْنَ مَعَاصِيكَ، وَ مِنْ طَاعَتِكَ مَا تُبَلِّغُنَا بِهِ جَنَّتِكَ وَ مِنْ الْيَقِينِ مَا تُهَوِّنُ بِهِ عَلَيْنَا مَصَابِئَ الدُّنْيَا، اللَّهُمَّ مَتَّعْنَا بِأَسْمَاعِنَا، وَأَبْصَارِنَا، وَقَوَاتِنَا مَا أَحْيَيْتَنَا، وَاجْعَلْهُ الْوَارِثَ مِنَّا، وَاجْعَلْ ثَأْرَنَا عَلَى مَنْ عَادَانَا، وَلَا تَجْعَلْ

⁸⁵ Hakim, 1/525.

مُصِيبَتَنَا فِي دِينِنَا، وَلَا تَجْعَلِ الدُّنْيَا اكْبَرَ هَمِّنَا، وَلَا مَبْلَغَ
عِلْمِنَا، وَلَا تُسَلِّطْ عَلَيْنَا مَنْ لَا يَرْحَمُنَا))

72- [Allahummə-q-sim lənə min xəşyətikə mə təhulu bihi beynə nə va beynə mə‘asikə, va min ta‘ətikə mə tubəlligunə bihi cənnətəkə, va min əl-yəqini mə tuhəvvinu bihi aleyənə məsaibəd-dunyə. Allahummə mətti‘inə bi əsmə‘inə, va əbsarinə, va quvvatinə mə əhyəytənə, vac‘əlhu əl-varisə minnə, vac‘əl sə‘rənə alə mən zaləmənə, vansurnə alə mən ədənə va lə təc‘əl musibətənə fid-dininə, va lə təc‘əl-id-dunyə əkbərə həmminə, va lə məbləğə ‘ilminə valə tusəllit aleyənə mən lə yarhəmunə]

«Allahım! Bizimlə günahlar arasında pərdə olan Sənin qorxundan, bizi Cənnətinə yetişdir-məkdə vəsilə olan Sənə itaətdən, bu dünya müsibətlərini bizim üçün yüngülləşdirməkdə vasitə olan yəqinlikdən bizə pay ver! Allahım! Bizi yaşatdığın müddət ərzində eşitmə, görmə və güc nemətilə mükafatlandır. Bu nemətləri bizim övladlarımıza da bəxş et! İntiqamımızı bizə zülm edənlərə qarşı yönəlt və düşmənlə-rimiz üzərində qələbə çalmaqda bizə yardım

*et! Müsibətimizin dinimizdə olmasına yol vermə, dünyanı ən başlıca dərdimiz, qaygımız və elmimizin son pilləsi etmə! Bizə qarşı mərhəmətli olmayanları üzərimizə göndərmə!».*⁸⁶

73- ((اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْبُخْلِ وَأَعُوذُ بِكَ مِنَ الْجُبْنِ وَأَعُوذُ بِكَ أَنْ أُرَدَّ إِلَى أَرْدَلِ الْعُمُرِ وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ فِتْنَةِ الدُّنْيَا وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ))

73- [Allahummə inni ə‘uzu bikə minə-l-buxli va ə‘uzu bikə minə-l-cubni va ə‘uzu bikə min ən uraddə ilə ərzəli-l-umuri va ə‘uzu bikə min fitnəti-d-dunyə va ə‘uzu bikə min azəbi-l-qabri]

«Allahım! Qorxaqlıqdan, paxıllıqdan, ömrün ən rəzil [ixtiyar] çağlarına çatdırılmaqdan, o cümlədən dünya fitnəsindən və qəbr əzabından Sənə pənah aparıram».⁸⁷

74- ((اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي خَطِيئَتِي وَجَهْلِي وَإِسْرَافِي فِي أَمْرِي وَمَا أَنْتَ أَعْلَمُ بِهِ مِنِّي، اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي حَزْلِي وَجِدِّي وَخَطْبِي وَعَمْدِي وَكُلُّ ذَلِكَ عِنْدِي))

⁸⁶ Tirmizi, 5/528; Hakim, 1/258.

⁸⁷ Buxari (şərhlə birlikdə), 11/181.

74- [Allahummə-ğfirli xatiyyəti va cəhli va isra'fi fi əmri va mə əntə ə'ləmu bi minni. Allahummə-ğfirli həzli va cəddi va xatai va amdi va kullu zə'likə indil]

*«Allahım! Günahımı, cahilliyimi, israfçılığımı və məndən daha yaxşı bildiyin günahlarımı bağışla! Allahım! Ciddi və qeyriciddi, bilmədən və qəsdən etdiyim səhvlərə görə məni bağışla! Bunların hamısı məndə mövcuddur».*⁸⁸

75- ((اللَّهُمَّ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي ظُلْمًا كَثِيرًا، وَلَا يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلَّا أَنْتَ فَاعْفِرْ لِي مَغْفِرَةً مِنْ عِنْدِكَ وَأَرْحَمْنِي إِنَّكَ أَنْتَ الْعَفُورُ الرَّحِيمُ)

75- [Allahummə inni zaləmtu nəfsi zulmən kəsiran va lə yəğfiru-z-zunu'bə illə əntə fə-ğfirli məğfiratən min indikə varhəmni innəkə əntə-l-ğafuru-r-rahim]

«Allahım! Həqiqətən, mən özümə çox zümlər etmişəm., günahları isə bağışlayan yalnız Sənsən! Dərgahındakı bir məğfirətlə

⁸⁸ Buxari (şərhlə birlikdə), 11/196.

*məni bağışla və mənə rəhm et! Həqiqətən, Sən bağışlayan və rəhm edənsən!».*⁸⁹

76- ((اللَّهُمَّ لَكَ أَسْلَمْتُ، وَبِكَ آمَنْتُ وَعَلَيْكَ تَوَكَّلْتُ،
وَالَيْكَ أَنْبَتُ وَبِكَ خَاصَمْتُ، اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِعِزَّتِكَ لَا إِلَهَ
إِلَّا أَنْتَ أَنْ تُضِلَّنِي أَنْتَ الْحَيُّ الَّذِي لَا يَمُوتُ، وَالْجَنُّ
الْإِنْسُ يَمُوتُونَ))

76- [Allahummə ləkə əsləmtu va bikə ə'məntu va 'aleykə təvəkkəltu va ileykə ənəbtu va bikə xa'səmtu. Allahummə inni ə'uzu bi 'izzətikə lə iləhə illə əntə ən tudilləni əntə-l-həyyu-l-ləzi lə yəmu'tu va-l-cinnu va-l-insu yəmu'tun]

*«Allahım! Sənə təslim oldum, Sənə iman gətirdim, Sənə təvəkkül etdim, tövbə edərək Sənə qayıtdım və Sənin adını və ya kəlamını hüccət tutaraq mübahisə etdim. Allahım! Zəlalətə uğramaqdan Sənin izzətinə sığınırım. Səndən başqa ibadətə layiq haqq məbud yoxdur. Sən ölməz, əzəli və əbədisən. Cinlər və insanlar isə öləndir».*⁹⁰

⁸⁹ Buxari, 1/302, Müslim, 4/2087.

⁹⁰ Buxari, 7/167, Müslim, 4/2086.

77- ((اللَّهُمَّ إِنَّا نَسْأَلُكَ مُوجِبَاتِ رَحْمَتِكَ، وَعَزَائِمَ مَغْفِرَتِكَ، وَالسَّلَامَةَ مِنْ كُلِّ إِثْمٍ، وَالْغَنِيمَةَ مِنْ كُلِّ بَرٍّ، وَالْفَوْزَ بِالْجَنَّةِ وَالنَّجَاةَ مِنَ النَّارِ))

77- [Allahummə innə nəş'əlukə mucibəti rahmətikə, və azəimə məğfirətikə, vəs-sələmətə min kulli ismin, vəl-ğənimətə min kulli birrin, vəl-fauzə bil cənnəti, vən-nəcəti minən-nər]

*«Allahım! Səndən mərhəmətinə layiq olan əməllər sahibi olmağı, məğfirət qapılarının açılmasını, hər bir günahdan uzaq olmağı, hər bir xeyirxah işdən pay əldə etməyi, Cənnətə nail olmağı və Cəhənnəm alovundan qurtuluşu diləyirik».*⁹¹

78- ((اللَّهُمَّ اجْعَلْ أَوْسَعَ رِزْقِكَ عَلَيَّ عِنْدَ كِبَرِ سِنِّي وَأَنْقِطَاعِ عُمْرِي))

78- [Allahummə-c'əl əvsə-'ə rizqikə aleyyə ində kibəri sinni vənqita'i umri]

*«Allahım! Mənə ən bol ruzini ixtiyar çağlarımda və ömrümün sonlarında bəxş et!».*⁹²

⁹¹ Hakim, 1/525.

⁹² Hakim, 1/542.

79- ((اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي ذُنُوبِي وَوَسِّعْ لِي فِي دَارِي وَبَارِكْ لِي فِي رِزْقِي))

79- [Allahumə-ğfirli zənbi va vassi li fi dəri va bə'rik li fi rizqi]

«Allahım! Günahımı bağışla, evimi geniş, ruzimi bərəkətli et!». ⁹³

80- ((اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ مِنْ فَضْلِكَ وَرَحْمَتِكَ، فَإِنَّهُ لَا يَمْلِكُهَا إِلَّا أَنْتَ))

80- [Allahummə inni əs`əlukə min fadlikə va rahmətikə, fəinnəhu lə yəmlikuhə illə ənt]

«Allahım! Səndən fəzilətini və rəhmətini istəyirəm. Həqiqətən, onların sahibi yalnız Sənsən!». ⁹⁴

81- ((اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ التَّرَدِّي، وَالْهَدْمِ، وَالْعَرَقِ وَالْحَرَقِ، وَ أَعُوذُ بِكَ أَنْ يَتَّخِبَّنِي الشَّيْطَانُ عِنْدَ الْمَوْتِ، وَ أَعُوذُ بِكَ أَنْ أَمُوتَ فِي سَبِيلِكَ مُدْبِرًا وَ أَعُوذُ بِكَ أَنْ أَمُوتَ لَدِيْعًا))

⁹³ Əhməd, 4/63, 5/375.

⁹⁴ Təbərani.

81- [Allahummə inni ə'uzu bikə minət-tərəddi, val-hədmi, val-ğaraqı, val-haraqı, va ə'uzu bikə ən yətaxəbbatani əş-şeytanu indəl-maut, va ə'uzu bikə ən əmutə fi səbilikə mudbıran, va ə'uzu bikə ən əmutə lədiğən]

*«Allahım! Yüksəklikdən yıxılmaqdan, dağıntıdan, boğularaq və yanaraq ölməkdən Sənə sığınırım. Ölüm ayağında olarkən şeytanın məni aldatmasından Sənə pənah aparırım. Sənin yolunda döyüşərkən döyüş meydanından qaçaraq ölməkdən, ilan və ya əqrəbin çalması nəticəsində ölməkdən Sənə pənah aparırım».*⁹⁵

82- (اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْجُوعِ، فَإِنَّهُ بِنَسِ الضَّجِيعِ، وَ أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْخِيَانَةِ، فَإِنَّهَا بِنَسِ الْبَطَانَةِ)

82- [Allahummə inni ə'uzu bikə minəl-cu`i, fəinnəhu bi`səld-daci`u, va ə'uzu bikə minəl-xiyanəti, fəinnəhə bi`sətil-bitanətu]

⁹⁵ Səhih Nəsai, 3/1123; Əbu Davud, 2/92.

*«Allahım! Aclıqdan Sənə pənah aparırım. Aclıq nə pis yoldaşdır. Xəyanətdən Sənə pənah aparırım. Xəyanət nə pis sirdaşdır».*⁹⁶

83- ((اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْعَجْزِ وَالْكَسَلِ، وَالْجُبْنِ، وَالْبُخْلِ، وَالْهَرَمِ، وَالْقَسْوَةِ، وَالْعَقْلَةِ، وَالْعَيْلَةِ، وَالذِّلَّةِ، وَالْمَسْكَنَةِ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنَ الْفَقْرِ وَالْكَفْرِ وَالْفُسُوقِ وَالشَّقَاقِ وَالنَّفَاقِ وَالسُّمْعَةَ وَالرِّيَاءِ وَأَعُوذُ بِكَ مِنَ الصَّمَمِ وَالْبَكَمِ وَالْجُنُونِ وَالْجُدَامِ وَالْبَرَصِ وَسَيِّءِ الْأَسْقَامِ))

83- [Allahummə inni ə‘uzu bikə minə-l-aczi va-l-kəsəli va-l-cubni va-l-buxli va-l-hərəmi va-l-qasvəti va-l-ğəfləti va-l-‘ayləti va-z-zilləti va-l-məskənəti va ə‘uzu bikə minə-l-fəqri va-l-kufri va-l-fusuqi va-ş-şiqaqi va-n-nifə’qi va-s-sum‘əti va-r-riyə’i va ə‘uzu bikə minə-s-saməmi va-l-bəkəmi va-l-cunu’ni va-l-cuzə’mi va-l-bərəsi va seyyi-il-əsqa’mil]

«Allahım! Acizlikdən, tənbəllikdən, qorxaqlıqdan, paxıllıqdan, qocalıq dərdindən, qəddarlıqdan, qəflətdən, kasıbçılıqdan, zəllilikdən, miskinlikdən, yoxsulluqdan, küfrdən,

⁹⁶ Əbu Davud, 2/91; Nəsai, 8/263; İbn Macə.

fasiqlikdən, ədavətdən, nifaqdan, pis tanınmaqdən (adımın çıxmasından), riyakarlıqdan, karlıqdan, lallıqdan, divanəlikdən, cüzamdan, albinizmdən və pis xəstəliklərdən Sənə sığınırım».⁹⁷

84- ((اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْفَقْرِ وَالْقِلَّةِ وَالذِّلَّةِ وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ أَنْ أَظْلِمَ أَوْ أَظْلَمَ))

84- [Allahummə inni ə‘uzu bikə minə-l-fəqri va-l-qilləti va-z-zilləti va ə‘uzu bikə min ən əzlimə əu uzləmə]

«Allahım! Yoxsulluqdan, qıtlıqdan, zəlilikdən, o cümlədən zalimlikdən və məzlumluqdan Sənə pənah aparırım».⁹⁸

85- ((اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ جَارِ السُّوءِ فِي دَارِ الْمُقَامَةِ, فَإِنَّ جَارَ الْبَادِيَةِ يَتَحَوَّلُ))

85- [Allahummə inni ə‘uzu bikə min cəris-sui fi dər-il-muqaməti fəinnə cərəl-bədiyəti yətəhavvalu]

⁹⁷ Hakim və Beyhəqi.

⁹⁸ Nəsai, Əbu Davud, 2/91.

«Allahım! Əbədilik evindəki pis qonşudan (cəhənnəmdən) Sənə sığınırım. Həqiqətən səhra [dünya] qonşusu dəvişir». ⁹⁹

86- ((اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ قَلْبٍ لَا يَخْشَعُ, وَمِنْ دُعَاءٍ لَا يُسْمَعُ, وَمِنْ نَفْسٍ لَا تَشْبَعُ, وَمِنْ عِلْمٍ لَا يَنْفَعُ أَعُوذُ بِكَ مِنْ هَوْلَاءِ الْأَرْبَعِ))

86- [Allahummə inni ə'uzu bikə minlə yəxşəu, və min du`əinlə yusmə`u, və min nəfsinlə təşbə`u, və min `ilminlə yənfə`. Ə'uzu bikə min həuləil-ərbə`i]

«Allahım! Təslim olmayan qəlbdən, eşidilməyən duadan, acgöz nəfsdən və saydasız elmdən Sənə sığınırım. Bu dörd şeydən Sənə sığınırım». ¹⁰⁰

87- ((اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ يَوْمِ السُّوءِ وَمِنْ لَيْلَةِ السُّوءِ وَمِنْ سَاعَةِ السُّوءِ وَمِنْ صَاحِبِ السُّوءِ وَمِنْ جَارِ السُّوءِ فِي دَارِ الْمُقَامَةِ))

87- [Allahummə inni ə'uzu bikə min yəumi-s-su'i və min leyləti-s-su'i və min sə`-əti-s-su'i və min səhibi-s-su'i və min cə'ri-s-su'i fi də'ri-l-muqa'mə]

⁹⁹ Hakim, 1/532; Nəσαι, 8/274.

¹⁰⁰ Tirmizi, 5/519; Əbu Davud, 2/92.

«Allahım! Pis gündən, pis gecədən, pis vaxtdan, pis dostdan və axirətdəki pis qonşudan Sənə sığınırım».¹⁰¹

88- ((اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ الْجَنَّةَ وَأَسْتَجِيرُ بِكَ مِنَ النَّارِ))
88- [Allahummə inni əs`əlukə əl-cənnətə və əstəcirü bikə minən-nər]

«Allahım! Səndən Cənnəti diləyir və Cəhənnəmə alovundan Sənə sığınırım (3 dəfə)».¹⁰²

89- ((اللَّهُمَّ فَفِّهْنِي فِي الدِّينِ))
89- [Allahummə fəqqihni fi-d-din]

«Allahım! Məni dində fəqih [elmlı] et!».¹⁰³
**90- ((اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ أَشْرِكِ بِكَ وَأَنَا أَعْلَمُ،
وَأَسْتَغْفِرُكَ لِمَا لَا أَعْلَمُ))**

90- [Allahummə inni ə`uzu bikə ən uşrikə bikə və ənə ə'ləmu və əstəğfirukə limə lə ə'ləmu]

«Allahım! Bilərəkdən edə biləcəyim şirkdən Sənə sığınır və bilmədən etdiklərim

¹⁰¹ Səhih əl-Cami, 1/411.

¹⁰² Tirmizi, 4/700; İbn Macə, 1453; Nəσαι.

¹⁰³ Buxari (şərhlə birlikdə), 1/44; Müslim, 4/1797.

şirkə görə isə Səndən bağışlanma diləyirəm». ¹⁰⁴

91- ((اللَّهُمَّ انْفَعْنِي بِمَا عَلَّمْتَنِي، وَعَلِّمْنِي مَا يَنْفَعُنِي،
وَزِدْنِي عِلْمًا))

91- [Allahummə-nfə'ni bimə 'alləmtəni və
'allimni mə yənfə'uni və zidni 'ilmən]

«Allahım! Mənə öyrətdiklərini mənim üçün faydalı et, mənə faydası toxuna biləcək şeyləri isə mənə öyrət və elmimi artır!». ¹⁰⁵

92- ((اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ عِلْمًا نَافِعًا وَرِزْقًا طَيِّبًا وَعَمَلًا
مُتَقَبَّلًا))

92- [Allahummə inni əs-əlukə 'ilmən nə'fi'an
və rizqan tayyibən və 'amələn mutəqabbilən]

«Allahım! Səndən faydalı bir elm, təmiz bir ruzi və məqbul bir əməl diləyirəm!». ¹⁰⁶

93- ((اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ يَا أَللَّهُ بِأَنَّكَ الْوَاحِدُ الْأَحَدُ،
الصَّمَدُ، الَّذِي لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ، وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ، أَنْ
تَغْفِرَ لِي ذُنُوبِي، إِنَّكَ أَنْتَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ))

¹⁰⁴ Əhməd, 4/403.

¹⁰⁵ İbn Macə, 1/92.

¹⁰⁶ İbn Macə, 1298.

93- [Allahummə inni əs`əlukə yə Allahu biənnəkə əl-vahidul-əhədu, əs-samədu, əlləzi ləm yəlid və ləm yuləd, və ləm yəkun ləhu kufuvvən əhədun, ən təğfirə li zunubi, innəkə əntəl-ğafuru-r-rahim]

«Allahım! Həqiqətən, Sən tək və bir [heç bir şəriki olmayan] olduğun, [heç kəsə və heç nəyə] möhtac olmadığın, doğmayıb, doğulmadığın və bənzərsiz olmağın naminə Səndən günahlarımın bağışlanmasını istəyirəm. Həqiqətən, Sən bağışlayan və rəhm edənsən!».¹⁰⁷

94- ((اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِأَنَّ لَكَ الْحَمْدُ، لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ
وَأَحَدَكَ لَا شَرِيكَ لَكَ [الْمَنَّانُ] يَا [بِدِيَعِ السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ، يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ، يَا حَيُّ يَا قَيُّوْمُ، إِنِّي
أَسْأَلُكَ [الْجَنَّةَ وَأَعُوذُ مِنَ النَّارِ]))

94- [Allahummə inni əs`əlukə biənnə ləkəl-həmdu, lə iləhə illə əntə [vahdəkə lə şəriyə ləkə] əl-mənnanu [yə] bədi`ə-s-səməvati val-ardı, yə zəl-cələli val-ikram, yə həyyu yə qəyyumu, inni əs`əlukə [əl-cənnətə və ə`uzu bikə minən-nəri]

¹⁰⁷ Nəsai, 3/52; Əhməd, 4/338.

*«Allahım! Həmdin təkçə Sənə məxsusiyyəti naminə Səndən diləyirəm. Səndən başqa ibadətə layiq haqq məbud yoxdur. [Təksən, heç bir şərikin yoxdur]. Lütfskar və səxavətlisən! Ey səmələrin və yerin yaradıcısı! Ey calal, əzəmət və kəramət sahibi! Ey əbədi və əzəli olan! Səndən [Cənnəti] istəyir [və Cəhənnəm odundan Sənə sığınırım]».*¹⁰⁸

95- ((اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِأَنِّي أَشْهَدُ أَنَّكَ أَنْتَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، الْأَحَدُ، الصَّمَدُ، الَّذِي لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ، وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ))

95- [Allahummə inni əs`əlukə biəni əşhədu ənnəkə əntə Allahu lə iləhə illə əntəl-əhədu, əs-samədu, əlləzi ləm yəlid və ləm yuləd, və ləm yəkun ləhu kufuvvən əhədun]

«Allahım! Sənin Allah olduğuna, Səndən başqa ibadətə layiq haqq məbudun olmadığına, bir olduğuna və [heç kəsə və heç nəyə] möhtac olmadığına, doğmuş və doğulmamış olduğuna və heç bir tayın-

¹⁰⁸ Əbu Davud, 2/80; İbn Macə; 2/1268; Nəsai, 3/52; Tirmizi, 5/550.

*bərabərin və bənzərinin olmadığına şəhadət verərək Səndən diləyirəm».*¹⁰⁹

96- (رَبِّ اغْفِرْ لِي, وَتُبْ عَلَيَّ, إِنَّكَ أَنْتَ التَّوَّابُ الْغَفُورُ)
96- [Раббә иғфирли, ва туб алейжә,
иннәкә әнтә тәввабул-ғафур]

*«Rəbbim! Məni bağışla və tövbəmi qəbul et! Həqiqətən, Sən tövbələri qəbul edən və bağışlayansan!».*¹¹⁰

97- (اللَّهُمَّ بَعْلِمِكَ الْغَيْبِ, وَقَدْرَتِكَ عَلَى الْجَلْقِ, أَحْيِنِي مَا عَلِمْتَ الْحَيَاةَ خَيْرًا لِي, وَتَوَفَّنِي إِذَا عَلِمْتَ الْوَفَاةَ خَيْرًا لِي, اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ حَشِيَّتِكَ فِي الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ, وَأَسْأَلُكَ كَلِمَةَ الْحَقِّ فِي الرِّضَا وَالْغَضَبِ, وَأَسْأَلُكَ الْقَصْدَ فِي الْعِنَى وَالْفَقْرِ, وَأَسْأَلُكَ نَعِيمًا لَا يَنْفَدُ, وَأَسْأَلُكَ قَرَّةَ عَيْنٍ لَا تَنْقُطُ, وَأَسْأَلُكَ الرِّضَا بَعْدَ الْقَضَاءِ, وَأَسْأَلُكَ بَرْدَ الْعَيْشِ بَعْدَ الْمَوْتِ, وَأَسْأَلُكَ لَدَّةَ النَّظَرِ إِلَى وَجْهِكَ, وَالشَّوْقَ إِلَى لِقَائِكَ, فِي غَيْرِضَرَاءٍ مُضِرَّةٍ, وَلَا فِتْنَةٍ مُضِلَّةٍ, اللَّهُمَّ زِينًا بِزِينَةِ الْإِيمَانِ, وَاجْعَلْنَا هُدَاةً مُهْتَدِينَ)

¹⁰⁹ Əbu Davud, 2/79; Tirmizi, 5/515; İbn Macə, 2/1267; Əhməd, 5/360.

¹¹⁰ Əbu Davud; Tirmizi.

97- [Allahummə biilmikəl-ğeybə, va qudratikə aləl-xəlqi, əhyini mə əlimtə əl-həyətə xəyran li, va tavaffəni izə əlimtə əl-vafətə xəyran li. Allahummə inni əs`əlukə xaşyətəkə fil-ğeybi vaş-şəhədəti, va əs`əlukə kəlimətəl-haqqi fir-rida val-ğadabi, va əs`əlukə əl-qasdə fil-ğinə val-fəqri, va əs`əlukə nəimən lə yənfədu, va əs`əlukə qurratə aynin lə tunfətiu, va əs`əlukə ər-rida bədəl-ğadai, va əs`əlukə bərdəl-iyşi bədəl-mauti, va əs`əlukə ləzzətən- nəzari ilə vachikə, vaş-şauqi ilə liqaikə, fi ğeyri darrəə mudirrətin, va lə fitnətin mudillətin. Allahummə zəyyinnə bizinət-il-imən, vacəlnə hudətən muhtədinə]

«Allahım! Qeybi bilməyin və məxluqatın üzərindəki qüdrətinlə həyatın mənim üçün xeyirli olduğunu bildiyin müddətədək məni yaşat! Ölümin mənim üçün daha xeyirli olduğunu bildiyin təqdirə isə məni öldür! Allahım! Gizləndə və aşkarda Səndən qorxmağımı diləyirəm. Allahım! Səndən əsəbi və razi qaldığım anlarda həqiqəti deməyi, zəngin və kasıb vəziyyətlərdə qənaətçil olmağı, tükənməz bir nemət, davamlı göz aydınlığı,

*başımə gələn qəzavü-qədərdən sonra mənə məmnunluq bəxş etməyini, ölümdən sonra rahat həyatı, mübarək camalına tamaşa etməyin ləzzətini, hər hansı zərər verici bir amilə və azdırıcı fitnəyə məruz qalmadan Sənə qovuşmağın həsrətini diləyirəm. Allahum! Bizi iman zinətilə zinətləndir və doğru yola yönələnlərin hidayətinə səbəb olmuş kimsələrdən et!».*¹¹¹

98- ((اللَّهُمَّ ارْزُقْنِي حُبَّكَ, وَحُبَّ مَنْ يَنْفَعُنِي حُبَّهُ
عِنْدَكَ, اللَّهُمَّ مَا رَزَقْتَنِي مِمَّ أَحِبُّ فَأَجْعَلْهُ قُوَّةً لِي فِيمَا
تُحِبُّ, اللَّهُمَّ مَا زَوَيْتَ عَنِّي مِمَّا أَحِبُّ فَأَجْعَلْهُ فِرَاقًا لِي
فِيمَا تُحِبُّ))

98- [Allahummə-r-zuqni hubbəkə, va hubbə mən uhibbu fəcəlhu quvvatən li fimə tuhibbu. Allahummə mə zəvaytə ənni mimmə uhibbu fəcəlhu fərəğan li fimə tuhibbu]

«Ey Allahım! Mənə bəxş etdiyən sevgini Sənin sevdiklərini sevməyim üçün qüvvə verici amil et. Mənim sevmək istədiyim, amma Sənin

¹¹¹ Nəsai, 3/54, 55; Əhməd, 4/364.

*onlardan uzaq etdiklərinin sevgisinin yerini Sənin sevdiklərinin məhəbbəti ilə doldur».*¹¹²

99- ((اللَّهُمَّ طَهِّرْنِي مِنَ الذُّنُوبِ وَالْخَطَايَا، اللَّهُمَّ تَقْنِي مِنْهَا كَمَا يُنْقَى التُّوبُ الْأَبْيَضُ مِنَ الدَّنَسِ، اللَّهُمَّ طَهِّرْنِي بِالتَّلْجِ وَالْبَرْدِ وَالْمَاءِ الْبَارِدِ))

99- [Allahummə təhhirni minəz-zunubi vəl-xatayə. Allahummə nəqqini minhə kəmə yunəqqə əs-savbul-əbyadu minəd-dənəsi. Allahummə təhhirni bis-səlci vəl-bərədi vəl-məil-bəridi]

«Allahım! Məni günah və xətalardan təmizlə! Allahım! Məni onlardan ağ paltarın ləkədən təmizləndiyi kimi təmizlə! Allahım! Məni qar, dolu və soyuq su ilə paklaşdır!».¹¹³

100- ((اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْبُخْلِ، وَالْجُبْنِ، وَسَوْءِ الْعُمْرِ، وَفِتْنَةِ الصَّدْرِ، وَعَذَابِ الْقَبْرِ))

100- [Allahummə inni ə‘uzu bikə minə-l-buxli və-l-cubni, və sui-l-umri və fitnəti-s-sadri, və əzəbil-qabri]

¹¹² Tirmizi, 5/523.

¹¹³ Tirmizi, 5/523.

«Allahım! Paxıllıqdan, qorxaqlıqdan, pis ömürdән [tüfeyli həyat sürmәkdән], qəlb fitnәsindən və qəbr әzabından Sənә pənah aparırım!».¹¹⁴

101- ((اللَّهُمَّ رَبَّ جِبْرَائِيلَ, وَمِكَائِيلَ, وَرَبَّ إِسْرَافِيلَ, أَعُوذُ بِكَ مِنْ حَرِّ النَّارِ وَمِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ))

101- [Allahummə rabbə cibrəilə və mikəilə, və rəbbə israfilə, ə‘uzu bikə min hərrin-nəri və min əzəbil-qabri]

«Cəbrayılın, Mikayılın və İsrafilin Rəbbi olan Allahım! Cəhənnəm alovunun hərarətindən və qəbr әzabından Sənә sığınırım!».¹¹⁵

102- (اللَّهُمَّ أَلْهَمْنِي رُشْدِي, وَأَعِزَّنِي مِنْ شَرِّ نَفْسِي)

102- [Allahummə əl-həmni ruşdi, və ʔizni min şərri nəfsi]

«Allahım! Haqqı mənә öyrət, nəfsimin şərindən məni qoru!».¹¹⁶

¹¹⁴ Nəsai, 8/255.

¹¹⁵ Nəsai, 8/278.

¹¹⁶ Əhməd, 4/444; Tirmizi, 5/519.

103- (اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ عِلْمًا نَافِعًا، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ عِلْمٍ لَا يَنْفَعُ)

103- Allahummə inni əs`əlukə ilmən nəfiən, va ə`uzu bikə min ilmin lə yənfəu

«Allahım! Səndən faydalı elmi istəyir, faydasız elmdən isə Sənə sığınırım!».¹¹⁷

104- ((اللَّهُمَّ رَبَّ السَّمَاوَاتِ [السَّبْعِ] وَرَبَّ الْأَرْضِ وَرَبَّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ رَبَّنَا وَرَبَّ كُلِّ شَيْءٍ فَالِقَ الْحَبِّ وَالنَّوَى وَمُنْزِلَ التَّوْرَةِ وَالْإِنْجِيلِ وَالْفُرْقَانِ أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ كُلِّ شَيْءٍ أَنْتَ آخِذٌ بِنَاصِيَتِهِ، اللَّهُمَّ أَنْتَ الْأَوَّلُ فَلَيْسَ قَبْلَكَ شَيْءٌ وَأَنْتَ الْآخِرُ فَلَيْسَ بَعْدَكَ شَيْءٌ وَأَنْتَ الظَّاهِرُ فَلَيْسَ فَوْقَكَ شَيْءٌ وَأَنْتَ الْبَاطِنُ فَلَيْسَ دُونَكَ شَيْءٌ اِقْضِي عَنَّا الدَّيْنَ وَأَغْنِنَا مِنَ الْفَقْرِ))

104- [Allahummə rabbə-s-səməvə'ti [səbi] va rabbə-l-ardi va rabbə-l-arşi-l-`azım. Rabbənə va rabbə kulli şey'in fə'liqa-l-həbbi va-n-nəva va munzilə-t-təura'ti va-l-inci'li va-l-furqan. Ə'uzu bikə min şərri kulli şey'in əntə ə'xizu binə'siyətihi. Allahummə əntə-l-əvvəlu fəleysə qabləkə şey'un va əntə-l-ə'xiru fəleysə bə'dəkə

¹¹⁷ İbn Macə, 2/1263.

**şey'un va əntə-z-za'hiru fəleysə fəuqakə şey'un
va əntə-l-bə'tinu fəleysə du'nəkə şey'un, iqdi
'annə-d-deynə va əğninə minə-l-fəqr]**

«[Yeddi qat] göyün, yerin və əzəmətli
ərşin Rəbbi olan Allahım! Bizim və hər şeyin
Rəbbi olan, dənə və çəyirdəyi yaran, Tövrətə,
İncilə və Fırqanı [Qurani] nazil edən
Rəbbimiz! Kəklindən tutduğun hər şeyin (Hər
şey Sənin mülkiyyətindədir və onu istədiyini
kimi istifadə edirsən) şərinədən Sənə pənah
aparırım. Sən Əvvəlsən, Səndən qabaq heç bir
şey olmayıb. Sən Axırsən, Səndən sonra heç
bir şey olmayacaq. Sən Zahirsən, Səndən üstdə
heç bir şey yoxdur. Sən Batınsən, Sənsiz heç nə
yoxdur. Bizim əvəzimizə borcumuzu ödə və bizi
kasıbçılıqdan çıxarıb zənginləşdir!»¹¹⁸

105- ((اللَّهُمَّ أَلْفَ بَيْنَ قُلُوبِنَا، وَأَصْلِحْ ذَاتَ بَيْنِنَا،
وَاهْدِنَا سُبُلَ السَّلَامِ، وَتَجَنَّبْنَا مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ،
وَجَنَّبْنَا الْقَوَا حِشَّ مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَ مَا بَطَّنَ، وَبَارِكْ لَنَا
فِي أَسْمَاعِنَا، وَأَبْصَارِنَا وَقُلُوبِنَا وَ أَرْوَاجِنَا، وَذُرِّيَّاتِنَا

¹¹⁸ Müslim, 4/2084 Əbu Hüreyrədən.

وَتُبُّ عَلَيْنَا إِنَّكَ أَنْتَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ وَاجْعَلْنَا شَاكِرِينَ
لِنِعْمِكَ مُتَّيِّنِينَ بِهَا عَلَيْكَ قَابِلِينَ لَهَا وَأَتْمِمْهَا عَلَيْنَا ((

105- [Allahummə əlləf beynə qulubinə va əslih zətə bəyninə vahdinə subuləs-sələmi, va nəccinə minəz-zuluməti ilən-nur, va cənnibnəl-fəva hişə mə zahəra minhə va mə batanə, va barik lənə fi əsmainə, va əbsarınə, va qulubinə, va əzvacinə, vazurriyyətinə, va tub aleyənə innəkə əntə-t-təvvabu-r-rahim. Vacəlnə şəkirinə liniəmikə musninə bihə aleykə qabilinə ləhə va ətmimhə aleyənə]

«Allahım! Ürəklərimizi birləşdir, aramızdakı münasibətləri düzəlt, bizi salamat yollara yönəlt, zülmətdən nura çıxart, bizi zahiri və batini pisliklərdən uzaq et! Eşitdiklərimizdə, gördüklərimizdə, ürəklərimizdə, zövcələrimizdə, övladlarımızda bizə xeyir-bərəkət ver! Tövbələrimizi qəbul et! Həqiqətən, Sən tövbələri qəbul edən və rəhm edənsən! Bizi nemətlərinə şükr edən, bu nemətlərlə Sənə

*həmd-səna oxuyan, onları qəbul edən kəslər et və bizə olan nemətlərini başa çatdır!».*¹¹⁹

106- ((اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ خَيْرَ الْمَسْأَلَةِ، وَخَيْرَ الدُّعَاءِ، وَخَيْرَ النَّجَاحِ، وَخَيْرَ الْعَمَلِ، وَخَيْرَ الثَّوَابِ وَخَيْرَ الْحَيَاةِ، وَخَيْرَ الْمَمَاتِ، وَتُبِّئْنِي وَتَقَلِّ مَوَازِينِي، وَحَقِّقْ إِيْمَانِي، وَارْفَعْ دَرَجَاتِي، وَتَقَبَّلْ صَلَاتِي، وَاعْفِرْ خَطِيئَتِي، وَأَسْأَلُكَ الدَّرَجَاتِ الْعُلَى مِنَ الْجَنَّةِ، اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ فَوَاحِ الْخَيْرِ، وَخَوَاتِمَهُ، وَجَوَامِعَهُ، وَأَوَّلَهُ، وَظَاهِرَهُ، وَبَاطِنَهُ، وَالدَّرَجَاتِ الْعُلَى مِنَ الْجَنَّةِ آمِينَ . اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ خَيْرَ مَا آتَى، وَخَيْرَ مَا أَفْعَلُ، وَخَيْرَ مَا أَعْمَلُ، وَخَيْرَ مَا بَطَنَ وَخَيْرَ مَا ظَهَرَ، وَالدَّرَجَاتِ الْعُلَى مِنَ الْجَنَّةِ آمِينَ . اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ أَنْ تَرْفَعَ ذِكْرِي، وَتَضَعْ وَزْرِي، وَتُصَلِّحَ أَمْرِي، وَتُطَهِّرَ قَلْبِي، وَتُحَصِّنَ فَرْجِي، وَتُنَوِّرَ قَلْبِي، وَتَعْفِرَ لِي ذَنْبِي، وَأَسْأَلُكَ الدَّرَجَاتِ الْعُلَى مِنَ الْجَنَّةِ آمِينَ . اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ أَنْ تُبْرِكَ فِي نَفْسِي، وَفِي سَمْعِي، وَبَصْرِي، وَفِي رُوحِي، وَفِي جَلْقِي، وَفِي جَلْقِي، وَفِي أَهْلِي، وَفِي مَحْيَايَ، وَفِي مَمَاتِي، وَفِي عَمَلِي، فَتَقَبَّلْ حَسَنَاتِي، وَأَسْأَلُكَ الدَّرَجَاتِ الْعُلَى مِنَ الْجَنَّةِ آمِينَ))

¹¹⁹ Hakim. Hədis Müslimin şərtlərinə görə səhih hesab olunur.

106-[Allahummə inni əs`əlukə xəyral-məs`ələti, va xəyrad-duəi, va xəyran-nəcəhi, va xəyral-əməli, va xəyras-səvabi, va xəyral-həyati, va xəyral-məməti. Va səbbitnəi, va səqqil məvazini, va həqqiq iyməni, varfəu dərracəti, va təqəbbəl salati, vağfir xatiəti, va əs`əlukəd-dərəcətil-ulə minəl-cənnəti.

Allahummə inni əs`əlukə fəvatihəl-xeyri, va xavatiməhu, va cəvamiəhu, va əvvaləhu, va zahirəhu, va batinəhu vad-dərəcətil-ulə minəl-cənnəti. Amin!

Allahummə inni əs`əlukə xəyra mə ati, va xəyra mə əf`əlu, va xəyra mə ə`əməlu va xəyra mə batanə, va xəyra mə zaharə, vad-dərəcətil-ulə minəl-cənnəti. Amin!

Allahummə inni əs`əlukə ən tərəfəu zikri, va tadaə vizri, va tuslihə əmri, va tutahhirə qalbi, va tuhəssinə fərce, va tunəvvira qalbi, va təğfirə li zənbə, va əs`əlukəd-dərəcətil-ulə minəl-cənnəti. Amin!

Allahummə inni əs`əlukə ən tubarik fi nəfsi, va fi səm`i va fi basari, va fi ruhi, va fi xəlqi, va fi xuluqi, va fi əhli, va fi məhyəyə, va fi məməti, va fi əməli, fətəqəbbəl

həsənəti, və əs`əlukəd-dərəcətil-ulə minəl-cənnəti. Amin!]

«Allahım! Səndən diləklərin, duaların, müvəffəqiyyətlərin, əməllərin, mükafatların [savabların], həyatın, ölümün ən xeyirlisini diləyirəm. Məni möhkəm və sabitqədəm et! Çəkimi (savabımı) ağırlaşdır, imanımı gerçəkləşdir, dərəcələrimi yüksəlt, namazımı qəbul et, günahlarımı bağışla! Səndən Cənnətin ən yüksək zirvələrini istəyirəm. Allahım! Səndən xeyrin başlanğıcını, sonunu, hamısını, əvvəlini, zahirdə və batində olanını və Cənnətin ən yüksək zirvələrini istəyirəm. Amin! Allahım! Səndən gəlməyimin, etdiyimin xeyrini, batində və zahirdə olanların xeyrini və Cənnətin ən yüksək zirvələrini istəyirəm. Amin! Allahım! Səndən ad-sanımı ucaltmağın, yükümü götürməyini, işlərimi səhmana salmağın, qəlbimi təmizləməyini, zinadan qorumağın, qəlbimi nurlandırmağın, günahlarımı bağışlamağın və Cənnətin ən yüksək zirvələrini istəyirəm. Amin! Allahım! Canımda, eşitməyimdə, görməyimdə, ruhumda, xilqətimdə, əxlaqımda, ailəmdə, yaşayışımda, ölümümdə və əməlimdə xeyir-bərək ver!

*Yaxşılıqlarımı qəbul et və mənə Cənnətin ən yüksək zirvələrini nəsib et. Amin!».*¹²⁰

107- ((اللَّهُمَّ جَنِّبْنِي مُنْكَرَاتِ الْأَخْلَاقِ, وَالْأَهْوَاءِ, وَالْأَعْمَالِ, وَالْأَدْوَاءِ))

107- [Allahummə cənnibnə munkəratil-əxlaqi, val-əhvai, val-ə'əməli, val-ədvai]

«Allahım! Məni əxlaqsızlıqdan, pis istək və ehtiraslardan, ədəbsiz əməllərdən və pis xəstəliklərdən qoru!»¹²¹

108- ((اللَّهُمَّ قَنِّعْنِي بِمَا رَزَقْتَنِي, وَبَارِكْ لِي فِيهِ, وَاخْلُفْ عَلَيَّ كُلَّ غَائِبَةٍ لِي بِخَيْرٍ))

108- [Allahummə qanni`ini bimə razəqtani, va barik li fihi, vax-luf aleyyə kullə ğaibətin li bixeyrin]

«Allahım məni ruziləndirdiyinlə qənaətləndir və onu bərəkətli et! Hər bir itirdiyimin əvəzinə daha da xeyirlisini mənə nəsib et!».¹²²

¹²⁰ Hədisi Hakim Umm Sələmə yolu ilə Peyğəmbərdən rəvayət etmişdir.

¹²¹ Hakim. Hədis Müslimin şərtlərinə görə səhih hesab olunur.

109- ((اللَّهُمَّ حَاسِبِنِي حِسَاباً يَسِيراً))

109- [Allahummə həsibni hisəbən yəsira]

«Allahım! Mənimlə yüngül haqq-hesab çək!».¹²³

110- ((اللَّهُمَّ أَعِنَّا عَلَى ذِكْرِكَ, شُكْرِكَ, وَحُسْنِ عِبَادَتِكَ))

110- [Allahummə əinni alə zikrikə, va şukrikə, va husni ibadətik]

«Allahım! Səni zikr etmək, Sənə şükr etmək və Sənə layiqincə ibadət etmək üçün bizə yardım etmək!».¹²⁴

111- ((اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ إِيمَانًا لَا يَرْتَدُّ, وَتَعِيمًا لَا يَنْقُذُ, وَمُرَافَقَةً مُحَمَّدٍ فِي أَعْلَى جَنَّةِ الْخُلْدِ))

111- [Allahummə inni əs`əlukə iymənən lə yərtəddu, va nəimən lə yənfədu, va murafəqətə Muhəmmədin fi ə`əla cənnətil-xuld]

«Allahım! Səndən tərəddüdsüz iman, tükənməz nemət və əbədi Cənnətin ən yüksək

¹²² Hakimə görə səhihdir; əz-Zəhəbi bununla razılaşıb, 1/510.

¹²³ Əhməd, 8/48, Hakim, 1/255.

¹²⁴ Hakim, 1/499, Əbu Davud, 2/86, Nəsai, 3/53.

qatında Məhəmmədin -sallallahu aleyhi və səlləm- yanında olmağı istəyirəm». ¹²⁵

112- ((اللَّهُمَّ قِنِي شَرَّ نَفْسِي، وَأَعِزِّمْ لِي عَلَيَّ أَرْشَدِي،
اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي مَا أَسْرَرْتُ، وَمَا أَعْلَنْتُ، وَمَا أَخْطَأْتُ، وَمَا
عَمَدْتُ، وَمَا عَلِمْتُ، وَمَا جَهَلْتُ))

112- [Allahummə qini şərrə nəfsi, və`əzım li
alə ərşədi əmri. Allahummə-ğ-firli mə
əsrartu, və iə ə`ələntu və mə əxta'tu, və mə
əmədtu, və mə əməltu, və mə cəhiltu]

«Allahım! Məni nəfsimin şərinədən qoru, ən
doğru işimdə məni qətiyyətli et! Gizləndə və
aşkarda, səhvən və qəsdən, həmçinin bilərəkdən
və bilməyərkədən etdiyim günahlarımı
bağışla!». ¹²⁶

113- ((اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ غَلْبَةِ الدِّينِ، وَغَلْبَةِ
الْعُدُوِّ، وَشِمَاتَةِ الأَعْدَاءِ))

113- [Allahummə inni ə`uzu bikə min
ğələbəti-d-dəyni, və ğələbətil-uduvvi, və
şəmətətil-ə`ədəi]

¹²⁵ İbn Hibban (Məvarid) Səh. 604, Əhməd, 1/386,
400, Nəsai.

¹²⁶ Hakim, 1/510; Əhməd, 4/444.

«Allahım! Borc dərdindən, düşmənin bizdən yüksəkdə olmasından və bədbəxtliyimizə sevinməsindən Sənə sığınırım». ¹²⁷

114- ((اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي, وَاهْدِنِي, وَارْزُقْنِي, وَعَافِنِي, أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنْ ضَيْقِ الْمَقَامِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ))

114- [Allahummə-ğ-firli, vahdini, varzuqni, vaəfini, ə‘uzu billəhi min dıqil-muqami yauməl-qiyamə]

«Allahım! Məni bağışla, doğru yola yönəlt, mənə ruzi və cansağlığı bəxş et! Qiyamət günü qaldığım yerin darısqallığından Allaha pənah aparırım». ¹²⁸

115- ((اللَّهُمَّ مَتَّعْنِي بِسَمْعِي, وَبَبَصَرِي, وَاجْعَلْهُمَا الْوَارِثَ مِنِّي, وَأَنْصُرْنِي عَلَى مَنْ يَظْلِمُنِي, وَخُذْ مِنْهُ بِنَارِي))

115- [Allahummə mətti`ini bisəm`i, va basari, vacəlhummə əl-varisə minni, vansurni alə mən yəzlimuni, va xuz minhu bisə`ri]

¹²⁷ Nəsai, 8/265.

¹²⁸ Nəsai, 3/209; İbn Macə, 1/431 və b.

«Allahım! Məni eşitmə və görmə qabiliyyətim ilə mükafatlandır. Mənə zülm edənlər üzərində qələbə çalmaqda mənə kömək ol və onlardan intiqamımı al!». ¹²⁹

116- ((اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ عَيْشَةً نَقِيَّةً، وَمَيِّتَةً سَوِيَّةً،
وَمَرَدًا غَيْرَ مُخْزٍ وَلَا فَاضِحٍ))

116- [Allahummə inni əs'əlukə işətən nəqiyyətən, və məytətənsəviyyətən, və mərəddən gəyra muxzin və lə fədih]

«Allahım! Səndən Allaha itaət və ibadət altında keçirilən həyat tərzi, düzgün ölüm, rüsvayedicə və biabırçı olmayan qayıdış yeri istəyirəm». ¹³⁰

117- ((اللَّهُمَّ لَكَ الْحَمْدُ كُلُّهُ، اللَّهُمَّ لَا قَابِضَ لِمَا
بَسَطْتَ، وَلَا بَاسِطَ لِمَا قَبَضْتَ، وَلَا هَادِيَّ لِمَنْ أَضَلَّتْ وَلَا
مُضِلَّ لِمَنْ هَدَيْتَ، وَلَا مُعْطِيَّ لِمَا مَنَعْتَ وَلَا مَانِعَ لِمَا
أَعْطَيْتَ، وَلَا مُقْرَبَ لِمَا بَاعَدْتَ، وَلَا مُبَاعِدَ لِمَا قَرَّبْتَ،
اللَّهُمَّ ابْسُطْ عَلَيْنَا مِنْ بَرَكَاتِكَ وَرَحْمَتِكَ وَفَضْلِكَ وَرِزْقِكَ،

¹²⁹ Tirmizi, 3/188; Hakim, 1/523.

¹³⁰ «Zəvaid müsənəd əl-bəzzar», 2/442 (2177),
Təbərani.

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ النَّعِيمَ الْمُقِيمَ الَّذِي لَا يَحُولُ وَلَا يَزُولُ،
 اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ النَّعِيمَ يَوْمَ الْعَيْلَةِ، وَالْأَمْنَ يَوْمَ الْخَوْفِ،
 اللَّهُمَّ إِنِّي عَانِدٌ بِكَ مِنْ شَرِّ مَا أُعْطِينَا وَشَرِّ مَا مَنَعْتَنَا،
 اللَّهُمَّ حَبِّبْ إِلَيْنَا الْإِيمَانَ وَزَيِّنْهُ فِي قُلُوبِنَا وَكْرَهُ إِلَيْنَا
 الْكُفْرَ وَالْفُسُوقَ وَالْعِصْيَانَ وَاجْعَلْنَا مِنَ الرَّاشِدِينَ. اللَّهُمَّ
 تَوَقَّنَا مُسْلِمِينَ، وَأَحِينَا مُسْلِمِينَ وَأَلْحِقْنَا بِالصَّالِحِينَ
 عَيْرَ حَزَايَا وَلَا مَقْتُونِينَ، اللَّهُمَّ قَاتِلِ الْكُفْرَةَ الَّذِينَ يُكْذِبُونَ
 رُسُلَكَ وَيَصُدُّونَ عَن سَبِيلِكَ، وَاجْعَلْ عَلَيْهِمْ رِجْزَكَ
 وَعَذَابَكَ، اللَّهُمَّ قَاتِلِ الْكُفْرَةَ الَّذِينَ أَوْثُوا الْكِتَابَ إِلَهَ الْحَقِّ
 (([أَمِينَ]))

117- [Allahummə ləkəl-həmdü kulluhu.
 Allahummə lə qabida limə bəsəttü va lə
 bəsitə limə qabədtü, va lə hədiyə limən
 ədləltü va lə mudillə limən hədəytü, va lə
 mutiyə limə mənə`ətə va lə mənιə limə
 ə`atəytə, va ləmuqarribə limə bəədtə, va lə
 mubəidə limə qarrəbtə. Allahummə-b-sut
 aləynə min bərəkətikə va rahmətikə va
 fadlikə va rizqikə. Allahummə inni
 əs`əlukən-nəιəməl-muqiməl-ləzi lə yəhulu
 va lə yəzulu. Allahummə inni əs`əlukən-
 nəimə yauməl-əyləti, val-əmnə yauməl-
 xaufi. Allahummə inni əizun bikə min şərri
 mə ətaytənə va şərri mə mənə`ətənə.
 Allahummə həbbib iləynəl-iymənə va

zəyyinhu fi qulubinə va kərrihu iləynə əl-kufərə val-fusuqə val-isyənə vac`əlnə minər-raşidinə. Allahummə təvaffənə musliminə, va əhyinə musliminə, vaəlhiqnə bis-salihinə ğəyra xəzəyə və lə məftuninə. Allahummə qatili-l-kəfərətə-l-ləzinə yukəzzibunə rusulukə va yəsuddunə ən səbilikə, vacəl aləyhim riczəkə va azəbəkə. Allahummə qatili-l-kəfərətə-l-ləzinə utul-kitəbə, iləhə-l-haqqi. [Amin!]

«Allahım! Həmd bütünliklə Sənə məxsusdur. Allahım! Sənin döşədiyini heç kəs bükə bilməz, bükdiyünü isə heç kəs döşəyə bilməz. Sənin azdırdığını heç kəs haqq yoluna yönəldə bilməz, haqq yoluna yönəltdiyini isə heç kəs azdırma bilməz. Vermədiyini verə biləcək, verdiyinə isə mane ola biləcək heç kəs yoxdur. Uzaqlaşdırdığını yaxınlaşdıracaq, yaxınlaşdırdığını isə uzaqlaşdırma biləcək heç bir qüvvə yoxdur. Allahım! Bərəkət, rəhmət, fəzilət və ruzi qapısını üzümüzə aç! Allahım! Səndən, üz çevirməyən və sabit qalan real xoşbəxtlik diləyirəm. Allahım! Səndən kasıbçılıq günündə xoşbəxtlik, qorxu içində yaşadığımız gündə isə əmin-amanlıq diləyirəm. Allahım! Verdiyinin və vermədiyinin şərinədən Sənə pənah aparıram. Allahım! Bizdə imana qarşı məhəbbət oyat və qəlblərimizi onunla

zinətləndir! Həmçinin bizdə küfrə, fəsiqliyə və asiliyə qarşı nifrət oyat və bizi doğru yolun yolçularından et! Allahım! Bizi müsəlman kimi öldür və müsəlman kimi dirilt! Bizi xəcalətli və divanə bir halda deyil, üzüağ və ağıllı bir vəziyyətdə əməlisalehlərə qovuşdur. Allahım! Elçilərini təkzib edən və düz yoldan sapdıran kafirlərə qarşı mübarizə apar! Onları Öz cəzana və əzabına düşür et! Allahım! Kitab verilən (və ona əməl etməyən) kafirlərə qarşı mübarizə apar! Ey Haqq olan Allah! [Amin!]».¹³¹

118- ((اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي, وَارْحَمْنِي وَاهْدِنِي, وَ عَافِنِي, وَارْزُقْنِي)) ((وَاجْبُرْنِي وَارْفَعْنِي))

118- [Allahummə-ğ-fir li, varhəmni, vahdini, vaəfini, varzuqni] [vacburni, varfə`əni]

«Allahım! Məni bağışla! Mənə rəhm et! Məni doğru yola yönəlt! Mənə cansağlığı və ruzi bəxş et!»¹³² «Məni islah et və ucalt!».¹³³

¹³¹ Əhməd, 3/424; Hakim, 1/507, 3/23-24; Buxari.

¹³² Müslim, 4/2072-2073, 4/2078.

119- ((اللَّهُمَّ زِدْنَا وَلَا تَنْقُصْنَا، وَأَكْرِمْنَا وَلَا تُهِنَّا،
وَأَعْظِنَا وَلَا تَحْرِمْنَا، وَأَثِرْنَا وَلَا تُؤَثِّرْنَا عَلَيْنَا، وَأَرْضِنَا
وَأَرْضَ عَنَّا))

119- [Allahummə zidnə və lə tənqusnə, və əkrimnə və lə tuhinnə, və ə'ətinə və lə təhrimnə, və əsirnə və lə tu'sir aleynə, və ərdinə vardə ənnə]

«Allahım! Bizə (yaxşılıqları, nemətləri) artır, əksiltmə! Bizə hörmət et, bizi alçaltma! Bizə bəxş et, bizi məhrum etmə! Bizi üstün tut, bizdən üstün tutma! Bizi razı sal, bizdən qal!».¹³⁴

120- ((اللَّهُمَّ أَحْسَنْتَ خَلْقِي فَأَحْسِنْ خَلْقِي))

120- [Allahummə əhsəntə xəlqi fə-əhsin xuluqi]

«Allahım! Mənim yaradılışımı gözəl etdin, əxlaqımı da gözəl et!».¹³⁵

121- ((اللَّهُمَّ تَبَيَّنِّي وَاجْعَلْنِي هَادِيًا مَهْدِيًّا))

121- [Allahummə səbbitni vacəlni hədiyən məhdiyyən]

«Allahım! Məni sabitqədəm et və haqq yoluna yönəldən və o yolun yolçusu et!».¹³⁶

¹³³ Səhih İbn Macə, 1/148; Səhih Tirmizi, 1/90.

¹³⁴ Tirmizi, 5/326 (3173); Hakim, 2/98.

¹³⁵ Əhməd, 6/68, 155, 1/403.

122- (اللَّهُمَّ أَنْتَ الْحِكْمَةُ الَّتِي مَنْ أُوتِيَهَا فَقَدْ أُوتِيَ خَيْرًا كَثِيرًا)

122- [Allahummə atinil-hikmətə-l-ləti mən utiyəhə fəqəd utiyə xəyran kəsiran]

*«Allahım! Mənə hikmət [elm, mərifət, müdrilik] bəxş et, özü də elə bir hikmət ki, o kimə bəxş edilmişsə, ona çoxlu xeyir verilmişdir».*¹³⁷

Sonda peyğəmbərimiz Məhəmmədə - *sallallahu aleyhi və səlləm*-, onun ailəsinə, əshabələrinə və Qiyamətə qədər onun yolunu layiqincə davam etdirənlərə Allahın salamı və xeyir-duası olsun deyirik.

¹³⁶ Buxari (şərhlə bir yerdə), 6/161.

¹³⁷ Allah-taala bu barədə buyurur: «Allah istədiyi şəxsə hikmət [elm, mərifət, müdrilik] bəxş edər. Kimə hikmət bəxş edilmişsə, ona çoxlu xeyir [əbədi səadət] verilmişdir...». əl-Bəqərə, 269.

العلاج بآرقي

من الكتاب والسنة

QURAN VƏ SÜNNƏDƏN İSTİFADƏ
ETMƏKLƏ

OVSUNLA

MÜALİCƏ

Rəhmli və mərhəmətli Allahın adı ilə!

Quran və Sünnədən istifadə etməklə aparılan müalicənin əhəmiyyəti

Həmd ancaq Allaha məxsusdur. Ona həmd edir, ancaq Ondan yardım və bağışlanma diləyirik. Nəflərimizin şərindən və pis əməllərimizdən Ona sığınırıq. Allahın haqq yoluna yönəltdiyi kəsi heç kim azdıra bilməz, Onun azdırdığı kəsi isə heç kim haqq yoluna yönəldə bilməz. Allahdan başqa ibadətə layiq haqq məbudun olmamasına şəhadət verirəm. O təkdir və şəriki yoxdur və şəhadət verirəm ki, Məhəmməd onun qulu və elçisidir. Həmçinin peyğəmbərimiz Məhəmmədə –*səllallahu aleyhi və səlləm*-, onun ailəsinə, əshabələrinə və Qiyamətə qədər onun yolunu layiqincə davam etdirənlərə Allahın salamı və xeyir-duası olsun deyirəm.

Heç bir şübhə yoxdur ki, Qurani-Kərim və Peyğəmbərdən –*səllallahu aleyhi və səlləm*-ovsunla müalicə barədə nəql olunan dua və zikrlərdən istifadə etməklə aparılan müalicə ən xeyirli müalicə və tam bir şəfadır. Bunu

aşağıdakı ayələr də təsdiq edir. Belə ki, Allah-taala buyurur:

﴿قُلْ هُوَ الَّذِي ءَامَنُوهُدَىٰ وَشِفَاءً﴾

«[Ya Məhəmməd!] De ki: «O, iman gətirənlərə hidayətdir və [cəhalət xəstəliyinə tutulmuş ürəklərə] şəfadır».¹³⁸ Digər bir ayədə isə belə deyilir:

﴿وَنُنزِّلُ مِنَ الْقُرْءَانِ مَا هُوَ شِفَاءٌ وَرَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ﴾

«Biz, Qurandan möminlər üçün şəfa və mərhəmət olan ayələr nazil edirik».¹³⁹ Ayələrdən də göründüyü kimi Quran bütünlüklə bir şəfadır və bu barədə Allah-taala başqa bir ayəsində belə deyir:

¹³⁸ Fussilət, 44.

¹³⁹ əl-İsra, 82.

﴿يَأْتِيهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَتْكُمْ مَوْعِظَةٌ مِّن رَّبِّكُمْ
وَشِفَاءٌ فِي الصُّدُورِ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ﴾

«[Ey insanlar!] Sizə Rəbbinizdən bir öyüd-nəsihət, ürəklərdə olana [cəhalətə, şəkk-şübhəyə, nifaqa] bir şəfa, möminlərə hidayət və mərhəmət [Quran] gəlmişdir!»¹⁴⁰

Quran bütün qəlb və bədən, dünya və axirət xəstəliklərinin tam bir şəfasıdır. Lakin Qurani-Kərimdən istifadə etməklə şəfa istəmək hər bir kəsin bacardığı və müvəffəq olduğu bir iş deyil. Əgər xəstə Qurandan istifadə etməklə yaxşı müalicə olunsa, yaxud onun vasitəsilə öz xəstəliyini sidq ürəklə, imanla, qəbul olunacağına tam ümüd bəsləyərək, qəti etiqadla və şərtlərinə riayət edərək müalicə etsə, sözsüz ki, heç bir xəstəlik onun [Qurana] qarşısında əsla tab gətirə bilməz. Axı necə ola bilər ki, xəstəliklər yer və göyün Rəbbinin kəlamından təsirlənməsin və

¹⁴⁰ Yunus, 57.

onun qarşısında tab gətirə bilsin?! Özü də elə bir kəlam ki, əgər Allah-taala onu dağlara və yerə nazil etsəydi, onları parça-parça edərdi. Elə bir qəlb və ya bədən xəstəliyi tapılmaz ki, Quranda Allahın Öz kitabını anlamaqdan ötəri fəhm bəxş etdiyi kəslər üçün onların müalicə üsulu, əmələ gəlmə səbəbləri və onlardan qorunmağın üsulu olmasın. Uca və böyük Allah Quranda qəlb və bədən xəstəliklərini və onların müalicəsini qeyd etmişdir. Qəlb xəstəlikləri iki növə bölünür. Birincisi, şəkk-şübhə xəstəliyi, ikincisi isə şəhvət və azgınlıq xəstəliyidir. Bütün nöqsanlardan uzaq olan Allah müfəssəl olaraq həm qəlb xəstəliklərini, həm xəstəliklərin yaranma səbəblərini, həm də bu xəstəliklərin müalicə üsulunu qeyd edir. O, bu barədə belə deyir:

﴿ أَوَلَمْ يَكْفِهِمْ أَنَّا أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ
يُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ آيَاتٍ فِي ذَٰلِكَ لِرَحْمَةٍ وَّذِكْرَىٰ
لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴾

«Məgər müşriklərə oxunmaqda olan kitabı sənə nazil etməyimiz onlara kifayət etmədimi? Həqiqətən, bunda iman gətirən bir tayfa üçün həm mərhəmət, həm də ibrət vardır!».¹⁴¹ Dahi alim İbn əl-Qeyyim -*Allah ona rəhmət eləsin!*- demişdir: “Quranın şəfa vermədiyinə Allah da şəfa verməz, Quranın kifayət etmədiyinə Allah da kifayət etmə”.¹⁴²

Bədən xəstəliklərinə gəldikdə isə Quran onun müalicəsinin üsul və qaydalarını göstərmiş və bu bədən xəstəliklərinin müalicə qaydaları bütünlüklə Qurani-Kərimdə öz əksini tapmışdır. Bunlar üçdür: səhhəti qorumaq, zərərli amillərdən çəkinmək, bədəni zərərli və əziyyət verici maddələrdən təmizləmək və bununla da bu növə aid olan digərlərini də göstərmək, bəyan etmək.¹⁴³

Əgər bəndə Qurandan istifadə etməklə özünü düzgün müalicə etsə, bunun tez bir müddətdə şəfa tapmasına göstərdiyi möcüzəvi təsirin şahidi olar. Dahi alim imam İbn əl-

¹⁴¹ əl-Ənkəbut, 51.

¹⁴² “Zəəd əl-Məəd”, 4/352.

¹⁴³ Bax: “Zəəd əl-Məəd”, 4/352 və 4/6.

Qeyyim *-Allah ona rəhmət eləsin!*- demişdir: “Bir müddət Məkkədə qaldım. Orada naxoşladım. Nə həkim, nə də dava-dərman tapa bildim. Özümü əl-Fatihə surəsilə müalicə edirdim. Bunun da möcüzəvi təsirini görürdüm. Bir az Zəm-zəm suyu götürür, dəfələri ona oxuyub sonra da içirdim. Beləliklə də tam sağaldım. Sonralar bir çox ağrıları müalicə edərkən bu üsula əsaslanır və bunun da son dərəcə faydasını görürdüm. Ağrıdan şikayətlənənlərə bu müalicə üslubunu tövsiyə edirdim. Əksəriyyəti də tez bir müddətdə sağalırdı”.¹⁴⁴

Peyğəmbər üsulu ilə aparılan müalicə ən xeyirli dəvadır. Dua qəbul olunmasına əngəl olan amillərdən uzaq olduğu və bu dualarda israr özünü göstərdiyi təqdirdə arzu olunmayan hərəkətlərin dəf olunmasında, istənilən şeylərin isə əldə olunmasında ən xeyirli amil və ən faydalı dəvadır. O həmçinin bəlanın düşmənidir, onu dəf edir və ondan müalicə

¹⁴⁴ “Zəd əl-Məad”, 4/178; “əl-Cavab əl-Kafi”, səh. 21.

edir. Dua bəlanın nazil olmasının qarşısını alan, nazil olduğu təqdirdə isə onu yüngülləşdirən bir amildir.¹⁴⁵ Bu bəradə Allahın elçisi hədislərinin birində buyurmuşdur: «*Dua nazil olan və olmayan bəlalər üçün xeyirlidir. Odur ki, ey Allahın qulları Allaha dua edin!*».¹⁴⁶ O başqa bir hədisində isə belə demişdir: «*Qəzavü-qədəri dəyişdirən ancaq duadır, ömür isə yalnız yaxşılığın sayəsində uzanır*».¹⁴⁷ Lakin burada başa düşülməsi labüd olan bir ünsür vardır. Bu da şəfa istəməkdə və ovsunla müalicədə istifadə olunan ayə, zikr, dua və sığınmalardır ki, bunların da öz-özlüyündə xeyirli bir şəfa vardır. Lakin bunun üçün müalicə aparan şəxsin bu işdə göstərdiyi söylərinin qəbul olması, onun güclü və təsiredici gücə malik olması şəfanın əldə

¹⁴⁵ Bax: “əl-Cavab əl-Kafi”, səh. 22-25.

¹⁴⁶ Tirmizi, Hakim və Əhməd. Hədisi əl-Albani yaxşı hesab etmişdir. Bax: “Sahih əl-Cam’i”, 3/151, N 3403.

¹⁴⁷ Tirmizi, Hakim və Əhməd. Hədisi əl-Albani yaxşı hesab etmişdir. Bax: “Silsilətul-əhadis əs-sahih”, 1/76, N154

olunması üçün başlıca ünsürlərdir. Şəfa gecikdiyi təqdirdə bilmək lazımdır ki, bunun səbəbi ya müalicə edən şəxsin təsirinin zəifliyi, ya müalicə aparan şəxsin bu işdə göstərdiyi səylərin qəbul olunmaması, ya da dəvanın yaxşı təsir göstərə bilməsinə əngəl törədən güclü bir maneənin olmasıdır. Ovsunla müalicə iki cəhətdən aparılır. Birincisi xəstə tərəfindən, ikincisi isə müalicəni aparan şəxs tərəfindən.

Müalicə xəstənin özü tərəfindən aparıldıqda onun mənəvi cəhətdən güclü olması, Allah-taalaya sidq ürəklə yönəlməsi, Quranın möminlər üçün şəfa və rəhmət olması barədə dəyişməz əqidəyə sahib olması və qəlblə dediklərinin üst-üstə düşdüyü düzgün sığınmalarla Allaha sığınması əsas götürülür və bu da bir müharibə növüdür ki, müharibə aparanın iki amilə sahib olmadan düşməne qalib gələ bilməsi mümkün deyil.

Bu amillər müharibə aparan şəxsin silahının düzgün və yaxşı, qolunun isə qüvvətli olmasından ibarətdir. Bu iki amildən birinin gecikdiyi təqdirdə, silah lazımi gücü verməkdən aciz olur. Əgər bu iki amilin heç

biri olmazsa, onda qəlb Allahın təkliyindən, Ona olan təvəkküldən, Allah qorxusundan və Ona yönəlməkdən təcrid olaraq xarab olar və buna qarşı da mübarizə aparmaq üçün heç bir silah olmaz.

Müalicə Quran və Sünnədən istifadə edərək müalicə aparan şəxs tərəfindən həyata keçirilsə, yenə də yuxarıda qeyd etdiyimiz iki amilin həmin şəxsə mövcud olması labüddür.¹⁴⁸ Bu baxımdan da İbn ət-Tin *-Allah ona rəhmət eləsin!*- bu barədə belə demişdir: “Sığınmalar və Allahın adlarından istifadə etməklə aparılan ovsunlu müalicə mənəvi müalicədir və əgər bu müalicəni aparan şəxslər doğru-dürüst insanlardırsa, Allah-taalanın izni ilə xəstə şəfa tapar”.¹⁴⁹

Alimlər üç şərtin mövcud olduğu təqdirdə ovsunlu müalicəyə icazə vermişlər.

1. Ovsunla müalicə Allah-taalanın kəlamı, yaxud Onun ad və sifətləri, yaxud da Onun

¹⁴⁸ Bax: “Zəəd əl-Məad”, 4/68; “əl-Cavab əl-Kafi”, səh. 21.

¹⁴⁹ “Fəth əl-Bari”, 10/196.

elçisinin –*səllallahu aleyhi və səlləm*- kəlamı ilə olmalıdır.

2. Ovsunla müalicə ya ərəb dilində, ya da başqaları tərəfindən başa düşülən bir dildə olmalıdır.

3. Etiqad olunmalıdır ki, ovsunla müalicə biləvasitə deyil, Allahın qüdrəti sayəsində təsir göstərir və o, insanın şəfa tapmasında sadəcə olaraq bir vasitə rolunu oynayır.

Böyük əhəmiyyətə malik bu mövzunu özümün «**Zikr, dua və Quran və Sünnədən istifadə etməklə ovsunla müalicə**» adlı kitabımda müxtəsər şəkildə qələmə aldım və bu fəslə faydalı məsələləri əlavə etdim. Uca və böyük Allahdan Onun gözəl adları və uca sifətləri ilə bu işi sırf Onun rızası üçün etməkdə mənə yardım etməsini diləyirəm. Həmçinin bu işdə mənə, kitabı oxuyanlara, çap etdirənlərə, onun nəşrində vasitəçilik edənlərə və bütün müsəlmanlara xeyir bəxş etməsini diləyirəm. Həqiqətən bunları edən Allah taaladır və O buna qadirdir. Sonda peyğəmbərimiz Məhəmmədə –*səllallahu aleyhi və səlləm*-, onun ailəsinə, əshabələrinə və Qiyamətə qədər onun yolunu layiqincə

davam etdirənlərə Allahın salamı, xeyir-duası
və bərəkəti olsun deyirəm.

*✍ Allah-taalaya möhtac bəndə
Səid bin Əli bin Vəhf əl-Qəhtani*

1. CADUNUN AÇILMASI

Cadu olunan insanın ilahi müalicəsi iki mərhələdən ibarətdir.

Birinci mərhələ. Cadunun təsirinin qarşısını almaq üçün nə etməli:

1. Bütün vacibətlərə əməl etməli, bütün haramlardan çəkinməli, o cümlədən pis əməllərdən tövbə etməlidir.

2. Qurani-Kərimin oxunuşunu artırmalı və bu məqsədlə də hər gün onun bir hissəsini (bir cüzünü – otuzda birini) oxumalıdır.

3. Şəriətdəki mövcud dua, sığınma və zikrlərlə müdafiə olunmalıdır. Bu zikrlərdən: səhər-axşam üç dəfə:

((بِسْمِ اللَّهِ الَّذِي لَا يَضُرُّ مَعَ اسْمِهِ شَيْءٌ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ))

«Bismi-l-ləhi-l-ləzi lə yədurru mə'a ismihi şey'un fi-l-ardı va lə fi-s-səmə'i va huva-s-səmi'u-l-alim» (Adı zikr edilərkən yerdə və göydə heç bir şeyin zərər verə bilməyəcəyi Allahın adıyla. O, həqiqətən, hər

şeyi eşidən və hər şeyi biləndir)¹⁵⁰ demək, hər namazın ardınca, yatarkən və səhər-axşam «Kürsi» ayəsinin qiraəti, səhər-axşam və yatarkən hər biri üç dəfə olmaqla «əl-İxlas», «əl-Fələq» və «ən-Nas» surələrini qiraəti, hər gün yüz dəfə:

((لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ
وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ))

«Lə iləhə illə-l-lah vahdəhu lə şərikə ləh, ləhu-l-mulku, va ləhu-l-həmd, va huva alə kulli şey'in qadir» (Allahdan başqa ibadətə layiq haqq məbud yoxdur. O təkdir və şəriki yoxdur. Mülk və həmd yalnız Ona məxsusdur və O hər şeyə qadirdir)¹⁵¹ zikrinin deyilməsi, səhər-axşam zikirlərinə, namazdan sonrakı zikirlərə, həmçinin yatarkən və yuxudan oyanarkən edilən zikirlərə, evə girdikdə və oradan çıxdıqda edilən zikirlərə, miniyə mindikdə edilən zikrə, məscidə daxil olduqda

¹⁵⁰ Tirmizi, Əbu Davud, İbn Macə, 2/332.

¹⁵¹ Buxari, 4/95; Müslim, 4/2071.

və oradan çıxdıqda, ayaqyoluna daxil olduqda və oradan çıxdıqda edilən zikirlərə, bəla üz verdikdə və digər hallarda edilən dua və zikirlərə riayət olunmalıdır. Bu zikrlərin əksəriyyətini «**Müsəlmanın qalası**» adlı kitabçamda vəziyyət, məkan və zamana uyğun olaraq qeyd etmişəm. Şübhəsiz ki, bu zikr və dualara riayət olunması Allahın izni ilə cadu və gözdəymənin təsirinə, cinin insan bədəninə daxil olmasına maneçilik törədən amillərdəndir. Həmçinin bu zikirlər bu və ya digər bəlaların üz verməsindən sonra da onların müalicəsi üçün ən böyük dəvalardandır.

4. İmkan daxilində səhər-səhər acqarına yeddi ədəd xurma yeməlidir. Çünki Peyğəmbər –*səllallahu aleyhi və səlləm*- bu barədə belə demişdir: «*Kim səhər-səhər Mədinənin ən yaxşı xurma növündən yeddi ədəd yesə, həmin gün ona nə zəhər, nə də cadu zərər gətirə bilməz*». ¹⁵² Daha yaxşı olardı ki, bu xurma Müslimin rəvayətində də qeyd

¹⁵² Buxari, 10/247; Müslim, 3/1618.

olunduğu kimi Mədinənin iki dağı arasındakı xurmlarından olsun. Dahi din xadimi Şeyx Əbdüləziz bin Abdullah bin Bazın –*Allah ona rəhmət eləsin*- rəyinə görə Mədinənin bütün xurmlarında Peyğəmbərin –*səllallahu aleyhi və səlləm*- qeyd etdiyi bu əlamət mövcuddur: «*Kim səhər-səhər Mədinənin iki dağı arasındakı acva xurmasından (xurma növü-red.) yeddi ədəd yesə, axşama qədər ona nə zəhər, nə də cadu zərər gətirə bilməz*». ¹⁵³

İkinci mərhələ. Cadunun təsirindən sonra onun açılması aşağıdakı mərhələlərə uyğun olaraq həyata keçirilir.

Birinci növ. Cadunun qoyulduğu yeri şəriətə görə halal hesab olunan yollarla öyrənildikdən sonra onun oradan çıxarılması və məhv olunması həyata keçirilir. Bu cadu olunan şəxsin müalicə olunması üçün ən yaxşı müalicə üsuludur.

İkinci növ. Şəri rüqyə¹⁵⁴:

¹⁵³ Müslim, 3/1618.

¹⁵⁴ Kitab və Sünnəyə uyğun olaraq icazə verilmiş ovsun

a) İki daş arasında və ya buna bənzər iki şeylə yaşıl sidr (şanagül) ağacının yeddi yarpağı döyülür, sonra döyülmüş yarpaqların üzərinə qüsl almaq üçün kifayət qədər su əlavə edilir və suya aşağıdakı ayələr (ərəb dilində red.) oxunur:

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

(Rəhmətindən qovulmuş şeytandan Allaha sığınırım).

﴿ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ لَا تَأْخُذُهُ
سِنَةٌ وَلَا نَوْمٌ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي
الْأَرْضِ مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ
يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ
بِشَيْءٍ مِّنْ عِلْمِهِ إِلَّا بِمَا شَاءَ وَسِعَ كُرْسِيُّهُ

السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَا يُؤَدُّهُ حِفْظُهُمَا وَهُوَ
الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ ﴿

«Allahdan başqa heç bir tanrı yoxdur. [Zatı və kəmal sifətləri ilə hər şeyə qadir olub bütün kainatı yaradan və idarə edən, bəndələrini dolandıran və onların işlərini yoluna qoyan] əbədi və əzəli varlıq Odur. O nə mürgü, nə də yuxu bilər. Göylərdə və yerdə nə varsa, [hamısı] Onundur. Allahın izni olmadan [qiyamətdə] Onun yanında [hüzurunda] kim şəfaət [bu və ya digər şəxsin günahlarının bağışlanmasını xahiş] edə bilər? O, bütün yaranmışların keçmişini və gələcəyini [bütün olmuş və olacaq şeyləri] bilir. Onlar [yaranmışlar] Allahın elmindən Onun özünün istədiyindən başqa heç bir şey qavraya bilməzlər. Onun kürsüsü [elmi, qüdrə və səltənəti] göyləri və yeri əhatə etmişdir. Bunları mühafizə etmək Onun

üçün heç də çətin deyildir. Ən uca və ən böyük varlıq da Odur!».¹⁵⁵

﴿ وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ أَنْ أَلْقِ عَصَاكَ فَإِذَا هِيَ تَلْقَفُ مَا يَأْفِكُونَ ﴿١٧٤﴾ فَوَقَعَ الْحَقُّ وَبَطَلَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٧٥﴾ فَغَلَبُوا هُنَالِكَ وَانْقَلَبُوا صَٰغِرِينَ ﴿١٧٦﴾ وَأَلْقَى السَّحَرَةُ سَٰجِدِينَ ﴿١٧٧﴾ قَالُوا ءَأَمْنَا بِرَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٧٨﴾ رَبِّ مُوسَىٰ وَهَارُونَ ﴿١٧٩﴾ ﴾

«Biz də Musaya: “Əsanı tulla!” – deyə vəhy etdik. Bir də [baxıb gördülər ki] əsa onların uydurub düzəltdikləri bütün şeyləri udur. Artıq haqq zahir, onların uydurub düzəltdikləri yalanlar isə batil oldu. [Sehrbazlar] orada məğlub edildilər və xar olaraq geri döndülər. Onlar [hamı birlikdə] səcdəyə qapanıb: “Biz aləmlərin Rəbbinə,

¹⁵⁵ əl-Bəqərə, 255.

Musanın və Harunun Rəbbinə iman gətirdik!” – dedilər». ¹⁵⁶

﴿ وَقَالَ فِرْعَوْنُ أَتْتُونِي بِكُلِّ سِحْرِ عَلِيمٍ ﴿٧٦﴾
فَلَمَّا جَاءَ السَّحَرَةُ قَالَ لَهُم مُّوسَىٰ أَلْقُوا مَا أَنْتُمْ
مُلْقُونَ ﴿٧٧﴾ فَلَمَّا أَلْقَوْا قَالَ مُوسَىٰ مَا جِئْتُمْ
بِهِ السِّحْرُ إِنَّ اللَّهَ سَيَبْطِلُهُ إِنَّ اللَّهَ لَا يُصْلِحُ عَمَلَ
الْمُفْسِدِينَ ﴿٧٨﴾ وَيُحِقُّ اللَّهُ الْحَقَّ بِكَلِمَاتِهِ وَلَوْ
كَرِهَ الْمُجْرِمُونَ ﴿٧٩﴾﴾

«Firon: “Nə qədər bilikli sehrbaz varsa, gətirin!” – dedi. Sehrbazlar gəldikdə Musa: “Nə atacaqsınızsa, atın [istədiyiniz əsaları və kəndirləri yerə atın!]” – dedi. Onlar [əllərindəkini yerə] atdıqda Musa dedi: “Sizin etdiyiniz [gətirdiyiniz] hər şey sehrdir. Allah, sözsüz ki, onu batil edəcəkdir. Allah

¹⁵⁶ əl-Əraf, 117-122.

fitnə-fəsad törədənləri sevməz! Günahkarlar istəməsələr də, Allah sözləri [əmr və hökmləri] ilə haqqı gerçəkləşdirəcək [bərqərar edəcəkdir!]”».¹⁵⁷

﴿ قَالُوا يَمْوَسَىٰٓ اِمَّا اَنْ تُلْقِيَ وَاِمَّا اَنْ نَّكُونَ
 اَوَّلَ مَنْ اَلْقَىٰ ﴿٧٦﴾ قَالَ بَلْ اَلْقُوا فَاِذَا حِبَالُهُمْ
 وَعِصِيَّهُمْ يُوْحٰىلُ اِلَيْهِ مِنْ سِحْرِهِمْ اِنَّهَا تَسْعٰى ﴿٧٧﴾
 فَاَوْجَسَ فِي نَفْسِهِ خِيفَةً مُّوسٰى ﴿٧٨﴾ قُلْنَا لَا
 تَخَفْ اِنَّكَ اَنْتَ الْاَعْلٰى ﴿٧٩﴾ وَاَلْقِ مَا فِي يَمِيْنِكَ
 تَلْقَفْ مَا صَنَعُوْا اِنَّمَا صَنَعُوْا كَيْدُ سَحِرٍ وَّلَا
 يُفْلِحُ السَّاحِرُ حَيْثُ اَتٰى ﴿٨٠﴾ فَاَلْقَى السَّحْرَةَ
 سٰجِدًا قَالُوْا ءَاٰمَنَّا بِرَبِّ هٰرُوْنَ وَمُوسٰى ﴿٨١﴾ ﴾

¹⁵⁷ Yunus, 79-82.

«Onlar dedilər: “Ya Musa! [Özün seç]. Ya sən [əvvəlcə əsanı yerə] tulla, ya da biz birinci tullayaq! Musa dedi: “Xeyr, [əvvəlcə] siz tullayın!” [Onlar əllərindəki ipləri və dəyənəkləri yerə atan kimi] Musaya elə gəldi ki, onların sehri nəticəsində kəndirləri hərəkətə gəlib sürünür. Musanın canına qorxu düşdü. [O qorxdu ki, camaat sehlə möcüzə arasına fərq qoya bilməyib iman gətirməsin]. Biz ona belə buyurduq: “Qorxma, sən mütləq üstün gələcəksən! Sağ əlindəki əsanı yerə tulla, onların düzüb qoşduqlarını [bütün kəndirləri və dəyənəkləri bir anda] udsun. Onların düzəldikləri sehrbaz hiyləsindən [əfsundan] başqa bir şey deyildir. Sehrbaz isə, harada olursa olsun, mətləbinə çatmaz!” [Musa əsasını yerə atan kimi o bir əcdahaya dönüb sehrbazların iplərini, kəndirlərini və dəyənəklərini yerli-dibli uddu]. Nəhayət, sehrbazlar: “Biz Harunun və Musanın

Rəbbinə [Rəbbülaləminə] iman gətirdik!” – deyib səcdəyə qapandılar».¹⁵⁸

﴿ قُلْ يَتَّيِّهَا الْكَافِرُونَ ﴿١﴾ لَا أَعْبُدُ مَا

تَعْبُدُونَ ﴿٢﴾ وَلَا أَنْتُمْ عَابِدُونَ مَا أَعْبُدُ ﴿٣﴾ وَلَا أَنَا

عَابِدٌ مَّا عَبَدْتُمْ ﴿٤﴾ وَلَا أَنْتُمْ عَابِدُونَ مَا أَعْبُدُ ﴿٥﴾

لَكُمْ دِينُكُمْ وَلِيَ دِينِ ﴿٦﴾ ﴾

«[Ya Peyğəmbər! Sənə – bir il sən bizim bütlərimizə ibadət et, bir il də biz sənin Rəbbinə ibadət edək – deyən müşriklərə] de ki: “Ey kafirlər! Mən sizin ibadət etdiyiniz bütlərə ibadət etmərəm! Siz də mənim ibadət etdiyim Allaha ibadət etməzsiniz! Mən sizin ibadət etdiklərinizə ibadət edən deyiləm! Siz də mənim ibadət etdiyimə ibadət edən deyilsiniz. Sizin öz dininiz var, mənim də öz dinim!”».¹⁵⁹

¹⁵⁸ Taha, 65-70.

¹⁵⁹ əl-Kafirun, 1-6.

﴿ قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ ﴿١﴾ اللَّهُ الصَّمَدُ ﴿٢﴾ لَمْ يَلِدْ
وَلَمْ يُولَدْ ﴿٣﴾ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ ﴿٤﴾ ﴾

«[Ya Peyğəmbər! Allahın zati və sifətləri haqqında səndən soruşan müşriklərə] de ki: «[Mənim Rəbbim olan] O Allah birdir [Heç bir şəriki yoxdur];

Allah [heç kəsə heç nəyə] möhtac deyildir! [Hamı Ona möhtacdır; O əzəli və əbədidir!]

O, nə doğmuş, nə də doğulmuşdur! [Allah özünə heç bir övlad götürməmişdir!]

Onun heç bir tayı-bərabəri bənzəri də yoxdur!»¹⁶⁰.

﴿ قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ ﴿١﴾ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ ﴿٢﴾
وَمِنْ شَرِّ غَاسِقٍ إِذَا وَقَبَ ﴿٣﴾ وَمِنْ شَرِّ النَّفَّاثِ
فِي الْعُقَدِ ﴿٤﴾ وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ ﴿٥﴾ ﴾

¹⁶⁰ əl-İxlas, 1-4.

«[Ya Peyğəmbər!] De ki: “Pənah
aparırım sübhün Rəbbinə!

Yaratdıqlarının [insanların, cinlərin,
vəhşi heyvanların] şərindən;”

Zülmətə bürünməkdə olan gecənin [və
ya batan ayın, ziyası sönən ulduzların]
şərindən;

[Ovsun oxuyub] düyünlərə üfürən
[yaxud cadu edib iplərə düyün vuran]
qadınların şərindən;

Və bir də paxılın şərindən!”».¹⁶¹

﴿ قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ ﴿١﴾ مَلِكِ النَّاسِ ﴿٢﴾

إِلَهِ النَّاسِ ﴿٣﴾ مِنْ شَرِّ الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ ﴿٤﴾

الَّذِي يُوسْوِسُ فِي صُدُورِ النَّاسِ ﴿٥﴾ مِنَ الْجِنَّةِ

وَالنَّاسِ ﴿٦﴾ ﴿

¹⁶¹ əl-Fələq, 1-5.

**«[Ya Peyğəmbər!] De ki: “Pənah
aparırım insanların Rəbbinə;**

İnsanların ixtiyar sahibinə;

İnsanların tanrısına;

**Vəsvəsə verən, [Allahın adı çəkiləndə isə
qorxusundan] qaçıb gizlənən Şeytanın
şərindən –**

**O Şeytan ki, insanların ürəklərinə
vəsvəsə salır,**

**[O Şeytan ki] cinlərdən də olur,
insanlardan da!”».**¹⁶²

Ayələrin suya oxunuşundan sonra üç dəfə bu sudan içilir, qalanı ilə isə qüsl alınır. Bununla da inşaallah dərd aradan qalxır. Əgər bu prosesin iki dəfə və ya daha çox təkrarına ehtiyac duyulsa, xəstəlik sağalana kimi bunu etməkdə heç bir qəbahət yoxdur. Artıq bu üsul dəfələrlə təcrübədən keçmiş və Allah-taala bununla fayda vermişdir. Xüsusilə bu üsul qadını ilə yaxınlıq edə bilməyən kişilərin müalicəsi üçün daha məqsədəuyğundur.

¹⁶² ən-Nas, 1-6.

b) «əl-Fatihə» surəsi, «Kürsi» və «əl-Bəqərə» surəsinin son iki ayəsi, «əl-İxlas», «əl-Fələq» və «ən-Nas» surələrinin hər biri dil ucu yüngülcə tüpürmək və sağ əli ağrının üzərinə çəkməklə üç dəfə və ya daha çox oxunmalıdır.

v) Sığınmalar, rüqyə və bütün dualar:

1. Yeddi dəfə:

1- ((أَسْأَلُ اللَّهَ الْعَظِيمَ رَبَّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ أَنْ يَشْفِيكَ))

«Əs‘əlu-l-lahə-l-azım rabbə-l-arşi-l-azım ən yəşfiyəkə» (Əzəmətli ərşin Rəbbi, əzəmətli Allahdan sənə şəfa diləyirəm!).¹⁶³

2. Xəstə əlini ağrısı olan əzanın üstünə qoyub üç dəfə: ((بِسْمِ اللَّهِ)) «Bismil-ləh» (Allahın adı ilə), yeddi dəfə isə:

2- ((أَعُوذُ بِاللَّهِ وَقَدْرَتِهِ مِنْ شَرِّ مَا أَجْدُ وَأَحَازِرُ))

¹⁶³ Tirmizi, 2/410, Əbu Davud, 3/187.

«Ə'uzu bil-ləhi va qudratihi min şərri mə
əcidu va uhaziru» (*Hiss etdiyim və qorxduğum*
[ehtiyat etdiyim] ağrının şərindən Allaha və
Onun qüdrətinə pənah aparıram)¹⁶⁴ – zikrini
oxumalıdır.

3- ((اللَّهُمَّ رَبَّ النَّاسِ أَدِّبِ الْبَاسَ وَاشْفِ أَنْتَ الشَّافِي
لَا شِفَاءَ إِلَّا شِفَاؤُكَ شِفَاءً لَا يُغَادِرُ سَقَمًا))

3- «Allahummə rabbən-nəsi əzhibil-bə'sə
vaşfi əntəş-şəfi lə şifəə illə şifəukə şifəən lə
yuğədiru səqamən» (*Ey Allahım, ey insan-
ların Rəbbi! İztirabı apar, şəfa ver! Sənsən şəfa
verən! Sənin bəxş etdiyən şəfadan başqa şəfa
yoxdur və o elə bir şəfadır ki, heç bir xəstəliyi
yaxına buraxmaz!*).¹⁶⁵

4- ((أَعُوذُ بِكَلِمَاتِ اللَّهِ التَّامَّاتِ مِنْ كُلِّ شَيْطَانٍ وَهَامَّةٍ وَ
مِنْ كُلِّ عَيْنٍ لَأَمَّةٍ))

4- «Ə'uzu bikəlimətil-ləhi ət-təmməti min
kulli şeytanin va həmmətin va min kulli

¹⁶⁴ Müslim, 4/1728.

¹⁶⁵ Buxari, 10/206, Müslim, 4/1721.

aynin ləmməh» (*Hər bir şeytan və həşəratdan və hər bəd nəzərdən Allahın mükəmməl və nöqsansız kəlimələrinə sığınırım*).¹⁶⁶

5- ((أَعُوذُ بِكَلِمَاتِ اللَّهِ التَّمَامَاتِ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ))

5- «Ə'uzu bikəlimətil-ləhi ət-təmməti min şərri mə xaləq» (*Yaratdıqlarının şərindən Allahın mükəmməl və nöqsansız kəlimələrinə sığınırım*).¹⁶⁷

6- ((أَعُوذُ بِكَلِمَاتِ اللَّهِ التَّمَامَاتِ مِنْ غَدَبِهِ وَ عِقَابِهِ وَ شَرِّ عِبَدِهِ وَ مِنْ هَمَزَاتِ الشَّيَاطِينِ وَ أَنْ يَحْضُرُونَ))

6- «Ə'uzu bikəlimətil-ləhi ət-təmməti min ğadabihi va iqabihi va şərri ibədihi va min həməzətiş-şəyatini va ən yəhdurun» (*Allahın qəzəbindən, cəzasından, bəndələrinin şərindən, şeytanın vəsvəsələrindən və onların məni*

¹⁶⁶ Buxari, 6/408.

¹⁶⁷ Müslim, 4/1728.

*pisliyə bulaşdırmasından Allahın mükəmməl və nöqsansız kəlimələrinə sığınırım).*¹⁶⁸

7- ((أَعُوذُ بِكَلِمَاتِ اللَّهِ التَّامَّاتِ الَّتِي لَا يُجَاوِزُهُنَّ بَرٌّ وَلَا فَاجِرٌ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ، وَ بَرًّا وَ ذُرًّا، وَ مِنْ شَرِّ مَا يَنْزِلُ مِنَ السَّمَاءِ، وَ مِنْ شَرِّ مَا يَعْرُجُ فِيهَا، وَ مِنْ شَرِّ مَا ذُرًّا فِي الْأَرْضِ، وَ مِنْ شَرِّ مَا يَخْرُجُ مِنْهَا، وَ مِنْ شَرِّ فِتْنِ اللَّيْلِ وَ النَّهَارِ، وَ مِنْ شَرِّ كُلِّ طَارِقٍ الْأَطَارِقِ يَطْرُقُ بِخَيْرٍ يَا رَحْمَنُ))

7- «Ə'uzu bikəlimətil-ləhi ət-təmməti əlləti lə yucəvizuhunnu bərrun və lə fəcirun min şərri mə mə xaləqə, və bərə-ə və zərə-ə, və min şərri mə yənzilu minəs-səməi, min şərri mə yə'rucu fihə, və min şərri mə zərə-ə fil-ardı, və min şərri mə yəxrucu minhə, və min şərri fitənil-leyli van-nəhəri, və min şərri kulli tariqin illə tariqən yətruqu bixeyrin yə rahmən» (*Ey rəhmli olan Allah! Allahın yaratdıqlarının, yoxdan var edib yaratdıqlarının, göydən nazil olanların və göyə ucalanların,*

¹⁶⁸ Əbu Davud, Tirmizi, 3/171.

*yerə əkdiklərinin və yerdən çıxanların, gecənin və gündüzün fitnələrinin, xeyirlə qarını döyənlərdən başqa bütün qarı döyənlərin şərinədən yaxşı və pisin kənarına çıxma bilməyəcəyi Allahın mükəmməl və nöqsansız kəlimələrinə sığınırım).*¹⁶⁹

8- ((اللَّهُمَّ رَبَّ السَّمَوَاتِ السَّبْعِ وَرَبَّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ، رَبَّنَا وَرَبَّ كُلِّ شَيْءٍ، فَالِقَ الْحَبِّ وَالنَّوَى، وَمُنزِلَ التَّوْرَةِ وَالْإِنْجِيلِ وَالْفُرْقَانِ: أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ كُلِّ شَيْءٍ أَنْتَ آخِذٌ بِنَاصِيَتِهِ. اللَّهُمَّ أَنْتَ الْأَوَّلُ فَلَيْسَ قَبْلَكَ شَيْءٌ، وَأَنْتَ الْآخِرُ فَلَيْسَ بَعْدَكَ شَيْءٌ، وَأَنْتَ الظَّاهِرُ فَلَيْسَ فَوْقَكَ شَيْءٌ، وَأَنْتَ الْبَاطِنُ فَلَيْسَ دُونَكَ شَيْءٌ، اقض عَنَّا الدَّيْنَ وَأَغْنِنَا مِنَ الْفَقْرِ))

8- «Allahummə rabbə-s-səməvati-s-səb‘i və rabbə-l-arşi-l-azım, rabbənə və rabbə kulli şey’in, fəliqa-l-habbi və-n-nəva, və munzilə-t-taurati və-l-incil, və-l-furqan: ə‘uzu bikə min şərrı kulli şey’in əntə əxizun binəsiyətihi.

¹⁶⁹ Əhməd, “Müsnəd”, 3/119, səhih isnadla;
“Məcmə əz-Zəvaid”, 10/127.

Allahummə əntə-l-avvalu fəleysə qabləkə şey'un va əntə-l-əxiru fəleysə bə'dəkə şey'un, va əntə zahiru fəleysə fauqəkə şey'un, va əntə-l-batınu fəleysə dunəkə şey'un aqdı annə-d-deynə və əğninə minə-l-faqrı» (*Yeddi qat göyün, əzəmətli ərşin Rəbbi olan Allahım! Bizim və hər şeyin Rəbbi olan, dənəni və toxumu yaran, Tövrətə, İncilə və Qurana nazil edən Rəbbimiz! Kəklindən tutduğun (alnıma yazılan- red.) hər şeyin (Hər şey Sənin mülkiyyətindədir və onu istədiyini kimi istifadə edirsən) şərinədən Sənə pənah aparırım. Əvvəl də Sənsən, Səndən qabaq heç bir şey yoxdur. Axır da Sənsən, Səndən sonra heç bir şey yoxdur. Zahir də Sənsən, Səndən yuxarıda heç bir şey yoxdur. Batin də Sənsən, Sənsiz heç nə yoxdur. Bizi borclu olmaqdan xilas et və kasıbçılıqdan çıxarıb zənginləşdir!*)¹⁷⁰

9- ((بِسْمِ اللّٰهِ اَرْقِيكَ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ يُؤْذِيكَ وَ مِنْ شَرِّ كُلِّ نَفْسٍ اَوْ عَيْنٍ حَاسِدٍ اللّٰهُ يَشْفِيكَ بِسْمِ اللّٰهِ اَرْقِيكَ))

¹⁷⁰ Müslim, 4/2084.

9- «Bismil-ləhi ərqikə min kulli şeyin yu'zika və min şərrü kulli nəfsin av aynin hasidin. Allahu yəşfikə. Bismil-ləhi ərqikə» (*Sənə zərəri toxuna biləcək hər bir şeydən, hər bir nəfsin şərinədən və paxılın bədənəzərindən, Allahın adı ilə səni rüqyə edirəm. Allah sənə şəfa versin! Allahın adı ilə səni rüqyə edirəm*).¹⁷¹

10- ((بِسْمِ اللَّهِ يُبْرِكُ وَ مِنْ كُلِّ دَاءٍ يَشْفِيكَ وَ مِنْ شَرِّ حَا سِدِّ إِذَا حَسَدَ وَ مِنْ شَرِّ كُلِّ ذِي عَيْنٍ))

10- «Bismil-ləhi yubrikə və min kulli dəin yəşfikə və min şərrü hasidin izə hasədə və min şərrü kulli zi-aynin» (*Allahın adı ilə! Allah sənə şəfa versin. Hər bir bələdan, həsəd aparanın və bədənəzəri olan hər bir kəsin şərinədən sənə şəfa versin*).¹⁷²

¹⁷¹ Hədəsi Əbu Səid əl-Xudridən Müslim rəvayət etmişdir, 4/1718.

¹⁷² Hədəsi Aişədən Müslim rəvayət etmişdir, 4/1718.

11- ((بِسْمِ اللّٰهِ اَرْقِيْكَ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ يُؤْذِيْكَ مِنْ حَسَدِ
حَاسِدٍ وَّ مِنْ كُلِّ ذِي عَيْنٍ اللّٰهُ يَشْفِيْكَ))

11- «Bismil-ləhi ərqikə min kulli şeyin yu'zikə min hasidin va min kulli zi-aynin. Allahu yəşfik» (*Sənə zərəri toxuna biləcək hər bir şeydən, paxılın həsədindən və bəd nəzəri olan hər kəsdən Allahın adı ilə səni rüqyə edirəm. Allah sənə şəfa versin!*).¹⁷³

Bu sığınmalar, dua və zikrlər vasitəsilə cadu, gözdəymə, cinin toxunması və bütün xəstəliklər müalicə olunur. Həqiqətən bu Allahın izni ilə bütöv və xeyirli bir müalicə üsuludur [rüqyədir].

Üçüncü növ. Əgər mümkündürsə, cadunun əlamətinin üzə çıxdığı əzadan, yaxud yerdən qan alınmalıdır. Əks halda isə Allaha şükürlər olsun ki, yuxarıda qeyd olunan dualarla müalicə etmək kifayətdir.

Dördüncü növ. Təbii dərmanlar. Qurani-Kərim və pak Sünnənin göstərdiyi elə təbii xeyirli dərmanlar vardır ki, əgər insan yəqinlik,

¹⁷³ İbn Macə, 2/268.

sidq ürək və xeyrin Allahdan olmasına etiqad edərək bunlardan istifadə etsə, inşaallah Allah onun bu işini xeyirlə nəticələndirər. Həmçinin təbii dərmanlarla yanaşı otlardan və bu kimi müxtəlif bitkilərdən hazırlanmış qarışıq dəvalar da vardır ki, bunların müalicədə istifadə olunması təcrübəyə əsaslanır. Əgər bu dəvalar haram buyurulmayıbsa, şəri cəhətdən onların istifadə olunmasında heç bir qəbahət yoxdur. Təbii xeyirli dərmanlara aşağıdakıları misal göstərmək olar: bal, qaraçörəkotu (qara zirə), Zəm-zəm suyu, Allah-taalanın buyurduğu kimi:

﴿وَنَزَّلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً مُبْرَكًا ...﴾

«**Biz göydən bərəkətli su endirdik...**»¹⁷⁴
 – yağış və zeytun yağı. Çünki zeytun bərədə Peyğəmbər –*səllallahu aleyhi və səlləm*– buyurmuşdur: «*Onu yeyin və yağını bədəninizə sürtün, çünki o, mübarək bir ağacdandır*». ¹⁷⁵

¹⁷⁴ Qaf, 9.

¹⁷⁵ Əhməd, 3/497, Tirmizi, 2/166, İbn Macə. Hədisi əl-Albani səhih hesab etmişdir.

Təcrübədən, istifadəsindən və elmi-nöqtəyi nəzərdən belə məlum olur ki, zeytun yağı ən əfzəl yağdır. Yuyunmaq, təmizlənmək və ətirlənmək də təbii müalicəvi əhəmiyyətə malikdir.

2. GÖZDƏYMƏDƏN MÜALİCƏ

Gözdəymədən müalicə üç mərhələdən ibarətdir.

Birinci mərhələ. Gözə gəlməmişdən əvvəl nə etməli?

1. «Cadunun açılması» fəslinin birinci mərhələsində qeyd olunan şəriətdəki mövcud zikir, dua və sığınmalarla qorunmaq və bu üsulla da bədənə nəzərə məruz qalması ehtimal olunan şəxsin qorunması labüddür.

2. Özünün bir şeyi gözə gətirməsindən qorxan bəndə özündə, mal-dövlətində, övladında, qardaşında, yaxud da digərlərdə ona xoş təsir bağışlayan bir şey görsə, onun bərəkətli olması üçün xeyir-dua etsin və:

((مَا شَاءَ اللَّهُ لَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ اللَّهُمَّ بَارِكْ عَلَيْهِ))

«Mə şə allahu lə quvvatə illə billəh. Allahummə bərik aleyh» (*Maşallah, Allahdan başqa quvvət sahibi yoxdur, Allahım onu bərəkətli et!*) – desin. Çünki bu barədə Peyğəmbər –*səllallahu aleyhi və səlləm*– buyurmuşdur: «*Kim qardaşında ona xoş təsir bağışlayan bir şey görsə, onun bərəkətli olması üçün xeyir-dua etsin!*»¹⁷⁶

3. Gözə gəlməsindən ehtiyat edən şəxs məziyyətlərini gizlətməlidir.

İkinci mərhələ. Gözə gəldikdən sonra nə etməli?

1. Gözü dəyən şəxsin kimliyi məlum olduqdan sonra ona dəstəmaz aldırılır, sonra bu sudan gözəgələn şəxs qüsl almalıdır.¹⁷⁷

2. «əl-İxlas», «əl-Fələq», «ən-Nas» və «əl-Fatihə» surələrinin, «Kürsi» və «əl-Bəqərə» surəsinin son üç ayəsinin qiraəti, «Cadunun açılması» fəslinin ikinci mərhələsinin «V» bəndində də göstəriləyi kimi rüqyə barədə şəriətdəki mövcud duaların dil ucu tüpürmək

¹⁷⁶ Malik, 2/938, İbn Macə, 2/1160, Əhməd, 4/447.

¹⁷⁷ Əbu Davud, 4/9.

və sağ əli ağrının üzərinə çəkməklə daha çox oxunmalıdır.

3. Suya oxuyaraq dil ucu tüpürməli, sonra xəstə bu sudan içməli və qalanını isə onun üzərinə tökməlidirlər.¹⁷⁸ Yaxud zeytun yağına oxunmalı və o bədənə sürtülməlidir.¹⁷⁹ Əgər oxunulan su Zəm-zəm və ya yağış suyu olsa, onda müalicə daha mükəmməl şəkildə həyata keçirilmiş olar.

4. Qurandan müxtəlif ayələrin, o cümlədən «əl-İxlas», «əl-Fələq», «ən-Nas» və «əl-Fatihə» surələrini, «Kürsi» və «əl-Bəqərə» surəsinin son iki ayəsini, «Cadunun açılması» fəslinin ikinci mərhələsinin «b» və «v» bəndlərində də göstəriləni kimi rüqyə barədə mövcud duaları yazıb suda yuduqdan sonra onun xəstəyə içirdilməsində heç bir qəbahət yoxdur.

Üçüncü mərhələ. Paxılın bədənə nəzərinin qarşısının alınmasına səbəb olan əməllərin yerinə yetirilməsi üçün nə etməli?

¹⁷⁸ Allahın elçisi də Sabit ibn Qeysi bu cür müalicə etmişdir.

¹⁷⁹ Əhməd, 3/497.

1. Onun şərindən Allaha pənah aparmalı.

2. Hər cür qüsurlardan uzaq və uca olan Allahdan qorxmalı və Onun əmr və qadağalarına riayət etməlidir. Çünki Peyğəmbərimiz –*səllallahu aleyhi və səlləm*–bunu hədislərinin birində belə vurğulamışdır: «...*Allahu qoru ki, O da səni qorusun...*».¹⁸⁰

3. Paxılın əməllərinə səbr və dözümlü göstərməli, onu bağışlamağı bacarmalı, onunla dalaşmamalı, ondan şikayətlənməməli və onun törətdiyi zərərləri barədə deyinməməlidir.

4. Allaha təvəkkül etməlidir. Kim Allaha təvəkkül etsə, Allah ona bəs edər.

5. Paxıldan qorxmamalı və ürəyini onun barəsində olan fikirlərlə doldurmamalıdır. Çünki bu ən xeyirli müalicə üsullardandır.

6. Hər cür qüsurlardan uzaq və uca olan Allahın hüzuruna qayıtmalı, ibadətini sırf Onun üçün etməli və Onun razılığını istəməlidir.

7. Günahlarından tövbə etməlidir, çünki günahlar düşmənlərin insanın üstünə qalxması

¹⁸⁰ Tirmizi, 2/309.

ilə nəticələnir. Bu barədə Allah-taala buyurur: **«Sizə üz verən hər bir müsibət öz əllərinizlə qazandığınız günahların [etdiyiniz əməllərin] ucbatındandır!»**¹⁸¹

8. İmkan daxilində sədəqə verməli və yaxşılıqlar etməlidir. Çünki belə əməllər bəlanın üz verməməsində, gözdəymənin təsirinin yox olmasında və paxılın şərinin qarşısının alınmasında möcüzəvi təsirə malikdir.

9. Paxılın, haqsızlıq edənin, əziyyət verənin alovunu yaxşılarla söndürməli, hər dəfə sənə verdiyi əziyyətin, gətirdiyi şərin, etdiyi haqsızlıq və paxıllığın müqabilində ona yaxşılıq etməli, nəsihət verməli, ona qarşı şəfqət və mərhəmət göstərməlisən. Qeyd etmək lazımdır ki, Allah tərəfindən böyük payla mükafatlandırılan insanlardan başqa hər kəsdə bu cür alicənab bir keyfiyyəti müşahidə etmək olmur.

10. Allahın təkliyini digər şeylərdən təcrid etməklə tam şəkildə qəbul etməli və onu

¹⁸¹ əş-Şura, 30.

yalnız izni olmadan hər hansı bir şeyin nə zərər, nə də xeyir gətirə biləcəyi imkansız olan yenilməz qüvvət və hikmət sahibi Allaha aid etməlidir. Çünki tövhid bütün bu sifətləri özündə əks etdirir və bu səbəblər bütünlüklə tövhid kəlməsi adı altında vəhdət təşkil edir. Onu da qeyd etmək lazımdır ki, tövhid Allahın ən əzəmətli qalasıdır və kim bu qalaya daxil olsa, dinc və əmin-amanlıq içində olanlardan olar.

Bu on əməllə paxılın, bəd nəzəri olan adamın və cadukarın şəri dəf olunur.

3. BƏDƏNİNƏ CİN DAXİL OLMUŞ İNSANIN MÜALİCƏSİ

Cinin bədənə daxil olaraq onun şüuruna təsir edən epileptik¹⁸² insanın müalicəsi iki mərhələdə həyata keçirilir.

Birinci mərhələ. Xəstəliyin qabağını almaq üçün hansı tədbirlər görülməlidir?

¹⁸² Epilepsiya (Özündən getmə xəstəliyinin bir növü) xəstəliyi olan adam

Bütün fərz və vacibatlara riayət olunmalı, bütün haramlardan çəkinməli və bütün pis əməllərdən tövbə edilməlidir. Bununla yanaşı şəriətdə doğru hesab olunan zikr, dua və sığınmalarla qorunmalıdır.

İkinci mərhələ. Cinin insan bədəninə daxil olmasından sonra hansı müalicəvi tədbirlərin görülməsi məqsədəuyğundur?

Oxuduğundan qəlbi də təsirlənən və rüqyəsi epileptik üçün uyğun olan müsəlmanın Quran oxuması bu tədbirlərdən hesab olunur. Ən böyük müalicə tədbiri isə «əl-Fatihə» surəsi, «Kürsi» ayəsi, «əl-Bəqərə» surəsinin son iki ayəsi, «əl-İxlas», «əl-Fələq» və «ən-Nas» surələri epileptikin üzərinə dil ucu tüpürməklə oxunmalı, üç və ya daha çox təkrar olunmalıdır. Yaxud bu üsulla digər quran ayələri oxunmalıdır, çünki qəblərdə olan xəstəliklər üçün Quran bütünlüklə şəfadır. O həm də möminlər üçün bir şəfa, doğru yol və rəhmətdir. Həmçinin «Cadunun açılması» fəslinin ikinci mərhələsinin «b» və «v» bəndlərində də göstərildiyi kimi ovsunla müalicə barədə mövcud duaların oxunması bu müalicə tədbirlərindəndir. Ümumiyyətlə

müalicə tədbirləri həyata keçirilərkən burada iki əsas amilin öz əksini tapması labüddür. Birincisi ondan ibarətdir ki, epileptik öz nəfsinə hakim olmağı bacarmalı, sidq ürəklə Allaha yönəlməli və dillə ifadə edərkən qəlbən də təsirləndiyi düzgün sığınmalarla Allaha pənah aparmalıdır. İkincisi isə, xəstəni müalicə edən şəxsin özündə də bu keyfiyyətlər mövcud olmalıdır. Çünki silah ondadır.

Digər müalicə tədbirlərindən biri də epileptikin qulağına azanın oxunulmasıdır. Çünki şeytan bu səsdən baş götürüb qaçır.¹⁸³

4. MƏNƏVİ XƏSTƏLİKLƏRİN MÜALİCƏSİ

Mənəvi xəstəliklərin və ürək sıxıntısının ən böyük müalicə üsulları aşağıda müxtəsər şəkildə qeyd olunmuşdur.

1. Zəlalət və Allaha şəriq qoşmaq ürək sıxıntısının ən başlıca səbəblərindən olduğu

¹⁸³ Buxari, 574.

kimi doğru yol və tövhid də bu sıxıntının müalicəsidir.

2. Saleh əməllə birgə Allahın qulun ürəyinə atdığı həqiqi iman nuru belə xəstəliklərin dəvasıdır.

3. Belə dövələrdən biri də faydalı elmdir. Belə ki, hər dəfə qulun elmi artdıqca, onun qəlbi açılır və genişlənir.

4. Hər cür qüsurlardan uzaq və uca olan Allaha tövbə etməli, Onun yoluna dönməli, tam ürəklə Onu sevməli, Onun hüzuruna qayıtmalı və Ona ibadət etməkdən zövq almalıdır.

5. Hər bir vəziyyətdə və hər bir yerdə Allahı mütəmadi qaydada zikr etməlidir. Qeyd etmək lazımdır ki, Allahı yada salmağın köksün açılmasında, ürəyin rahatlıq tapmasında, hüzn və kədərin unudulmasında möcüzəvi təsiri vardır.

6. İmkan daxilində insanlara müxtəlif növ yaxşılıqlarla yaxşılıq etmək, onlara xeyir vermək müalicənin üsullarındandır. Çünki yaxşılıq edən səxavətli adam insanlar arasında ən ürəyi açıq, ən xoş xasiyyət və qəlbi sağlam olandır.

7. Müalicənin üsullarından biri də şücaətli və mərd olmaqdır, çünki şücaət və mərdlik köksün açılmasına və qəlbin genişlənməsinə gətirib çıxarır.

8. Ürəyin sıxıntısı və əzab çəkməsilə nəticələnən həsəd, nifrət, kin, ədavət, haqsızlıq kimi pis ləkələrin oradan xaric edilməsi xəstəliyin müalicə üsullarındandır. Peyğəmbərdən –*səllallahu aleyhi və səlləm*-insanların ən fəzilətlişi barədə soruşduqda, o belə cavab vermişdir: «*Ürəyi bütünlüklə təmiz (süpürülmüş), dili isə tam doğru olandır*». Əshabələr soruşublar: «Dili doğru olanı bilirik. Bəs ürəyi təmiz (süpürülmüş) nə deməkdir?» Belə cavab vermişdir: «*O təqvalı və ləkəsiz olandır. Orada nə günah, nə haqsızlıq, nə kinküdurət, nə də həsəd vardır*».¹⁸⁴

9. Bu xəstəlikdən müalicə olunan adam çox baxmaq, çox danışmaq, çox dinləmək, çox ünsiyyətdə olmaq, çox yemək və çox yatmaq kimi vərdişlərdən əl çəkməlidir, çünki belə vərdişlərin tərək edilməsi köksün açılmasına,

¹⁸⁴ İbn Macə, 2/411.

ürəyin rahatlıq tapmasına, hüzn və kədər in unudulmasına səbəb olur.

10. Faydalı iş və ya faydalı elmlə məşğul olmalıdır. Çünki belə məşğuliyyətlər ürəyi ona əziyyət verən amillərdən uzaqlaşdırır.

11. Hazırkı günün işi ilə maraqlanmalı, gələcəkdə olacaqlara maraq göstərməməli, keçmişdə olanlara üzülməməlidir. Bəndə dinində və dünyasında ona xeyir gətirən işlər görməli, məqsədinə nail olmaq üçün Rəbbindən kömək diləməlidir. Çünki bütün bunlar insan üçün hüzn və kədərdən bir təsəllidir.

12. Özündən aşağı səviyyədə yaşayan insanlara baxmalı, salamatlıq, ruzi və bu qəbildən olan digər nemətlərdə səndən yaxşı səviyyədə yaşayan insanlara baxmamalısan.

13. Geri qaytarılması mümkün olmayan keçmişdə qalmış xoşagəlməz hadisələri unutmalı və bu hadisələr barədə qətiyyə n fikirləşməməlidir.

14. Əgər qulun başına bəla gəlsə, o bu bəlanı yüngülləşdirməyə çalışmalıdır. Bunun üçün müsibətin ən pis ehtimalını götürüb,

ondan gücü çatdığı qədər müdafiə olunmağa çalışmalıdır.

15. Ürək güclü olmalı, pis fikirlərin cəlb etdiyi xəyal və illüzyalarla ona əziyyət verməməli, qəzəblənməməli, xoşa gələn hadisələrin yox olmasını, xoşagəlməz hadisələrin isə baş verməsini gözləməməlidir. Əksinə faydalı səbəblər göstərmək və Allahdan bağışlanma və sağlamlıq diləyərək hadisələrin gedişatını və ya gələcək işləri uca və böyük Allahın öhdəsinə və ümidinə buraxmalıdır.

16. Ürəyi Allaha bağlamaq, Ona təvəkkül etmək və gözəl zənlərlə hər cür qüsurlardan uzaq və uca olan Allaha ümid bəsləmək. Həqiqətən Allaha təvəkkül edənlərə heç bir illüzya və xəyal təsir edə bilməz.

17. Ağıllı insan bilir ki, onun düzgün həyatı səadət və əmin-amanlıq həyatıdır və bu həyat çox qısaqdır. Belə insan çox qısa olan bu həyatını qayğı və kədərlərə qapınmaqla daha da qısaltmaz. Çünki belə həyat tərzini keçirmək doğru, düzgün bir həyat tərzinin tam əksidir.

18. Əgər ağıllı insanın başına xoşagəlməz bir hadisə gəldikdə, o, bu hadisəni ona nəsib

olmuş dini və dünyəvi nemətlərlə müqayisə edər və nəticədə içində olduğu nemətlərin üstünlük təşkil etdiyi ortaya çıxar. Həmçinin ona zərər gətirməsindən qorxduğu ehtimallarla salamatlıq barədə olan ehtimalları müqayisə edər və zəif ehtimalın çoxlu və güclü ehtimallara üstün gələcəyinə imkan verməz. Bununla da onun qəm-qüssəsi və qorxusu aradan qalxar.

19. Aqıl insan bilir ki, insanların onu barədə xoşagəlməz sözlər danışması ona heç bir zərər gətirməz, əksinə zərər görənlər həmin insanların özləridir. O bu təhqirlərin ona zərər verməməsi üçün bu barədə fikirləşməməli və vaxtını belə şeylər ətrafında düşünməklə keçirməməlidir.

20. O, fikrini dinində və dünyasında ona faydası toxunacaq işlərə yönəltməlidir.

21. Bəndə etdiyi yaxşılığa görə Allahdan başqa heç kəsdən təşəkkür ummamalı və bilməlidir ki, onun davranış və münasibəti yalnız Allah rızası naminədir və yaxşılıq etdiyi insanın təşəkkür etməsi onun üçün bir o qədər də əhəmiyyət daşımır. Bu barədə Allah Qurani-Kərimdə buyurur: **«[Və sonra da**

yedirdikləri kimsələrə belə deyərlər]: «Biz sizi ancaq Allah rızasından ötrü yediririk. Biz sizdən [bu ehsan müqabilində] nə bir mükafat, nə də bir təşəkkür istəyirik».¹⁸⁵ Bəndə öz ailəsi və övladları ilə münasibətdə də bu prinsipdən möhkəm yapışmalıdır.

22. Faydalı işləri qarşısına məqsəd qoymalı, onları həyata keçirmək üçün müvafiq tədbirlər görməli, zərər gətirən işlərə diqqətini cəlb etməməli və fikrini bu istiqamətə yönəltməməlidir.

23. Hal-hazırda mövcud olan işləri yoluna qoymalı, gələcəkdə görülmək işləri tərk etməlidir ki, onlar barədə yaxşıca fikirləşə bilsin və onları düzgün şəkildə həll etməyə nail ola bilsin.

24. Xeyirli işlərdən, faydalı elmlər olan dini və dünyəvi elmlərdən, xüsusilə də daha çox həvəs göstərdiyi şeylərdən bəhrələnməli, bu barədə Allahdan kömək istəməli və insanlardan məsləhət almalıdır. Əgər xeyir

¹⁸⁵ əl-İnsan, 9.

həyata keçsə və bu işi görəcəyi barədə qərar qəbul etmiş olsa, Allaha təvəkkül edər.

25. Allahın görünən və görünməyən nemətləri haqda söhbət edilməlidir. Həqiqətən, bu nemətləri tanımaq və bunlar barədə söhbət etmək Allahın qəm-qüssə və kədərləri dəf etməsinə və qulun Ona şükr etməsinə gətirib çıxarır.

26. İnsan zövcəsi, qohum-əqrabası və aralarında hər hansı bir əlaqə olan şəxslə yaxşı münasibət qurmalı, onda olan yaxşı cəhətləri bilməklə onda hər hansı bir eyib görsə, bunları müqayisə etməlidir. Belə olan halda yaxşı münasibət və dostluq davam edər və qəlb açılar. Bu barədə Allahın elçisi buyurmuşdur: *«Mömin kişinin mömin qadından zəhləsi getməməlidir! Bir cəhətindən narazı qalsa da, digərindən mütləq razı qalacaqdır»*.¹⁸⁶

27. Bütün işlərin öz yoluna qoyulması üçün Allaha dualar edilməlidir. Belə duaların ən məşhurları və ən təsirliləri aşağıdakılardır:

¹⁸⁶ Müslim, 2/1091.

((اللَّهُمَّ أَصْلِحْ لِي دِينِي الَّذِي هُوَ عِصْمَةٌ أَمْرِي، وَ دُنْيَايَ
الَّتِي فِيهَا مَعَاشِي، وَآخِرَتِي الَّتِي إِلَيْهَا مَعَادِي، وَاجْعَلْ
الْحَيَاةَ زِيَادَةً لِي فِي كُلِّ خَيْرٍ، وَالمَوْتَ رَاحَةً لِي مِنْ كُلِّ
شَرٍّ))

«Allahummə əslih li dini-l-ləzi huva
'ismətu əmri, va duniyəyə əlləti fi hə məəşi va
axirəti əlləti ileyhə məədi, vacəli-l-həyətə
ziyədətən li fi kulli xəyran, val-mavtə
rahatən li min kulli şərrən» (*Allahım! Xoş-
bəxtliyimin zəmanəti olan dinimi təkmilləşdir,
yaşayışımın əsası olan dünyamı sahmana sal,
qayıdış yerim olan axirətimi yaxşılaşdır.
Həyatı mənim üçün hər bir xeyir işdə artım və
ölümü mənim üçün hər bir şəər işdən qurtuluş
et!*).¹⁸⁷ Başqa bir duada isə belə deyilir:

((اللَّهُمَّ رَحْمَتَكَ أَرْجُو، فَلَا تَكْنِي إِلَى نَفْسِي طَرْفَةَ عَيْنٍ،
وَأَصْلِحْ لِي شَأْنِي كُلَّهُ، لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ))

«Allahummə rahmətəkə ərcu fələ təkilni
ilə nəfsi tarfətə ayn va əslih li şə'ni kulləhu,

¹⁸⁷ Müslim, 4/2087

lə iləhə illə əntə» (*Allahım! Sənin mərhəmətini diləyirəm. Bir göz qırpmına belə məni öz ixtiyarıma buraxma və bütün işlərimi səhməna sal. Səndən başqa ibadətə layiq haqq məbud yoxdur*).¹⁸⁸

28. Allah yolunda cihada qalxmaq da belə müalicə üsullarındandır. Bu haqda Peyğəmbər –*səllallahu aleyhi və səlləm*- hədislərinin birində belə buyurmuşdur: «*Allah yolunda cihada qalxın. Həqiqətən, Allah yolunda cihad etmək Cənnətə daxil olmaq üçün bir qapıdır. Allah bu yolla insanı qəm-qüssə və kədərdən xilas edir*». ¹⁸⁹

Bu üsul və üsullar ruhi xəstəliklərin faydalı müalicəsidir və bu bərədə götür-qoy edib buna sidq ürək və ixlasla əməl edənlər üçün psixoloji rahatsızlığının ən böyük dəvasıdır. Qeyd etmək lazımdır ki, bəzi alimlər bir çox ruhi hal və xəstəlikləri bu üsulla müalicə etmiş və Allah tərəfindən faydasını görmüşlər.

¹⁸⁸ Əbu Davud, 4/324; Əhməd, 5/42.

¹⁸⁹ Əhməd, 5/314, 316, 319, 326, 330; Hakim. Hədisi Zəhəbi səhih hesab etmişdir, 2/75.

5. XORA XƏSTƏLİYİ VƏ YARALARIN MÜALİCƏSİ

Əgər hər hansı bir insan bu növ xəstəliklərdən şikayətlənsəydi, yaxud onun bədənində yara və ya xora olsaydı, Allahın elçisi barmağını belə edərək deyərdi. Süfyan Peyğəmbərin –*səllallahu aleyhi və səlləm*– hərəkətlərini göstərmək məqsədilə şəhadət barmağını yerə vurdu, sonra isə qaldırıb belə dedi:

((بِسْمِ اللَّهِ تَرْبَةَ أَرْضِنَا بِرِيقَةٍ بَعْضِنَا يُشْفَى سَقَى مَنَا
يَا ذَنْ رَبَّنَا))

«Bismilləhi turbətu ardınə bəriqəti
bə'dinə yuşfə səqimunə bi-izni rabbinə»
(Allahın adı ilə! Yerimizin torpağı,
bəzilərimizin tüpürçəyi ilə dərdimiz Allahın
izni ilə şəfa tapar).¹⁹⁰

Hədisin mənası ondan ibarətdir ki, o, şəhadət barmağını öz tüpürçəyi ilə yaşlar, sonra isə onu torpağa sürtdü. Bəzi qum

¹⁹⁰ Buxari, 10/206; Müslim, 4/1724.

dənəcikləri onun barmağına yapışardı. Barmağı bədənin yara və ya ağrı olan hissəsinə çəkərək bu sözü deyərdi.

6. MÜSİBƏT BAŞ VERDİKDƏ ONUN NƏTİCƏSİNİN ARADAN QALDIRILMASI ÜÇÜN GÖRÜLƏN TƏDBİRLƏR

1. Allah-taala buyurur: «Yer üzündə baş verən və sizin öz başınıza gələn elə bir müsibət yoxdur ki, Biz onu yaratmamışdan əvvəl o, bir kitabda [ləvhi məhfuzda] yazılmamış olsun. Bu, Allah üçün asandır! Bu sizin əlinizdən çıxana kədərlənməməyiniz üçündür. Allah özünü bəyənən, özü ilə fəxr edən heç bir kəsi sevməz!»¹⁹¹

2. Allah-taala buyurur: «Allahın izni olmadıqca [heç kəsə] heç bir müsibət üz verməz. Kim Allaha iman gətirsə, Allah onun qəlbini haqqa doğru yönəldər və o, dünyada baş verən hər şeyin Allahın əzəli

¹⁹¹ əl-Hədid, 22, 23.

hökmü və izni ilə olduğunu bilər. Allah hər şeyi [keçmiş, indini və gələcəyi] biləndir!»¹⁹²

3. Allahın elçisi buyurmuşdur: *«Başına bir müsibət gəldiyi zaman:*

((إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ اللَّهُمَّ اجْرِنِي فِي مُصِيبَتِي
وَاخْلِفْ لِي خَيْرًا مِنْهَا))

«İnnə li-l-ləhi va innə ileyhi raci'un, Allahummə-‘curni fi musibəti va əxlif li xəyran minhə» (Biz Allahın bəndələriyik və [öləndən sonra] Ona tərəf [Onun dərğahına] qayıdacağıq! Allahım, başıma gələn müsibətə görə məni savabla mükafatlandır. Bu müsibətin arxasından isə mənə xeyir və mərhəmət bəxş et!) – *deyən elə bir bəndə tapılmaz ki, Allah-taala onu müsibətə dözümlü və səbr göstərdiyi üçün savabla mükafatlandırmasın və bu müsibətin arxasından ona xeyir və mərhəmət bəxş etməsin»*.¹⁹³

4. Allahın elçisi buyurmuşdur: *«Qulun övladı öldükdə Allah-taala mələklərinə belə*

¹⁹² Ət-Təğabun, 11.

¹⁹³ Müslim, 2/633.

deyər: “Qulumun övladının canını aldınızmi?”
Onlar: “Bəli” – deyə cavab verərlər. O deyər:
“Onun ürəyinin bəhrəsini [məhsulunu]
aldınızmi?” Onlar yenə də: “Bəli” – deyə
cavab verərlər. O deyər: “Qulum nə dedi?”
Mələklər deyərlər: “Sənə həmd etdi və: **“Biz
Allahın bəndələriyik və [öləndən sonra] Ona
tərəf [Onun dərgahına] qayıdacağıq!”** –
dedi”. Onda Allah-taala: “Cənnətdə qulum
bir ev tikin və adını “Həmd evi” adlandırın!” –
deyə onlara əmr edər». ¹⁹⁴

5. Allahın elçisi buyurmuşdur: «Allah-taala
buyurur: «Bu dünyada sevimlisini [övlad,
qardaş və ya ən yaxını olan insan] əlindən
aldığım mömin qulum Allahdan əcr və savab
dilərsə, onun Mən tərəfdən mükafatı yalnız
Cənnət olar». ¹⁹⁵

6. Peyğəmbər –səllallahu aleyhi və səlləm-
oğlu ölən kişiyyə belə dedi: «Məgər sən Cənnət

¹⁹⁴ Tirmizi, 1/298.

¹⁹⁵ Buxari, 11/242.

*qapılarının birindən daxil olarkən oğlunun səni gözlədiyini istəməzsənmi?».*¹⁹⁶

7. Peyğəmbər –*səllallahu aleyhi və səlləmbuyurmuşdur: «Uca və böyük Allah buyurur ki, qulumu sevdiyi iki şeydən məhrum etməklə imtahana çəkdikdə, səbr etsə [və Allahdan əcr və savab diləsə], onları Cənnətlə əvəz edərim. Allah-taala burada «sevdiyi iki şey» dedikdə qulun gözlərini nəzərdə tutur».*¹⁹⁷

8. Allahın elçisi buyurmuşdur: *«Hər hansı bir xəstəliyə yoluxan yaxud əziyyətdə məruz qalan elə bir müsəlman tapılmaz ki, ağac öz yarpaqlarını tökdüyü kimi Allah-taala onun da günahlarını bağışlamasın».*¹⁹⁸

9. Allahın elçisi buyurmuşdur: *«Tikanın, yaxud ondan da ağırlı bir şeyin əziyyətinə məruz qalan elə bir müsəlman tapılmaz ki, onun üçün bir savab yazılmasın və onun bir günahı silinməsin».*¹⁹⁹

¹⁹⁶ Əhməd, Nəsəi. Hakim və İbn Hibban hədisi səhih hesab etmişlər.

¹⁹⁷ Buxari, 10/116; Tirmizi, 2/286.

¹⁹⁸ Buxari, 10/120; Müslim, 4/1991.

¹⁹⁹ Müslim, 4/1991.

10. Allahın elçisi buyurmuşdur: *«Müsəlmanın düçar olduğu uzun sürən xəstəlik, yorğunluq, azar, hüzn və hətta onu kədərləndirən qəm-qüссə belə, onun günahlarının silinməsi üçündür (kəffarəsidir)»*.²⁰⁰

11. Allahın elçisi buyurmuşdur: *«Həqiqətən mükafatın böyüklüyü bəlanın böyüklüyü ilədir. Əgər Allah-taala bir qövmü sevsə, onu bəla ilə imtahana çəkər. Buna səbr edənə Allahın razılığı, qəzəblənənə isə Allahın qəzəbi vardır»*.²⁰¹

12. Allahın elçisi buyurmuşdur: *«...Bəla bəndə günahları silinmiş vəziyyətdə gəzənədək ondan əl çəkməz»*.²⁰²

7. HÜZN VƏ KƏDƏRDƏN XİLAS OLMAĞIN ƏLACI

1. Allahın elçisi buyurmuşdur: *«Başına hüzn və qəmli bir iş gəldikdə:*

²⁰⁰ Müslim, 4/1993.

²⁰¹ Tirmizi, 2/286; İbn Macə.

²⁰² Tirmizi, 2/286; İbn Macə.

((اللَّهُمَّ إِنِّي عَبْدُكَ، ابْنُ عَبْدِكَ، ابْنُ أُمَّتِكَ، نَاصِيَتِي
 بِيَدِكَ، مَا ضَرَفِي حُكْمُكَ، عَدْلٌ فِي قَضَاؤِكَ، أَسْأَلُكَ
 بِكُلِّ اسْمٍ هُوَ لَكَ، سَمَّيْتَ بِهِ نَفْسَكَ، أَوْ أَنْزَلْتَهُ فِي
 كِتَابِكَ، أَوْ عَلَّمْتَهُ أَحَدًا مِنْ خَلْقِكَ، أَوْ اسْتَأْثَرْتَ بِهِ
 فِي عِلْمِ الْغَيْبِ عِنْدَكَ، أَنْ تَجْعَلَ الْقُرْآنَ رَبِيعَ قَلْبِي،
 وَنُورَ صَدْرِي، وَجَلَاءَ حُزْنِي، وَذَهَابَ هَمِّي))

«Allahummə inni abdukə, ibnu abdikə, ibnu əmətikə, nəsiyəti biyədikə, madın fiyyə hukmukə, adlun fiyyə qada'ukə, əs'əlukə bikulli ismin huva ləkə, səmmeytə bihi nəfsəkə, au ənzəltəhu fi kitəbikə, au alləmtəhu əhədən min xəlqikə, au istə'sərtə bihi fi ilmi-l-ğeybi indəkə, ən təc'alə-l-qur'anə rabi'a qalbi, va nura sadri, va cələ'ə huzni va zəhəbə həmmi» (Allahım! Mən sənin qulunam. Sənin qulunun və kənizinin övladıyam. Kəklim (ixtiyarım) sənin əlindədir. Barəmdə olan hökmün keçərlidir, mənə qismət etdiyin qəzavü-qədər ədalətlidir. Özünü adlandırdığın, Kitabında nazil etdiyin, yaratdıqlarından birinə öyrətdiyin və ya dərgahındakı qeyb elmində (gizli) saxladığın hər bir adınla Quranı qəlbimin baharı,

köksümün nuru, hüznümün ortadan qalxması və kədərimin getməsi üçün bir [vəsilə] etməyini istəyirəm) – *deyən elə bir müsəlman bəndə yoxdur ki, Allah-taala onun hüzn və kədərini aparmasın və onun yerini fərəhlə doldurmasın*». ²⁰³

2. Allahın elçisi tez-tez bu duanı oxuyardı:

(اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْهَمِّ وَالْحَزَنِ، وَالْعَجْزِ وَالْكَسَلِ،
وَالْبُخْلِ وَالْجُبْنِ، وَضَلَعِ الدَّيْنِ وَغَلْبَةِ الرَّجَالِ)

«Allahummə inni ə‘uzu bikə minə-l-həmmi va-l-həzəni, va-l-kəsəli, va-l-buxli va-l-cübni, va dalə‘i-d-deyni va ğələbəti-r-ricəl» (*Allahım! Kədər, hüzn, acizlik, tənbəllik, xəsislik, qorxaqlıq, borclu olmaq dərdindən və düşmənlərin üzərimizdə qələbə çalmasından Sənə pənah aparıram*). ²⁰⁴

²⁰³ Əhməd, 1/391. Hədisi əl-Albani səhih hesab etmişdir.

²⁰⁴ Buxari, 7, 158.

8. BƏDBƏXTÇİLİK VƏ SIXINTININ MÜALİCƏSİ

1. Allahın elçisi bədbəxtçilik və sıxıntı zamanı belə deyərdi:

((لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الْعَظِيمُ الْحَلِيمُ ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ رَبُّ السَّمَوَاتِ وَرَبُّ الْأَرْضِ وَرَبُّ الْعَرْشِ الْكَرِيمِ))

«Lə iləhə illə-l-lahu-l-azımu-l-həlim, lə iləhə illə-l-lahu rabbu-l-arşi-l-azım, lə iləhə illə-l-lah rabbu-s-səməvati va rabbu-l-ardı va rabbu-l-arşi-l-kərim» (Əzəmətli və həlim (Bəndələrinə əzab verməkdə tələsməyən) olan Allahdan başqa ibadətə layiq haqq məbud yoxdur, əzəmətli ərşin Rəbbi olan Allahdan başqa ibadətə layiq haqq məbud yoxdur, yerin və kərəmətli ərşin Rəbbi olan Allahdan başqa ibadətə layiq haqq məbud yoxdur).²⁰⁵

2. Allahın elçisi bədbəxtçilik və sıxıntı zamanı belə deyərdi:

²⁰⁵ Buxari, 7/154; Müslim, 4/2092.

((اللَّهُمَّ رَحْمَتَكَ أَرْجُو، فَلَا تَكِلْنِي إِلَىٰ نَفْسِي طَرْفَةَ عَيْنٍ،
وَأَصْلِحْ لِي شَأْنِي كُلَّهُ، لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ))

«Allahummə rahmətəkə ərcu fələ təkilni ilə nəfsi tarfətə ayn va aslıh li şə'ni kulləhu, lə iləhə illə əntə» (*Allahım! Sənin mərhəmətini diləyirəm. Bir göz qırpımına belə məni öz ixtiyarımına buraxma və bütün işlərimi səhmana sal. Səndən başqa ibadətə layiq haqq məbud yoxdur*).²⁰⁶

3. Allahın elçisi bədbəxtçilik və sıxıntı zamanı bu Quran ayəsini oxuyardı:

((لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ ، سُبْحَانَكَ ، إِنِّي كُنْتُ مِنَ الظَّالِمِينَ))

«Lə iləhə illə ənt subhanəkə inni kuntu minə-z-zalimin» (*Pərvərdigara! Səndən başqa ibadətə layiq haqq məbud yoxdur. Sən pak və*

²⁰⁶ Əbu Davud, 4/324; Əhməd, 5/42. Hədisi əl-Albani və Əbdülqadir əl-Arnaut yaxşı hesab etmişdir.

*müqəddəssən! Mən isə, həqiqətən, zalimlərdən olmuşam).*²⁰⁷

4. Allahın elçisi bədbəxtçilik və sıxıntı zamanı belə deyərdi:

((اللهُ اللهُ رَبِّي، لَا أُشْرِكُ بِهِ شَيْئًا))

«Allahu Allahu rabbi, lə uşriku bihi şey‘ən» (*Allahdır, Allahdır Rəbbim! Heç nəyi Ona şərik qoşmuram!*).²⁰⁸

9. XƏSTƏNİN ÖZÜNÜ MÜALİCƏ ETMƏSİ

Osman ibn Əbu əl-As əs-Səqafi islamı qəbul etdikdən bəri bədənində əmələ gəlmiş bir ağrıdan Allahın elçisinə şikayətləndi. Allahın elçisi də ona belə dedi: «*Əlini bədənənin ağrı olan hissəsinə qoy və üç dəfə:*

²⁰⁷ əl-Ənbiya, 87; Tirmizi, 5/529. Hədisi Hakim səhih hesab etmiş, Zəhəbi isə bununla razılaşmışdır.

²⁰⁸ Əbu Davud, 2/87; “Səhih İbn Macə”, 2/335.

((بِسْمِ اللَّهِ)) «Bismil-ləh» (*Allahın adı ilə*),
yeddi dəfə isə:

((أَعُوذُ بِاللَّهِ وَقُدْرَتِهِ مِنْ شَرِّ مَا أَجِدُ وَأُحَادِرُ))

«Ə‘uzu bil-ləhi va qudratihi min şərri mə
əcidu va uhaziru» (Hiss etdiyim və
qorxduğum [ehtiyat etdiyim] ağrının şərindən
Allaha və Onun qüdrətinə pənah aparıram) -
zikrlərini oxu».²⁰⁹

10. XƏSTƏNİN ZİYARƏTİ ZAMANI ONUN MÜALİCƏSİ

Peyğəmbər –*səllallahu aleyhi və səlləm*-
buyurmuşdur: «*Müsəlman bəndə xəstəni
ziyarət edərək yeddi dəfə:*

((أَسْأَلُ اللَّهَ الْعَظِيمَ رَبَّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ أَنْ يَشْفِيكَ))

«Əs‘əlu-l-lahə-l-azım rabbə-l-arşi-l-azım
ən yəşfiyəkə» (Əzəmətli ərşin Rəbbi,
əzəmətli Allahdan sənə şəfa diləyirəm!)-

²⁰⁹ Müslim, 4/1728.

*deyərsə, xəstə şəfa tapmayınca əcəli çatmaz».*²¹⁰

11. YUXUDA NARAHAŤÇILIQ VƏ DİKSİNMƏYİN MÜALİCƏSİ

Allahın elçisi buyurmuşdur: «*Sizlərdən biri yuxuda diksindikdə:*

((أَعُوذُ بِكَلِمَاتِ اللَّهِ التَّامَّاتِ مِنْ عَضْبِهِ وَعِقَابِهِ ، وَشَرِّ عِبَادِهِ، وَمِنْ هَمَزَاتِ الشَّيَاطِينِ وَأَنْ يَحْضُرُونَ))

«Ə‘uzu bikəliməti-l-ləhi-t-təmməti min ğadabihi va iqabihi, va şərri ibədihi va min həməzəti-ş-şəyatını va ən yahduruni» (Allahın qəzəbindən, cəzasından, bəndələrinin şərindən, şeytanın vəsvəsələrindən və onların məni pisliyə sövq etməsindən Allahın mükəmməl və nöqsansız kəlimələrinə sığınırım) – *zikrini oxusun».*²¹¹

²¹⁰ “Səhih Tirmizi”, 2/210; Əbu Davud, “Səhih əl-Cami”, 5/180.

²¹¹ Əbu Davud, 4/12; “Səhih Tirmizi”, 3/171.

12. QIZDIRMANIN MÜALİCƏSİ

Allahın elçisi buyurmuşdur: «*Qızdırma Cəhənnəm istisindəndir. Onu su ilə soyudun*». ²¹²

13. SANCMA VƏ DIŞLƏMƏNİN MÜALİCƏSİ

1. Sancılan yerə yüngülcə tüpürməklə əl-Fatihə surəsi oxunulmalıdır. ²¹³

2. əl-Kafirun, əl-Fələq və ən-Nas surələrini oxumaqla dişlənən, yaxud da sancılan yerə su və duz çəkilməlidir. ²¹⁴

14. ƏSƏB XƏSTƏLİYİNİN MÜALİCƏSİ

Əsəb xəstəliyinin müalicəsi iki yolla aparılır.

1. Əsəbləşməkdən qorunmaq:

Təkəbbürlük, eqoistlik, çirkin hərislik, yersiz zarafat, qeyri-ciddilik və insanın əsəbi olmasına gətirib çıxaran bu kimi keyfiyyət-

²¹² Buxari, 10/174; Müslim, 4/1733.

²¹³ Buxari, 10/208.

²¹⁴ Ət-Təbərani, “əl-Möcam əs-Səğir”, 2/830.

lərdən uzaq olmaq əsəb xəstəliyinə tutulmamaq üçün ilkin müalicə üsuludur.

2. Əsəbi olduqdan sonra ona qarşı müalicənin aparılması dörd üsulla həyata keçirilir:

I. Allahın rəhmətindən qovulmuş şeytandan Ona sığınmaqla.

II. Dəstamaz almaqla.

III. Oturmaq, uzanmaq, o yeri tərk etmək, susmaq və bu kimi hərəkətlərlə əsəbi olduğun vəziyyəti dəyişdirmək yolu ilə.

IV. Qəzəbi boğmağın mükafatı ilə, qəzəbin aqibətinin yaratdığı məğlubiyyəti, köməksizliyi yada salmaq vasitəsilə.

15. QARAÇÖRƏKOTU (QARA ZİRƏ) İLƏ MÜALİCƏ

Peyğəmbər –*səllallahu aleyhi və səlləm*– buyurmuşdur: «*Həqiqətən qaraçörəkotunda ölümdən başqa hər bir dərd üçün şəfa vardır*». ²¹⁵ Qeyd etmək lazımdır ki, qaraçörəkotu çox faydalı bitkidir. Allah elçisinin: «*...hər bir dərd üçün şəfa vardır*» –

²¹⁵ Buxari, 10/143; Müslim, 1735.

deməsi Allahın: «**O öz Rəbbinin əmri ilə hər şeyi məhv edər!**»²¹⁶ – deməsi kimidir. Burada məhv olması mümkün olan bütün şeylər nəzərdə tutulur.

16. BALLA MÜALİCƏ

1. Hər şeydən uca və böyük olan Allah bal arısı barədə danışarkən buyurur: «**O arıların qarınlarından insanlar üçün şəfa olan müxtəlif rəngli [ağ, sarı, qırmızı] bal çıxar. Şübhəsiz ki, bunda da düşünüb dərk edənlər üçün bir ibrət vardır!**»²¹⁷

2. İbn Abbasdan rəvayət olunan bir hədisdə Peyğəmbər –*səllallahu aleyhi və səlləm*- buyurmuşdur: «*Şəfa üç şeydədir: həccamin*²¹⁸ *neştərində,*²¹⁹ *bal içməkdə və [odla] dağlamaqda. Mən isə ümmətimə [odla] dağlamağı qadağan edirəm.*²²⁰

²¹⁶ əl-Əhqaf, 25.

²¹⁷ ən-Nəhl, 69.

²¹⁸ Qanalma ilə məşğul olan şəxs.

²¹⁹ Cərrah bıçağı.

²²⁰ Buxari, 10/137.

17. ZƏM-ZƏM SUYU İLƏ MÜALİCƏ

1. Allahın elçisi Zəm-zəm suyu barədə belə demişdir: «*Həqiqətən o mübarək [bir nemət], idaların ən yaxşısı və [xəstəliklərin şəfasıdır]*». ²²¹

2. Cabirdən nəql olunan hədisdə isə onun belə deməsi bildirilir: «*Zəm-zəm suyu nə niyyətlə içilirsə, o niyyətlə də qəbul olunur*». ²²²

3. Peyğəmbər –*səllallahu aleyhi və səlləm*- Zəm-zəm suyunu [qablarda], tuluqlarda ²²³ gəzdirər, onu xəstələrin üzərinə tökər və onlara içirdərdi. ²²⁴ İbn əl-Qeyyim -*Allah ona rəhmət eləsin*- demişdir: «Mən və başqaları Zəm-zəm suyundan şəfa məqsədilə istifadə edərək qəribə işləri təcrübədən keçirdik. Onun vasitəsilə bir neçə xəstəliyimi müalicə etdim və Allahın izni ilə sağaldım». ²²⁵

²²¹ Müslim, 4/1922.

²²² “Səhih İbn Macə”, 2/183; “İrva əl-Ğəlib”, 4/320.

²²³ Su saxlamaq üçün dəridən hazırlanmış qab.

²²⁴ Tirmizi; Beyhəqi, 5/202.

²²⁵ “Zəd-əl Məad”, 4/178, 393.

18. QƏLB XƏSTƏLİKLƏRİNİN MÜALİCƏSİ

Qeyd etmək lazımdır ki, qəblər üç növ olur:

1. Sağlam qəlb. Sağlam qəlb elə bir qəlbdir ki, Qiyamət günü heç kəsin qurtula bilməyəcəyi halda onunla Allahın hüzuruna gələnlər nicat tapacaqlar. Bu barədə Allah-taala Qurani-Kərimdə buyurur: «**O gün ki nə mal-dövlət, nə də övlad bir fayda verər! Ancaq sağlam, təmiz [daxilində şəkk-şübhəyə, küfrə, şirkə və nifaqa yer olmayan] bir qəblə Allahın Hüzuruna gələn kimsədən [möminlərdən] başqa!**»²²⁶

Sağlam qəlb Allahın əmr və qadağalarına müxalif olan bütün şəhvətlərdən, xəbərlərinə zidd olan bütün şəkk-şübhələrdən, Allahdan qeyrisinə qul olmaqdan və Onun elçisinin deyil, ondan qeyrilərinin hökmlərini rəhbər tutmaq kimi bu və ya digər əməllərdən uzaq olan bir qəlbdir. Bir sözlə sağlam qəlb daxilində istənilən şəkildə şirkə yer olmayan

²²⁶ əş-Şuəra, 88-89.

bir qəlbdir. Bu qəlb öz iradəsi, məhəbbəti, Allaha təvəkkülü, Onun hüzuruna qayıtması, itaəti, qorxusu və istəyi ilə köləliyini sırf Allaha aid edən qəlbdir. Bu qəlbin daşıyıcısı əməlini sırf Allah üçün edər, sevdikdə Allah üçün sevr, nifrət etdikdə Allah üçün nifrət edər, verdikdə Allah üçün verər, qadağa qoyduqda Allah üçün qadağa qoyar. Onun bütünlüklə kədəri, sevgisi, məqsədi, bədəni, əməlləri, yatması, qalxması və söhbəti Allah eşqinədir. Allah-taala barədə edilən söhbət ona digər söhbətlərdən daha şirindir. Həmçinin Allah haqqında fikirləşmək Onun rızasını və sevgisini qazanmasına gətirib çıxarır. Biz də Allahdan belə bir qəlbi diləyirik.

2. Ölü qəlb. Bu qəlb sağlam qəlbin tam əksidir. Belə ki, bu qəlb öz Rəbbini tanımaz, ona əmr olunan ibadəti yerinə yetirməz, Onun əmrlərini sevməz və onlardan məmnun olmaz. Əksinə, o şəhvət və ləzzətlərə qapılıb qalan bir qəlbdir. Əgər bu şəhvət və ləzzətlər barədə Allahın qəzəbi varsa, onda bu qəlb sevə-sevə, kiminsə görməsindən qorxaraq, istəklə, məmnunluqla, edə bilməməsinə qəzəblənərək, tutduğu əməlləri böyük bir iş hesab edərək və

bu şəhvətlər qarşısında zəlil olmuş bir vəziyyətdə Allahdan qeyrisinə ibadət etmiş olur. Belə bir qəlbin daşıyıcısının kimə isə nifrət və ya sevgi bəsləməsi yalnız onun öz ehtiraslarından doğan hisslərdir. Belə ki, nəfsi imamıdır, şəhvəti rəhbəridir, cəhalət sürücüsüdür, qəflət miniyidir. Biz də belə bir qəlbin daşıyıcısı olmaqdan Allaha sığınırıq.

3. Xəstə qəlb. Bu qəlb diri və xəstəliyi olan qəlbdir. Onun iki ünsürü vardır ki, bəzən biri, bəzən də digəri ona öz təsirini göstərir və bunlardan biri digərinə üstün gəlir. Bu maddələrin birində Allah-taala məhəbbəti, Ona iman gətirmək, Ona qarşı ixlaslı olmaq və Ona təvəkkül etmək kimi keyfiyyətlər öz əksini tapır. Bu da onun yaşama cövhəridir. Onun həlak və şikəst olması ilə nəticələnən digər cövhər isə şəhvətlər, onların əldə olunması üçün həriscəsinə cəhd etmək, həsəd, təkəbbürlük, eqoistlik, şan-şöhrət hərisliyi, hökmdarlıqla yer üzündə fitnə-fəsad törətmək, münafıqlıq, insanların nəzər-diqqətini özünə cəlb etməyə çalışmaq, xəsislik və paxıllıq kimi keyfiyyətləri özündə əhatə edir. Belə bir qəlbdən Allaha pənah aparırıq.

Qəlbin bütün xəstəliklərdən müalicə yolları Qurani-Kərimdə öz əksini tapmışdır. Bu barədə Allah-taala buyurur: «**[Ey insanlar!] Sizə Rəbbinizdən bir öyüd-nəsihət, ürəklərdə olana [cəhalətə, şəkk-şübhəyə, nifaqa] bir şəfa, möminlərə hidayət və mərhəmət [Quran] gəlmişdir!**»,²²⁷ «**Biz, Qurandan möminlər üçün şəfa və mərhəmət olan ayələr nazil edirik. O, zalimlərin [kafirələrin] ancaq ziyanını artırır.**»²²⁸

Qəlb xəstəlikləri iki növdən ibarətdir:

Birinci xəstəliyin elə bir növüdür ki, daşıyıcısı bu xəstəliyin mövcudiyyətindən heç bir əziyyət çəkmir. Bu cəhalət və şəkk-şübhələr xəstəliyidir. Əslində isə bu xəstəliklər ağır baxımından ən böyük xəstəliklərdir, lakin qəlbin xarablığı onun daşıyıcısına bunu duymağa imkan vermir.

Xəstəliyin digər növü isə qəm-qüسسə, hüzn, qəzəb kimi faktiki olaraq əziyyət verici xəstəliklərdir. Belə xəstəliklər və onların baş

²²⁷ Yunus, 57.

²²⁸ İsrə, 82.

vermə səbəbləri təbii dava-dərmanlar vasitəsilə aradan qaldırılır.

Qəlbin müalicəsi dörd üsul əsasında həyata keçirilməlidir:

I. Qurani-Kərim vasitəsilə. Həqiqətən Quran qəlblərdə olan şək-k-şübhələrə bir şəfadır. O, ürəklərdə olan şirki, küfr ləkəsini, şübhə və şəhvət xəstəliklərini yox edəndir. Quran haqqı bilib ona əməl edənlər üçün bir yol, möminlərin dünya və axirət savablarını əldə etmələri üçün isə bir rəhmətdir. **«Heç [küfrlə] ölü olub diriltdiyimiz, sonra insanlar arasında gəzmək üçün özünə bir nur [islam dinini] verdiyimiz adam zülmət içində qalıb oradan çıxıb bilməyən şəxs kimi ola bilərmi?»²²⁹**

II. Qeyd etmək lazımdır ki, qəlb üç şeyə möhtacdır.

1. Qəlbin güclü olması qorunmalıdır. Bunun da həyata keçirilməsi iman, əməlisaleh və müstəhəb əməllər vasitəsilə mümkündür.

²²⁹ əl-Ənam, 122.

2. Qəlb bütün böyük və kiçik günahlardan uzaq tutularaq hər bir zərərli amillərdən qorunmalıdır.

3. Tövbə etmək və günahların bağışlanmasını diləməklə bütün zərərli şeylərdən kənar olmalıdır.

III. Qəlbi nəfsin ona hökmranlıq etməsi kimi dərddən xilas etmək lazımdır ki, bunun da iki müalicə yolu vardır: insan öz əməlləri barədə özünə hesabat verməli və nəfsin ona əmr etdiklərinə müxalif olmalıdır.

a) İşin icra olunmasından öncəki növ dörd məqamdan ibarətdir:

1. Bu işi etməyə gücü çatarmı?

2. Bu işin icrası onun üçün icra olunmamasından xeyirlidirmi?

3. Bu işi Allahın rızılığını qazanmaq üçün mü edir?

4. Bu işin köməyə ehtiyacı olduğu təqdirdə ona kömək edəcək qüvvələr vardırmı? Əgər verilən bütün bu suallara müsbət cavab tapılırsa, onda işin icrasına girişmək olar. Əks halda isə heç vaxt onun icrasına başlamaq olmaz.

b) İşin icrasından sonrakı növ aşağıdakı qismlərə bölünür:

1. İbadəti yerinə yetirərkən onda Allah-taalanın haqqını azaltdığı və onu lazımı şəkildə yerinə yetirmədiyi üçün özü ilə hesablaşmalıdır. Allaha ixlasla ibadət etmək, yalnız Onun rizası naminə insanlara nəsihət vermək, ibadətlərdə mütəmadilik, xeyirxah işlərdə iştirakçı olmaq, Allah-taalanın ona bəxş etdiyi nemətləri görmək, etiraf etmək və bundan sonra bu haqları tam yerinə yetirmədiyini etiraf etmək Allah-taalanın haqlarındandır.

2. Onun üçün tərک edilməsi yerinə yetirilməsindən xeyirli olan etdiyi hər bir iş üçün özü ilə hesablaşmalıdır.

3. Etmədiyi halal, yaxud adi bir iş üçün özü ilə hesablaşmalıdır. O bununla Allah-taalanı və axirət dünyasını istəyibsə, bu onun üçün gəlirli və xeyirli olar. Yox əgər bununla fani dünyanı istəyibsə, bu onun üçün zərərli olar.

Bir sözlə, insan ilk növbədə vacibatlar barədə özü ilə hesablaşmalı və əgər çatışmamazlıq varsa, onu tamamlamalıdır. Sonra qadağalar barədə özü ilə hesablaşmalı

və onlardan birini törətdiyini bildiyi təqdirdə tövbə etməklə və bağışlanma diləməklə səhvini düzəltməlidir. Sonra bütün varlığı [bütün əzalarının iştirakı ilə], daha sonra isə bilmədən etdiyi əməllər barəsində özü ilə hesablaşmalıdır.

IV. Qəlbi şeytanın ona hökmranlıq etməsi kimi dərindən xilas etmək.

Şeytan insanın düşmənidir. Ondan xilas olmaq üçün Allah-taalanın təyin etdiyi sığınmalarla ondan Allaha pənah aparmaq lazımdır. Qeyd etmək lazımdır ki, Peyğəmbər –*səllallahu aleyhi və səlləm*- nəfsin şərindən sığınmaqla şeytanın şərindən sığınmağı bərabər tutmuş və Allahın elçisi Əbu Bəkrə belə demişdir: «*De:*

((اللَّهُمَّ عَالِمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ ، فَاطِرَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ، رَبَّ كُلِّ شَيْءٍ وَمَلِيكُهُ ، أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ ، أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ نَفْسِي ، وَمِنْ شَرِّ الشَّيْطَانِ وَشَرِّكَه ، وَأَنْ أَقْتَرَفَ عَلَى نَفْسِي سُوءًا ، أَوْ أُجْرَهُ إِلَى مُسْلِمٍ))

«Allahummə alimə-l-ğeybi və-ş-şəhadəti, fatıra-s-səməvati və-l-ardı, rabbə kulli şey'in

va məlikəhu, əşhədu ən lə iləhə illə ənt, ə'uzu bikə min şərri nəfsi, va min şərri-şeytani va şirkihi, va ən əqtərifə alə nəfsi su'an, au acurrahu ilə muslim»

(Allahım! Ey səmaları və yeri yaradan, qeybi və aşkarı bilən, hər şeyin Rəbbi və ixtiyar sahibi! Şəhadət verirəm ki, Səndən başqa ibadətə layiq haqq məbud yoxdur. Nəfsimin şərindən, şeytanın şərindən və şirkindən, özümə, yaxud bir müsəlmana pislik etməkdən Sənə pənah aparıram). *Bunu səhər-axşam və yatanda de».*²³⁰

Allaha sığınmaq, Ona təvəkkül etmək və Ona qarşı ixtlaslı olmaq şeytanın qəlblərə hakim olmasına mane olan amillərdir.

Sonda qulu və elçisi olan Məhəmmədə – *səllallahu aleyhi və səlləm-*, onun ailəsinə, əshabələrinə və Qiyamətə qədər onun yolunu layiqincə davam etdirənlərə Allahın salamı və keyir-duası olsun deyirəm.

²³⁰ Ət-Tirmizi, 3/142; Əbu Davud.

MÜNDƏRİCAT

Müqəddimə.....	9
Duanın fəzilət	11
Duanın ədəbləri və qəbul olma səbəbləri.....	14
Duanın qəbul olunması üçün müvafiq vaxt, hal və yerlər	16
Birinci hissə: Qurani-Kərimdən və sünnədən seçilmiş dualar	20
İkinci hissə: quran və sünnədən istifadə etməklə ovsunla müalicə	101
Quran və sünnədən istifadə etməklə aparılan müalicənin əhəmiyyəti.....	102
1.Cadunun açılması	113
2. Gözdəymədən müalicə	136
3. Bədəninə cin daxil olmuş insanın müalicəsi.....	141
4. Mənəvi xəstəliklərin müalicəsi	143
5. Xora xəstəliyi və yaraların müalicəsi	153
6. Müsibət baş verdikdə onun nəticəsinin aradan qaldırılması üçün görülən tədbirlər.....	154

7. Hüzn və kədərdən xilas olmağın əlacı....	158
8. Bədbəxtçilik və sıxıntının müalicəsi	161
9. Xəstənin özünü müalicə etməsi.....	163
10. Xəstənin ziyarəti zamanı onun müalicəsi	164
11. Yuxuda narahatçılıq və diksinməyin müalicəsi	165
12. Qızdırmanın müalicəsi	166
13. Sancma və dişləmənin müalicəsi.....	166
14. Əsəb xəstəliyinin müalicəsi	166
15. Qaraçörəkotu (qara zirə) ilə müalicə	167
16. Balla müalicə.....	168
17. Zəm-zəm suyu ilə müalicə.....	169
18. Qəlb xəstəliklərinin müalicəsi	170

QEYD ÜÇÜN

QEYD ÜÇÜN

Səid ibn Əli ibn Vəhf əl-Qahtani

**ŞƏFA DUALARI
VƏ
OVSUNLAR**

Bakı-2011

Çapa imzalanmışdır 19.07.2011.
Formatı 60×84 ¹/₆₄. Fiziki çap vərəqi 3.
Sifariş N196. Tirajı 1000.

“Şərq-Qərb” Nəşriyyat evində çapa hazırlanmış
və çap olunmuşdur.

AZ 1123, Bakı, Aşıq Ələsgər küçəsi, 17

Tel.: (+99412) 370 68 03; 374 83 43

Faks: (+99412) 370 68 03; 370 18 49

www.eastwest.az